

**IKSZ koordinátori
online kérdőív
EKE OFI 2018
REFORMÁTUS
adatainak elemzése**

**Készítette: Bánné Mészáros Anikó, RPI
2018. november**

Tartalom

Tartalom	1
Bevezetés.....	1
A kérdőív adatainak elemzése.....	2
A kitöltők köre	2
Az IKSZ megbízatás körülményei, feladatok, az IKSZ megbecsültsége.....	12
IKSZ szervezés – felkészítés, fogadóintézmények	19
Az IKSZ szervezése, lezárása	34
A diákok és az IKSZ.....	38
Nehézségek, problémák	44
Javaslatok az IKSZ-szel kapcsolatban.....	48
Összegzés.....	52
1. sz. melléklet.....	53

Bevezetés

Az Eszterházy Egyetem Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2018 tavaszán felmérést végzett az Iskolai Közösségi Szolgálat témakörben. Az iskolai koordinátorokat (pedagógusokat) és a végzős diákokat kérték, hogy töltsék ki az online kérdőíveket. A kitöltők között szép számmal voltak református intézmények pedagógusai és tanulói is, akiknek a válaszait az országos elemzésben való megjelenésen túl külön is elemeztük. (A diákok válaszainak feldolgozásával ez a tanulmány nem foglalkozik, az egy másik tanulmánynak a témája.)

A református adatokat tartalmazó adatbázist a felmérés végző intézettől kaptuk meg további elemzés céljára, vagyis jelen elemzésünk adatai az „IKSZ koordinátori és végzős diák online kérdőív, EKE OFI, 2018” kutatási adatai.

(A diákok által kitöltött kérdőív adatait is elemeztük. Ez is megtalálható a Református Pedagógiai Intézet honlapján, IKSZ_Ref_Diák_elemezése_2018_okt_BMA_2.pdf néven).

http://refpedi.hu/sites/default/files/hir_kepek/IKSZ_Ref_Di%C3%A1k_elemez%C3%A9se_2018_okt_BMA_2.pdf

A koordinátorok számára készült kérdőív a

<http://felmeres.ofi.hu/v2/index.php/753481?lang=hu> linken volt megtalálható.

A koordinátoroknak szóló kérdőív 64 kérdésből állt.¹ Ezek közül 7+3+1+1 kérdés volt, amelyet kötelező volt kitölteni, a többi kihagyható, átugorható volt. A kitöltők döntő többsége azonban minden kérdésre adott választ.

Néhány kérdésnél az adott választól függően további alternatív kérdéseket is feldobott a kérdőív, így ezeknél értelemszerűen kevesebb a kitöltők száma. (Ezt a diagramok értelmezésénél jeleztük.)

A kérdések közül 17 volt a kitöltőkre vonatkozó háttér-mutató (1-17. kérdés). Ezek közül 7 volt kötelező. Egy fejezet foglalkozott „Az IKSZ megbízatás körülményei, feladatok, az IKSZ megbecsültsége” (18-27. kérdés) témával. Itt 3 kötelező kérdés volt. „Az IKSZ szervezés – felkészítés, fogadóintézmények”-ről szólt további 20 kérdés (28-47.), melyek között csupán 1 volt kötelező. „Az IKSZ szervezése, lezárása”-ról szólt a következő 5 kérdés (48-51.), egy kötelező kérdéssel. „A diákok és az IKSZ” témában 4 darab kérdés volt (52-55.), kötelezően kitöltendő kérdés nélkül. „Nehézségek, problémák”-ra kérdezett rá a következő négy kérdés (56-59.), majd a „Javaslatok az IKSZ-szel kapcsolatban” volt a következő téma (60-64.), szintén kötelező kérdések nélkül.

Az egyes kérdések elemzésénél a lehetőségekhez mérten a háttérmutatókat is próbáltuk figyelembe venni, bár ez a viszonylag kevés számú (24 fő) kitöltő miatt ritkán volt indokolt.

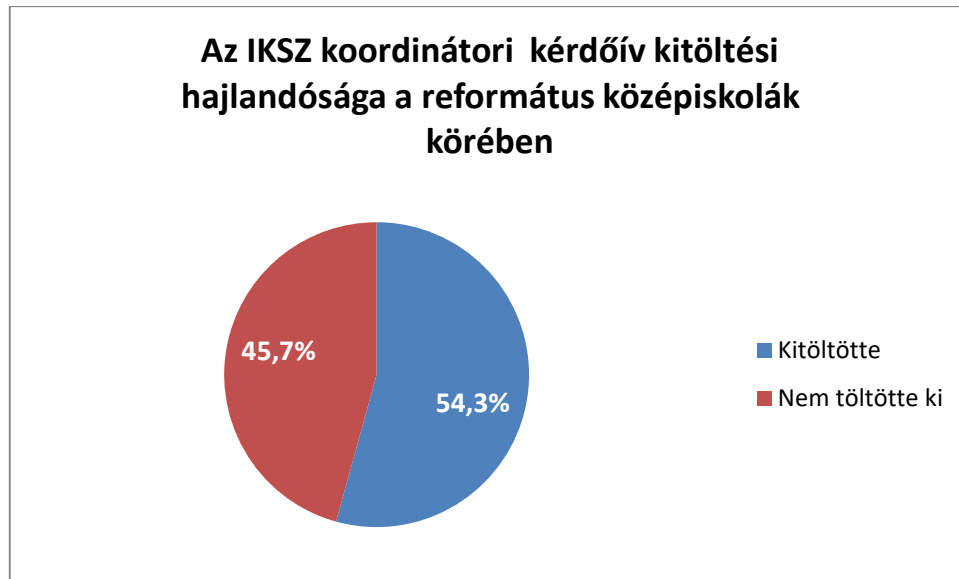
Mivel a diákok kérdőíve már elemzésre került, ezért sok helyen az ott tapasztaltakat összevetjük a koordinátori kérdőív eredményeivel. (Az indoklást lásd az 1. kérdés elemzésénél.)

A kérdőív adatainak elemzése

A kitöltők köre

A kérdőív első kérdéseiben arra kérték a koordinátorokat, hogy írják be iskolájuk OM számát, nevét és települését. A 35 református középiskola közül 19 iskolából kerültek ki a kitöltő tanárok. Jellemzően minden iskolából egy-egy kitöltés érkezett, kivéve a makói Juhász Gyula Református Gimnázium és Szakképző Iskolát, ahol 6 fő pedagógus is kitöltötte a kérdőívet. Az összes kitöltő száma így 24 fő volt. Az egyes kérdésekre adott válaszok elemzése során általában a 24 fő kitöltőt vesszük figyelembe, de néhány esetben, ahol a kérdés az intézményi körülményekre kérdez rá – 19 intézmény vonatkozásában végezzük el az elemzést.

¹ A kérdőív teljes szövege az 1. számú mellékletben található

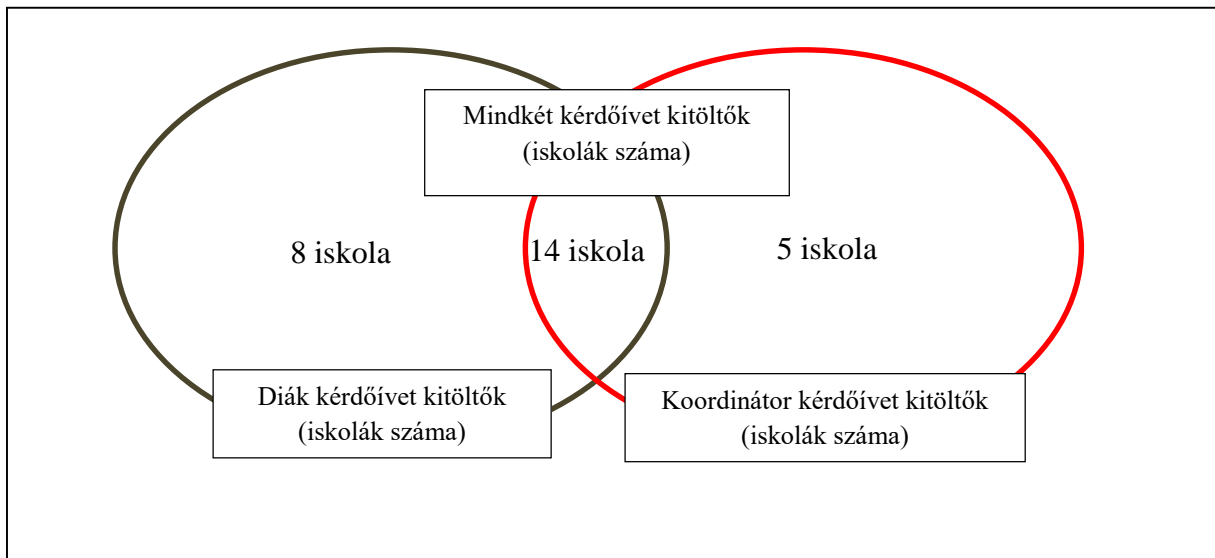
1. kérdés

A református középiskolák alig több mint a felében töltötték ki a koordinátori kérdőívet. Ez egy kicsivel rosszabb arány, mint a diákok esetében, mert ott a 60%-ot is meghaladta a kitöltésben részt vevő iskolák aránya.

Sorszám	Település neve	Iskola neve	Kitöltők száma (fő)
1.	Kunszentmiklós	Baksay Sándor Református Általános Iskola és Gimnázium	1
2.	Budapest	Benkő István Református Általános Iskola és Gimnázium	1
3.	Hódmezővásárhely	Bethlen Gábor Református Gimnázium és Szathmáry Kollégium	1
4.	Halásztelek	Bocskai István Református Oktatási Központ	1
5.	Debrecen	Debreceni Református Kollégium Gimnáziuma és Diákotthona	1
6.	Heves	Eötvös József Református Oktatási Központ	1
7.	Kazincbarcika	Irinyi János Református Oktatási Központ	1
8.	Makó	Juhász Gyula Református Gimnázium és Szakképző Iskola	6
9.	Kecskemét	Kecskeméti Református Gimnázium	1
10.	Kiskunhalas	Kiskunhalasi Református Kollégium Szilády Áron Gimnázium és Kollégium	1
11.	Hajdúnánás	Kőrösi Csoma Sándor Református Gimnázium	1
12.	Neszmély	Launai Miklós Református Iskola	1
13.	Budapest	Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium	1
14.	Kaposvár	Lorántffy Zsuzsanna Református Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium	1
15.	Kisújszállás	Móricz Zsigmond Református Kollégium, Gimnázium, Szakgimnázium és Általános Iskola	1

16.	Sárospatak	Sárospataki Református Kollégium Gimnáziuma, Általános Iskolája és Diákotthona	1
17.	Szentendre	Szentendrei Református Gimnázium	1
18.	Tizsakécske	Tizsakécskei Református Általános Iskola és Gimnázium	1
19.	Sárospatak	Vay Miklós Református Szakgimnázium, Szakközépiskola és Diákotthon	1
			24

A diák kitöltőkkel összevetve 14 olyan iskola van (A táblázatban zöld színnel jelölve) ahol az IKSZ koordinátori és a diák kérdőív is kitöltésre került. A diák kérdőívet további 8, a táblázatban nem szereplő iskolában is kitöltötték, míg 5 olyan iskola van, ahol csak a koordinátorok töltötték ki a kérdőívet, a diákok nem.)

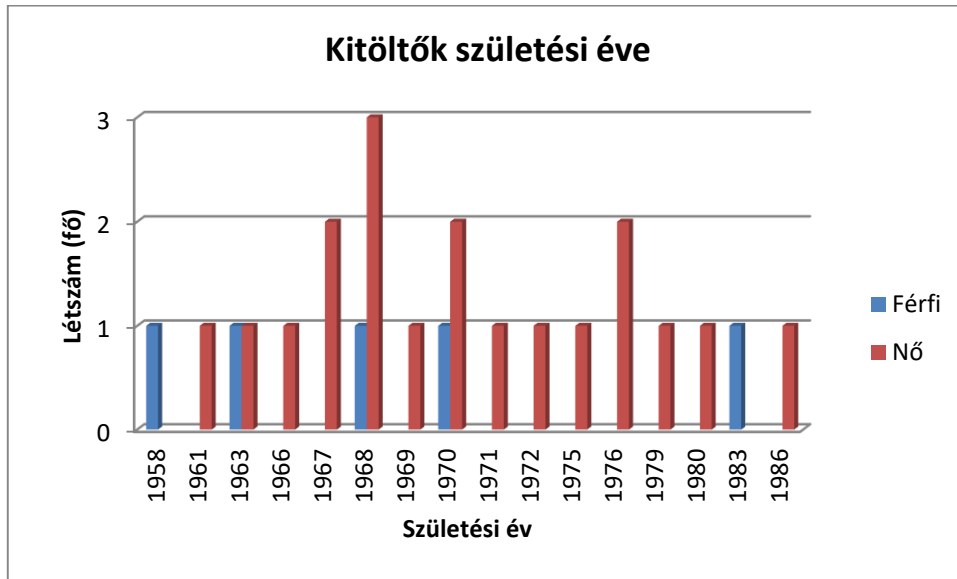

Mivel túlsúlyban vannak azok az iskolák, ahol a diák és a koordinátori kérdőív is kitöltésre került, így szakmailag nem látjuk akadályát annak, hogy a koordinátori kérdőív elemzésénél tapasztaltakat összevessük a diák kérdőív eredményeivel.

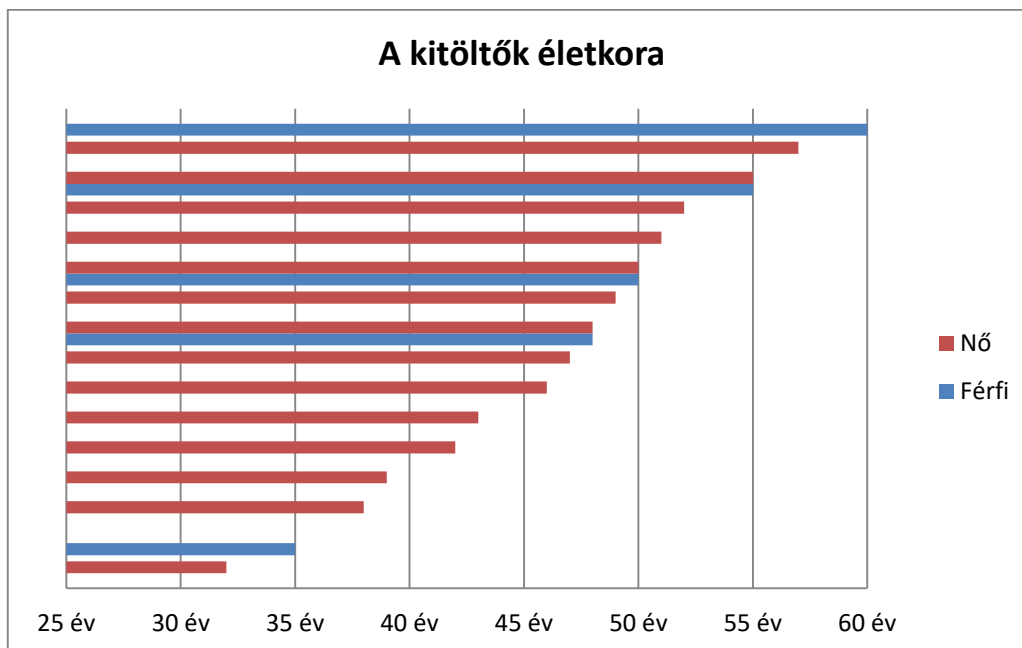
4. kérdés

A kitöltők közül csak 20,8% a férfi (5 fő), a többi kitöltő nő. Ez az arány kedvezőbb, mint a pedagógusok körében tapasztalt férfi/nő arányt.

5. kérdés

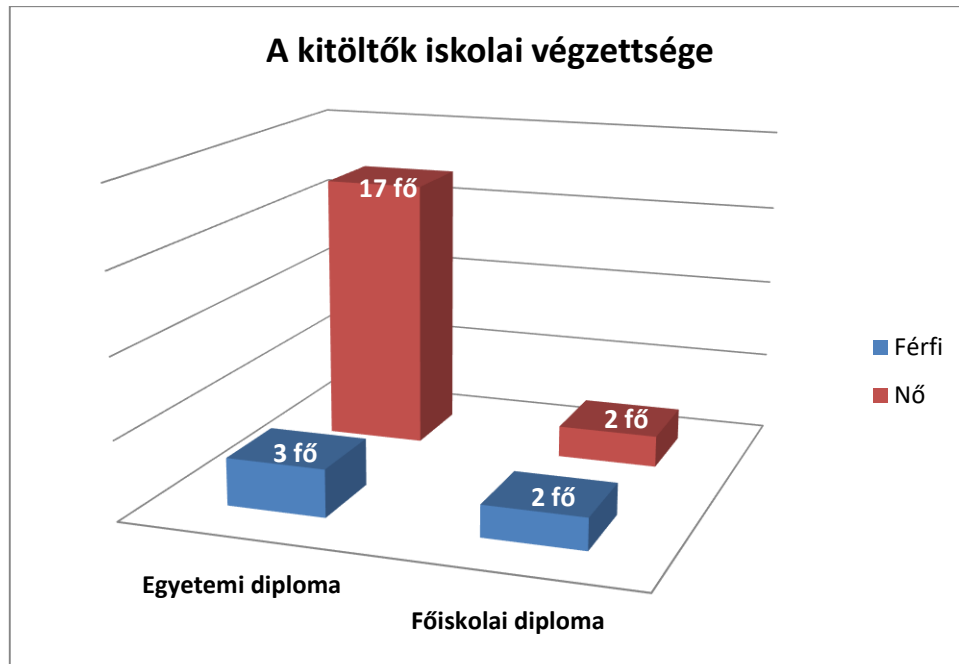
A kitöltők majdnem fele 1967-1970 között született, vagyis 48-51 évesek.

5. kérdés

A kitöltők között a legfiatalabb egy 32 éves nő volt, a legidősebb egy 60 éves férfi.

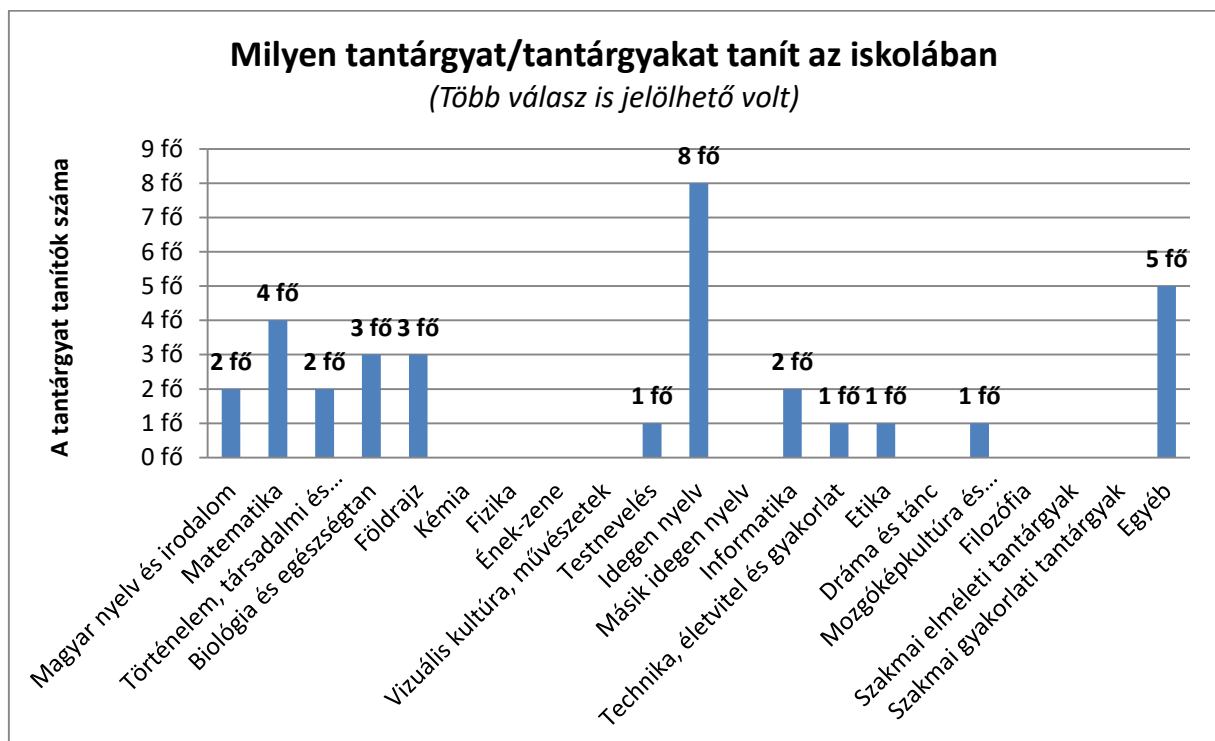
Az IKSZ koordinátorok leginkább a 45-55 éves korosztályból kerülnek ki. Az átlagéletkor 47,4 év, a szórás (az átlagtól való eltérés) 6,8 év.

6. kérdés

A kitöltők közül csupán 2 férfi és 2 nő az, akinek főiskolai diplomája van, a többiek egyetemi diplomával rendelkeznek. A „Doktori fokozat (PhD.)” vagy „Egyéb” kategóriákba nem érkeztek válaszok.

A koordinátorok által tanított tantárgyak az alábbiak szerint alakultak:

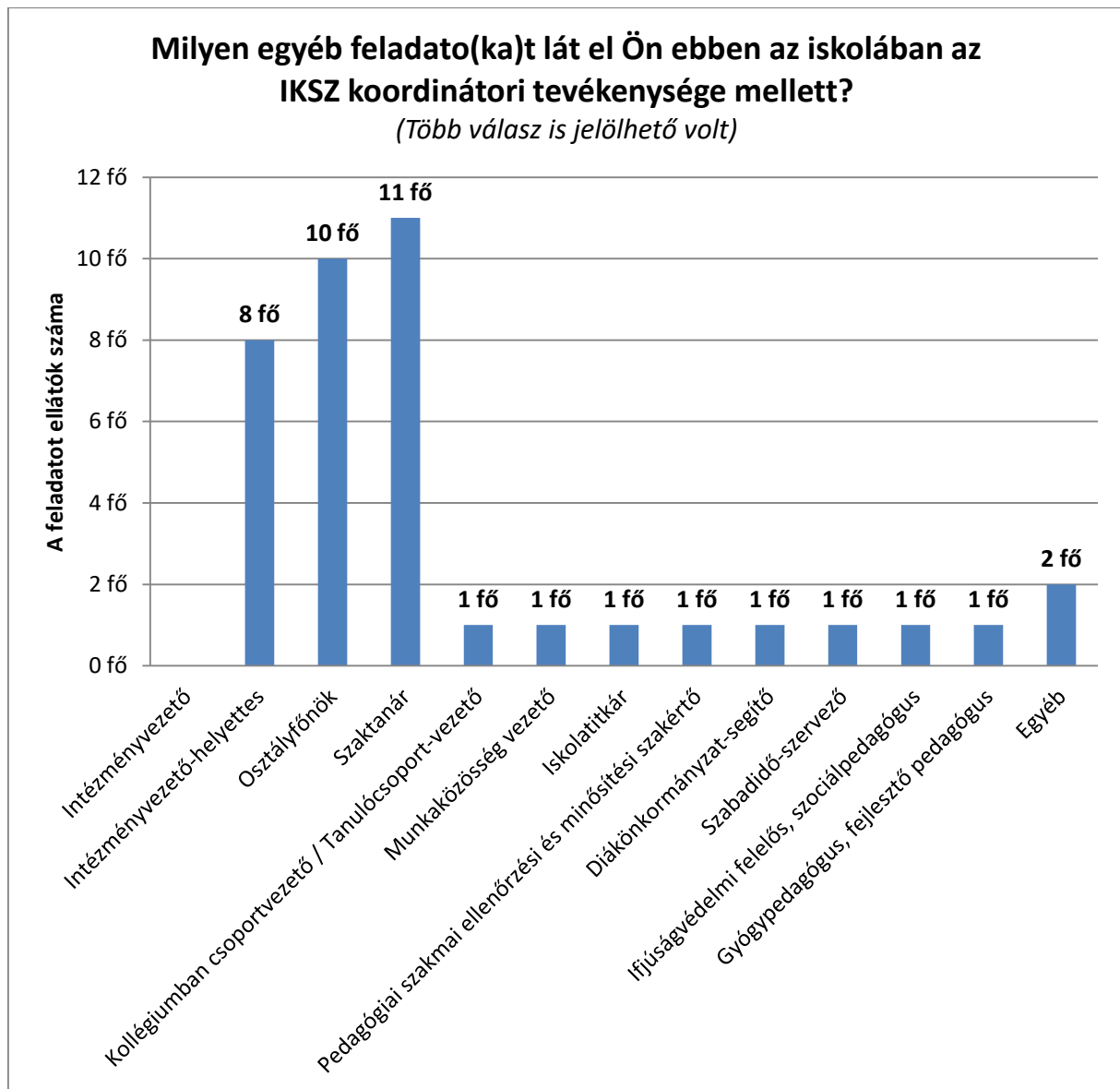

7. kérdés

A 24 koordinátor 33 területet jelölt be. 1 fő volt, aki három tantárgyat is tanít, 6 fő pedig 2-2 tantárgyat jelölt.

A legnépesebb tábor az idegen nyelvet tanítóké, 8 fővel. Őket követik a matematikát tanítók (4 fő), majd a biológiát és földrajzot tanítók, 3-3 fővel. Az egyéb kategóriába 5 válasz érkezett. Ezek között megtalálható kollégiumi nevelőtanár, református hit- és erkölcstan tanár, gyógypedagógus, valamint tehetség- és képességfejlesztő szakember. Egy fő írta, hogy ő nem tanít.

A beérkezett válaszok alapján nem lehet határozottan megállapítani, hogy az egyes iskolákban az IKSZ koordinátorok kiválasztását befolyásolja-e az általuk tanított szak?

8. kérdés

Ennek a kérdésnek a megválaszolása már nem volt kötelező. Így 23 kitöltőtől érkezett válasz, mert 1 fő nem válaszolt.

Az IKSZ koordinátorok a koordinátori feladataik mellett igen sokféle és sokszínű tevékenységeket folytatnak. A 23 kitöltőtől 39 választás érkezett. Két olyan koordinátor is van a kitöltők között, aki a kérdőívben felsorolt területek közül 3 területet is ellát. és 12 olyan van közülük, aki 2 területen is tevékenykedik.

A 23 főből csupán 11 fő definiálta magát szaktanárként. A maradék 12 főt egyrészt a nem kifejezetten szaktanári feladatok ellátók teszik ki: Kollégiumban csoportvezető / Tanulócsoporthoz vezető és egyben Szabadidő-szervező; Iskolatitkár; Ifjúságvédelmi felelős, szociálpedagógus; Gyógypedagógus; Fejlesztő pedagógus és az „Egyéb”-nél megjelent Mentálhigiénés szakember és Pedagógiai felügyelő – összesen 6 fő; másrészt a 8 fő intézményvezető helyettes közül csak 3 jelölte azt, hogy szaktanárként is dolgozik.

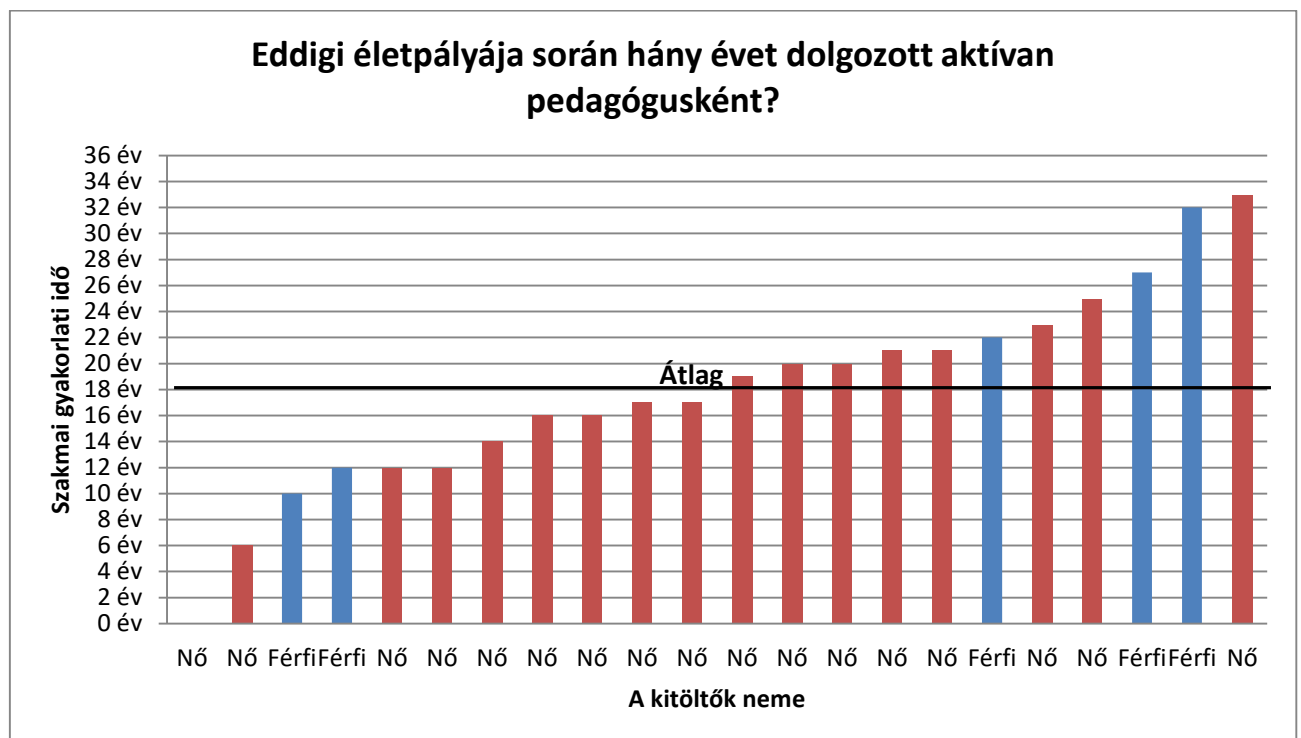
(1 fő, aki munkaközösség vezetőként dolgozik nem jelölte be, hogy szaktanár is lenne.)

A kitöltők közül 10 fő osztályfőnöki feladatokat is ellát. Ha számításba vesszük, hogy a 24 fő harmada intézményvezető- helyettes, akik általában nem osztályfőnökök, és hozzávesszük azt a 7 főt, aki munkakörénél fogva nem lehet osztályfőnök, akkor látszik, hogy az IKSZ koordinátor szerep és az osztályfőnökség együtt járása gyakori.

Az osztályfőnökséget ellátók az alábbi évfolyamokon voltak osztályfőnökök 2018 tavaszán:

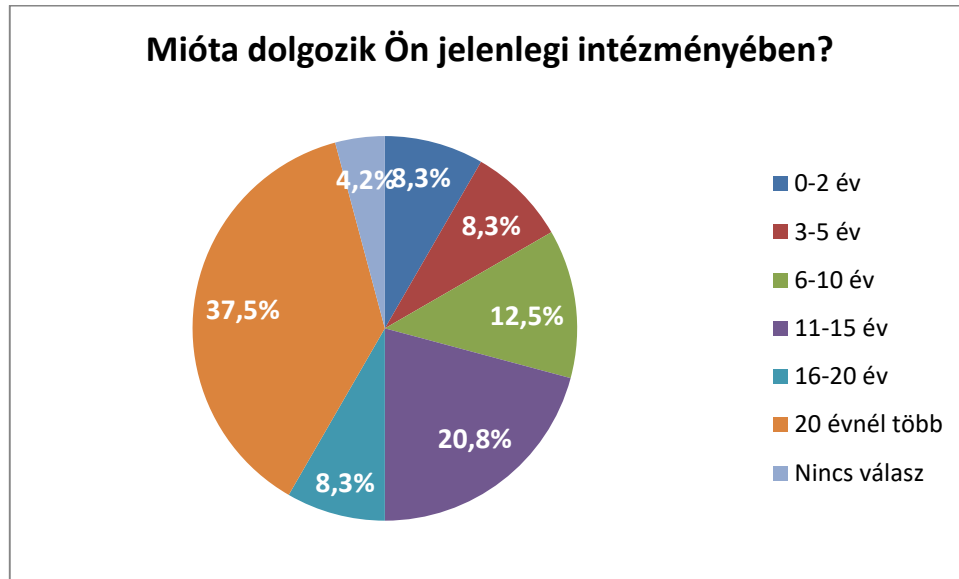
Évfolyam	Adott évfolyamon osztályfőnök (fő)
7.	1
9.	2
10.	3
11.	3
12.	1

A 7. évfolyamon osztályfőnökséget ellátó IKSZ koordinátor a saját osztályában még nem tudja ezt a tevékenységet folytatni, hisz az IKSZ teljesítését a 9. évfolyamtól lehet elkezdni. A többi tanár IKSZ koordinátorként és egyben osztályfőnökként is funkcionál.

10. kérdés

A szakmai gyakorlati évek számát 22 fő adta meg. Az évek átlaga 18 év, szórása 7,8 év. A kitöltők zöme 16-23 év közötti szakmai gyakorlattal rendelkezik.

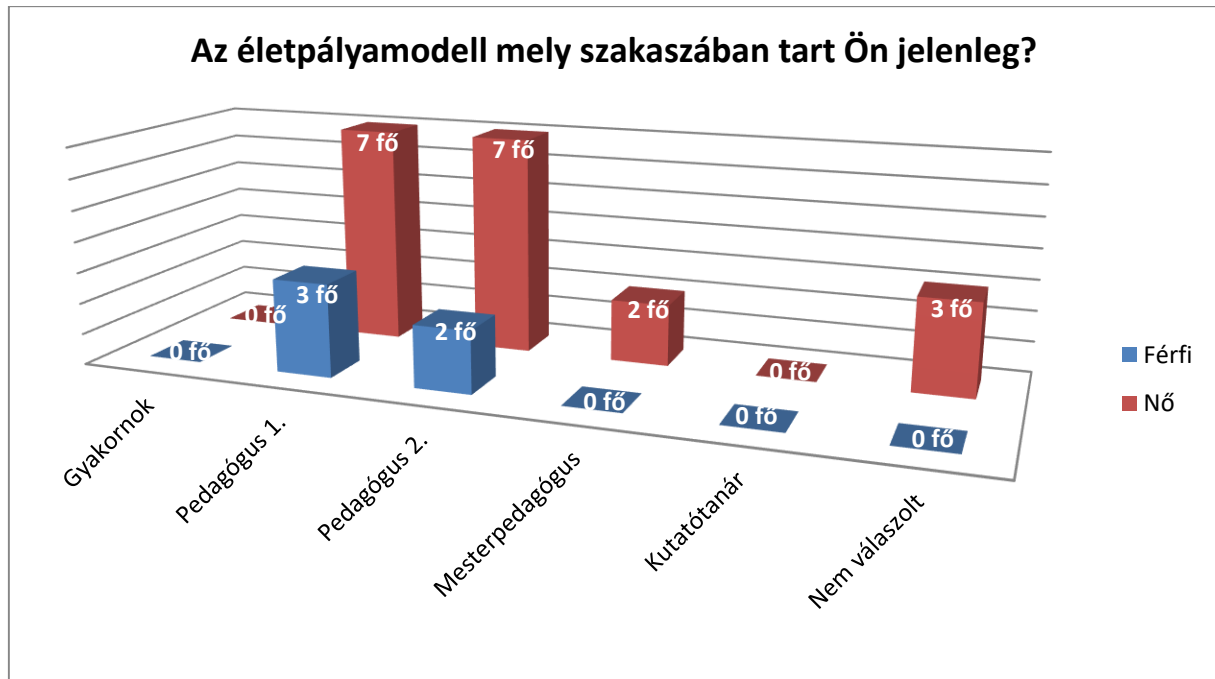
11. kérdés

Az IKSZ megbízás és az adott intézményben eltöltött idő között némi összefüggés mutatkozik. Minél hosszabb ideje dolgozik valaki az adott intézményben, annál nagyobb eséllyel lesz belőle IKSZ koordinátor.

Az IKSZ koordinátorok között nagyon kicsi a részarányuk a 0-2 éve, a 3-5 éve és a 16-20 éve az adott intézményben dolgozóknak (Mindhárom kategóriában 8,3% - 2 fő). A jelenlegi munkahelyükön 6-10 éve dolgozók a kitöltők 12,5%-át teszik ki. Népesebb tábor az intézményben 11-15 éve dolgozóké. Ők teszik ki az IKSZ koordinátorok ötödét (20,8%). A 16-20 éve egyazon iskolában tanítók csak 8,3%-ban vannak jelen az IKSZ koordinátorok között.

A kitöltők majdnem 40%-a viszont 20 évnél is hosszabb ideje dolgozik a jelenlegi intézményében.

A 11. kérdésre adott válaszokat összevetve azzal, hogy hány szakmai gyakorlati éve van az adott pedagógusnak, azt tapasztaljuk, hogy a 24-ből 14 fő esetében az eddigi tanítási éveit a jelenlegi munkahelyén töltötte el. (Megjegyezzük, hogy a 3 férfi esetében ez a feltételezés helytálló, a nőknél csak bizonyos fenntartásokkal fogadható el, mert a szakmai gyakorlati évek számításánál le kell vonni a GYES-en töltött időt, ugyanakkor ez az időszak munkaviszonyként beszámít az adott intézményben.)

12. kérdés

A kérdőívet kitöltő 24 IKSZ koordinátor közül 3 nő nem válaszolt a kérdésre. Az előző válaszokból az látszik, hogy két fő nem pedagógusként dolgozik és Kutatótanár nem volt a kitöltők között.

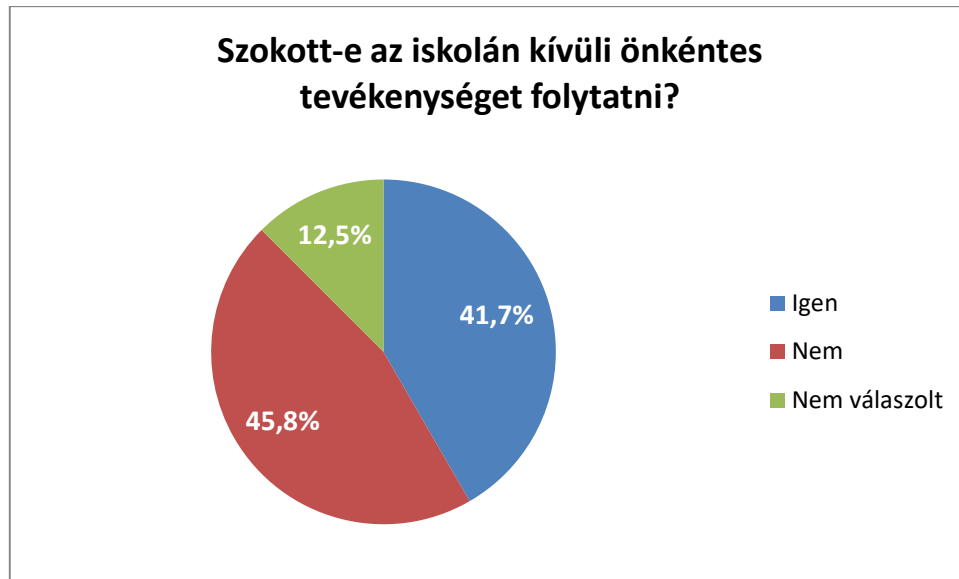
Az IKSZ koordinátorok szinte fele-fele arányban a Pedagógus 1. és a Pedagógus 2. fokozatban vannak. Csupán 2 fő van, aki mesterpedagógus. Közülük egy fő ezt az egyéb feladatai során is jelölte, a másik mesterpedagógus pedig intézményvezető-helyettes is.

A következő kérdés a kötelező órák számáról érdeklődött. A kitöltő 24 főből 23 adott rá választ.

A beírt óraszámok 0-tól 32-ig változtak. 10 főnek van az óraszámja 20 óra alatt. Egy fő, magát „pedagógiai felügyelő”-ként meghatározó IKSZ koordinátor adott meg 0 értéket.

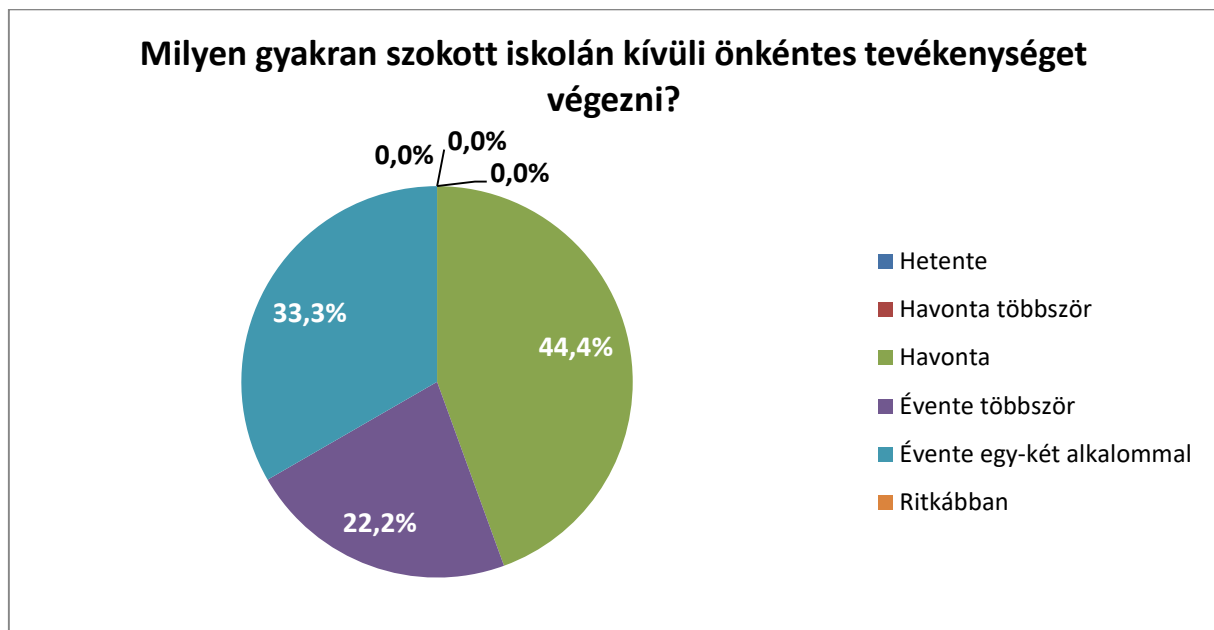
Az 5, 6, 7, 10, 17, 18 óraszámokat adták meg intézményvezető-helyettesek és az egyik „Pedagógiai szakmai ellenőrzési és minősítési szakértő”. (Az ő esetében a törvény írja elő a heti maximum 18 tanórát.)

3 fő tanít 20,22 vagy 23 órában. 9 fő az IKSZ koordinátori elfoglaltsága mellett heti 24-26 órában tanít. A 32 órát egy kollégiumi nevelőtanár adta meg.

14. kérdés

A kérdőívet kitöltő 24 IKSZ koordinátor 41,7%-a szokott az iskolán kívüli önkéntes tevékenységet folytatni. Nagyobb azoknak az aránya (45,8%), akik nem végeznek ilyen tevékenységet, és 12,5% (3 fő) nem válaszolt erre a kérdésre. (A „Nem tudom” kategóriát senki nem választotta.)

15. kérdés

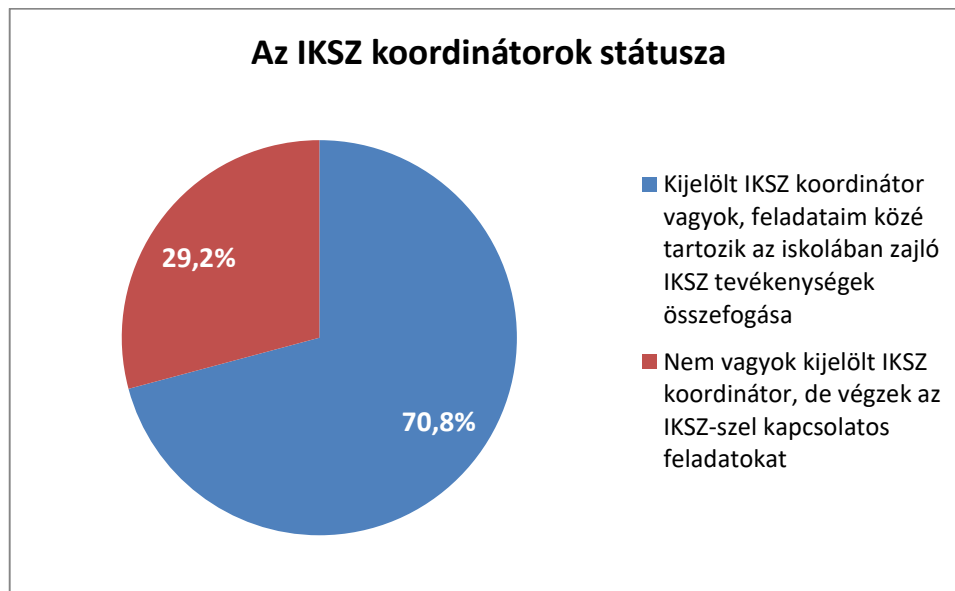
Az önkéntes tevékenységet folytató 10 fő közül 9 válaszolta meg azt a kérdést, hogy milyen gyakorisággal teszi ezt?
Az „Hetente” és „Havonta többször” kategóriákba nem érkezett egyetlen válasz sem. Havonta önkénteskedik a válaszadók 40,4%-a. Évente többször 22,2%, és évente egy-két alkalommal 33,3%.

A következő kérdés arról érdeklődött, hogy ez az önkénteskedés segíti-e és ha igen, akkor miben segíti a kitöltő IKSZ koordinátori munkáját. A 9 fő önkéntes tevékenységet folytató pedagógus közül 3 adott erre a kérdésre szöveges választ.

A válaszok arról szólnak, hogy ez példaadás a diákok számára, személyes tapasztalatokat szerez, új kapcsolatokat épít ki, ami segíti abban, hogy képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő munkát találjon a diákoknak. A saját tapasztalatok szerzése során megismeri az egyes feladatokban rejlő nehézségeket, valamint a segítség örömeit.

Az IKSZ megbízatás körülményei, feladatok, az IKSZ megbecsültsége

A kérdőív következő 10 kérdése az IKSZ megbízatás körülményeiről, a feladatokról és az IKSZ megbecsültségéről kérdezett. Elsőként egy kötelező kérdésben azt kellett bejelölni, hogy ún. „Kijelölt IKSZ koordinátor”-e a kitöltő, vagy nincs kijelölve, de végez IKSZ-szel kapcsolatos feladatokat.

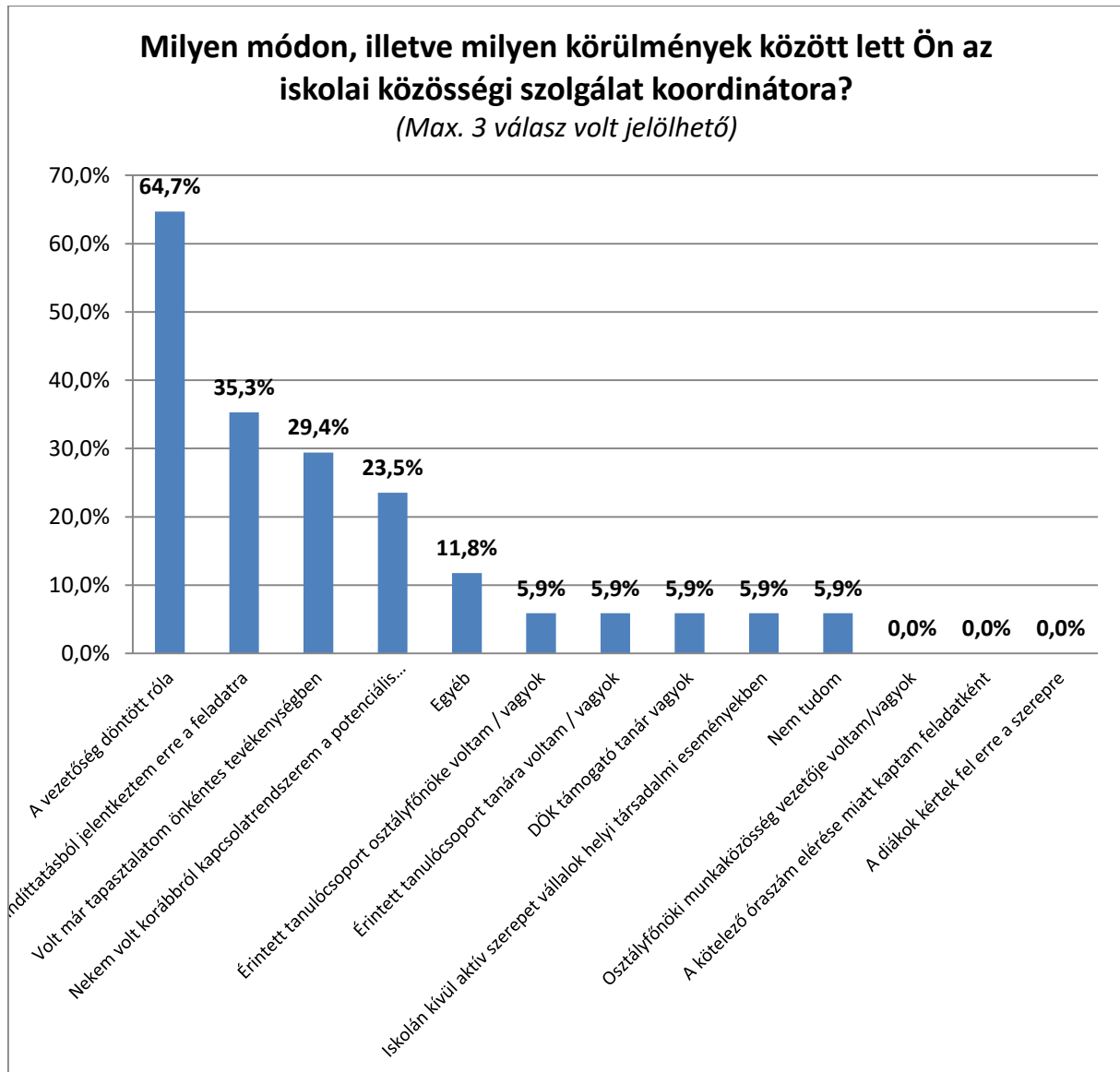
18. kérdés

A kérdőívet kitöltő pedagógusok közül kijelölt IKSZ koordinátor 17 fő (70,8%) és nem kijelölt koordinátor, de végzek az IKSZ-szel kapcsolatos feladatokat (Pl. kitölti a kérdőívet 😊) 29,2%-uk.

Az „Egyéb” kategóriába nem érkezett egyetlen válasz sem.

A 19. kérdést csak azok kapták, akik „Kijelölt IKSZ koordinátorok”. Ilyen 17 fő volt. A kijelölésük mikéntjére vonatkozó felsorolt 12 kategória közül választhattak maximum hármat, illetve a „Nem tudom” vagy az „Egyéb” kategóriát is bejelölhették. A 17 főtől összesen 33 db válasz érkezett.

A kérdőív arra is rákérdezett, hogy a „Kijelölt IKSZ koordinátorok” milyen módon, milyen körülmények között kapták meg ezt a feladatot.

19. kérdés

13 lehetőség közül lehetett maximum 3 db-ot bejelölni, melyek között megtalálható volt a „Nem tudom” kategória is, továbbá választ lehetett adni az „Egyéb” szabad szöveges mezőben is. Mivel a kitöltő 17 főtől összesen 33 db válasz érkezett be, vagyis átlagosan két momentumot is megjelöltek azzal kapcsolatban, hogy hogyan lett belőlük IKSZ koordinátor.

Legnagyobb arányban a „A vezetőség döntött róla” válaszlehetőséget jelölték be. A 17 főből 11-nél (64,7%) ez volt az egyik tényező abban, hogy IKSZ koordinátorok lettek. Ehhez a válaszhoz általában személyenként eltérő másik körülmény is tartozott, így nem volt tapasztalható a válaszoknál tipikus együtt járás.

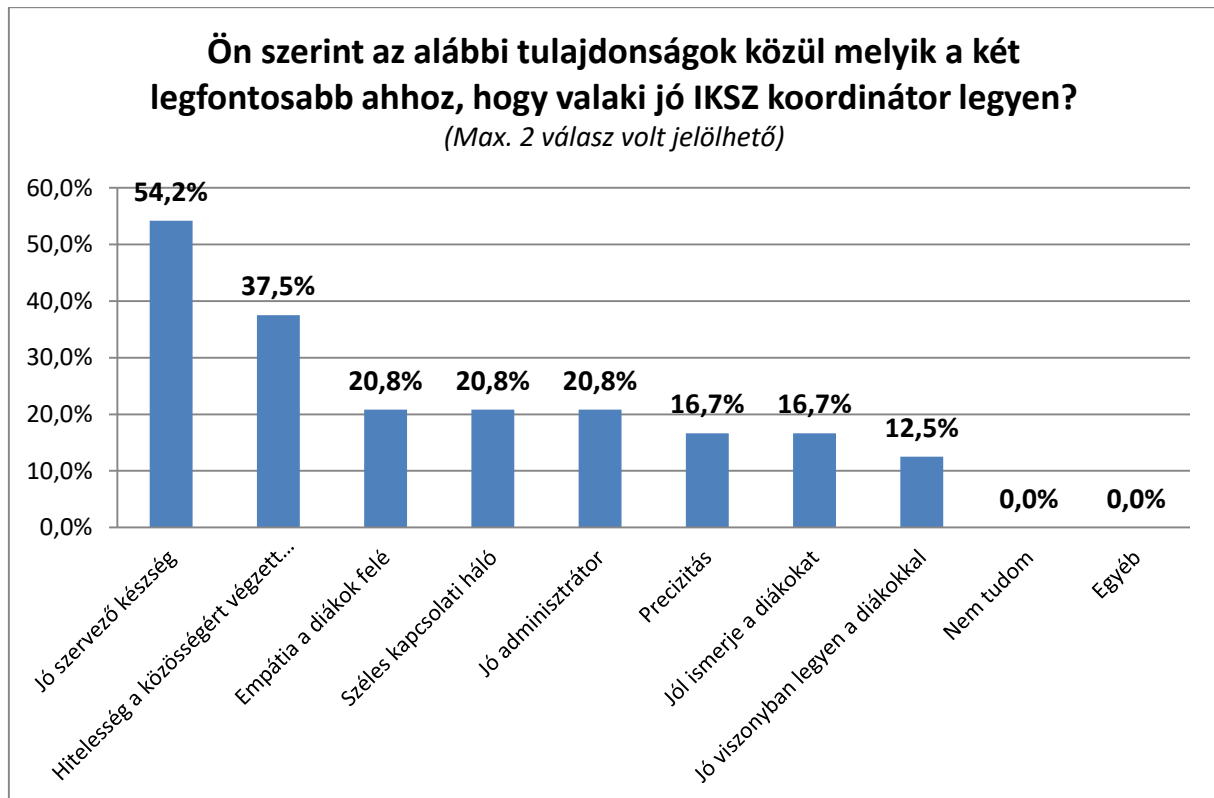
Jelentős volt még a „Személyes indíttatásból jelentkeztem erre a feladatra” válasz bejelölése (35,3%- 6 fő), és a „Volt már tapasztalatom önkéntes tevékenységben” jelölése is (29,4%- 5 fő) jelölt meg. Az élen végző e három terület együtt járása a 17-ből 2 főnél fordult elő.

2 fő adott az „Egyéb” kategóriába „Megörököltém a kolléganőmtől” és „Alkalmasnak találtak a feladatra” válaszokat.

1-1 fő jelölte be az „Érintett tanulócsoporthoz osztályfőnöke voltam/vagyok”, az „Érintett tanulócsoporthoz tanára voltam / vagyok”, „DÖK támogató tanár vagyok” továbbá az „Iskolán kívül aktív szerepet vállalok helyi társadalmi eseményekben” területeket, illetve 1 fő nem tudja, hogy hogyan is lett belőle IKSZ koordinátor.

Az „Osztályfőnöki munkaközösség vezetője voltam/vagyok”, a „A kötelező óraszám elérése miatt kaptam feladatként”, valamint a „Nekem volt korábban kapcsolatrendszerem a potenciális fogadószervezetekkel” és „A diákok kértek fel erre a szerepre” válaszlehetőségeket senki nem jelölte be.

A következő kérdés már újra mindenkihez szólt, s arra vonatkozott, hogy a kitöltők mit tartanak a felsoroltak közül a jó IKSZ koordinátor két legfontosabb tulajdonságának.

20. kérdés

8 válasz közül lehetett maximum 2 db-ot bejelölni, melyek mellett megtalálható volt a „Nem tudom” kategória is, továbbá választ lehetett adni az „Egyéb” szabad szöveges mezőben is. A 24 főtől összesen 48 db válasz érkezett, vagyis átlagosan két tulajdonságot jelöltek meg.

Az IKSZ koordinátorok szerint a legfontosabb a jó szervező készség. Minden második kitöltő bejelölte ezt (54,2% - 13 fő). Minden harmadik kitöltő fontosnak tartotta a „Hitelesség a közösségért végzett feladatokban” tulajdonságot (37,5% - 9 fő). A további három tulajdonság a válaszadók ötöde számára tűnik elengedhetetlennek. Ezek a „Empátia a diákok felé”, a „Széles kapcsolati háló” és a „Jó adminisztrátor” 5-5 választással (20,8%). A „Precizitás”-t és a „Jól ismerje a diákokat”-t csak 4-4 fő tartotta fontosnak. 3 választást kapott a „Jó viszonyban legyen a diákokkal”.

A „Nem tudom” és az „Egyéb” válaszlehetőséget senki nem használta ki.

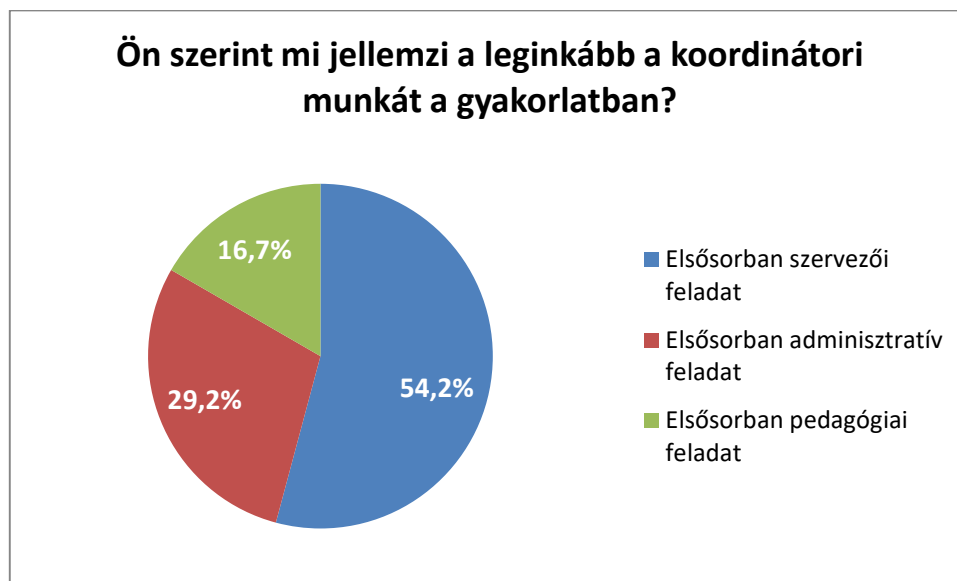
A 9 fő közül, akik a hitelességet tartották az egyik fontos tulajdonságnak, 6 főnek a második választása is az érzelmi területre fókuszált: „Empátia a diákok felé” (2 fő), „Jól ismerje a diákokat” (2 fő), „Jó viszonyban legyen a diákokkal” (2 fő)

Azon 13 fő közül, akik a szervezőkészséget tartották az egyik fontos tulajdonságnak, 8 fő van, akik a második tulajdonságot is a „praktikum” oldaláról fogták meg: „Széles kapcsolati háló” (4 fő), „Precizitás” (2 fő), „Jó adminisztrátor” (2 fő) volt a másik választásuk.

Ezek alapján körvonalazódni látszik egy olyan típusú IKSZ koordinátor, aki széles kapcsolati hálóval rendelkezik, jó szervező, és a tennivalókat precízen adminisztrálja, illetve egy olyan típus, aki mindent a diákok érdekében tenne. Az adatokból az látszik, hogy a különböző hozzáállás nem függ attól, hogy a kérdőívet kitöltő "Kijelölt koordinátor" vagy sem.

A diák kérdőívet kitöltők szerint a jó koordinátor jellemzői: Jól szervezze a dolgokat (29,2%), és értse meg a diákok problémáit (23,6%) valamint pontos és megbízható legyen (15,7%), és jól adminisztrálja a dolgokat. Ezek az elvárások összecsengenek azzal, amit a koordinátorok is fontosnak tartanak.

A továbbiakban rákérdeztünk arra, hogy a kitöltő milyen munkaként határozná meg az IKSZ koordinátori tennivalókat?

21. kérdés

A kérdésre mind a 24 kitöltő érdemben válaszolt. (A „Nem tudom” és az „Egyéb” kategóriákba itt sem érkezett válasz.)

Az előző kérdéshez hasonlóan a válaszadók 54,2%-a írta azt, hogy az IKSZ koordinátori feladatot leginkább a szervezési tennivalók jellemzik. 29,2% szerint (7 fő), ez elsősorban adminisztratív feladat. Csupán 16,7% szerint (4 fő) pedagógiai feladat az IKSZ koordinátori tevékenység. Talán nem véletlen, hogy ez a 4 fő az előző kérdésben is a diákokkal való jó kapcsolatot, empátiát hangsúlyozta.

22. kérdés

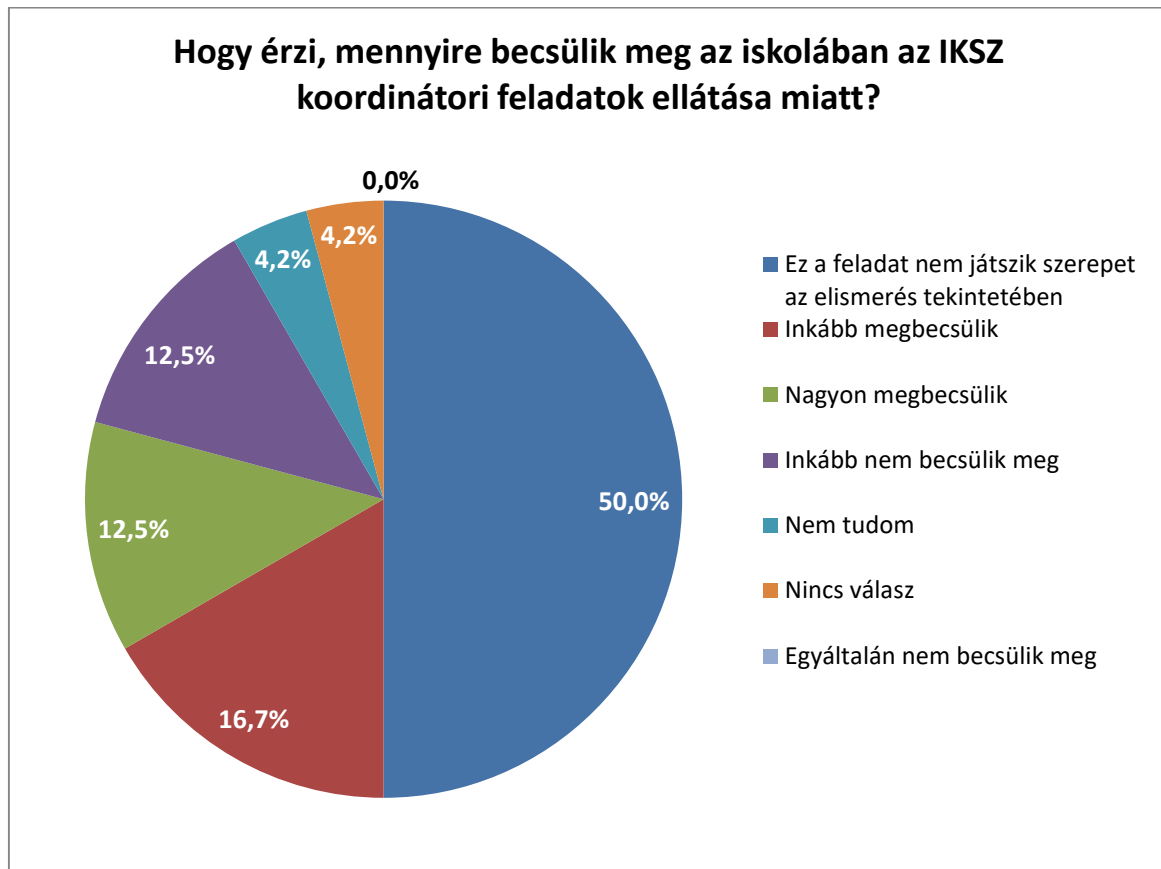
A 24 fő válaszadó közül csupán 2 fő mondta azt, hogy nem tudja, mennyi időt vesz igénybe az IKSZ koordinátori munkája. A legtöbb válaszadó (79,2%-uk) 0-5 óra közötti időt tölt hetente az IKSZ koordinátori teendőikkel. Csak 8,3% (2 fő) a 6-10 órát jelölő és csupán 1 fő gondolta úgy, hogy heti 10-15 órát foglalkozik az IKSZ feladatokkal. A megadott kategóriákon kívül, az „Egyéb”-hez nem érkezett válasz.

23. kérdés

A közösségi szolgálat koordinátori feladatainak elvégzéséért csupán 1 fő kap órakedvezményt, 1 fő (4,2%) pedig a „Nem tudom” kategóriát választotta. A kitöltők 91,7%-a nem kap erre külön időt, pedig bevallásuk szerint heti 0-5 órát fordítanak erre a tevékenységre. Az 1 fő esetében kapott órakedvezmény heti 2 óra.

Mivel az IKSZ koordinátori feladatok elvégzésére a pedagógusok nem kapnak órakeretet/órakedvezményt, nézzük, hogy máskülönbén megbecsülik-e a munkájukat?

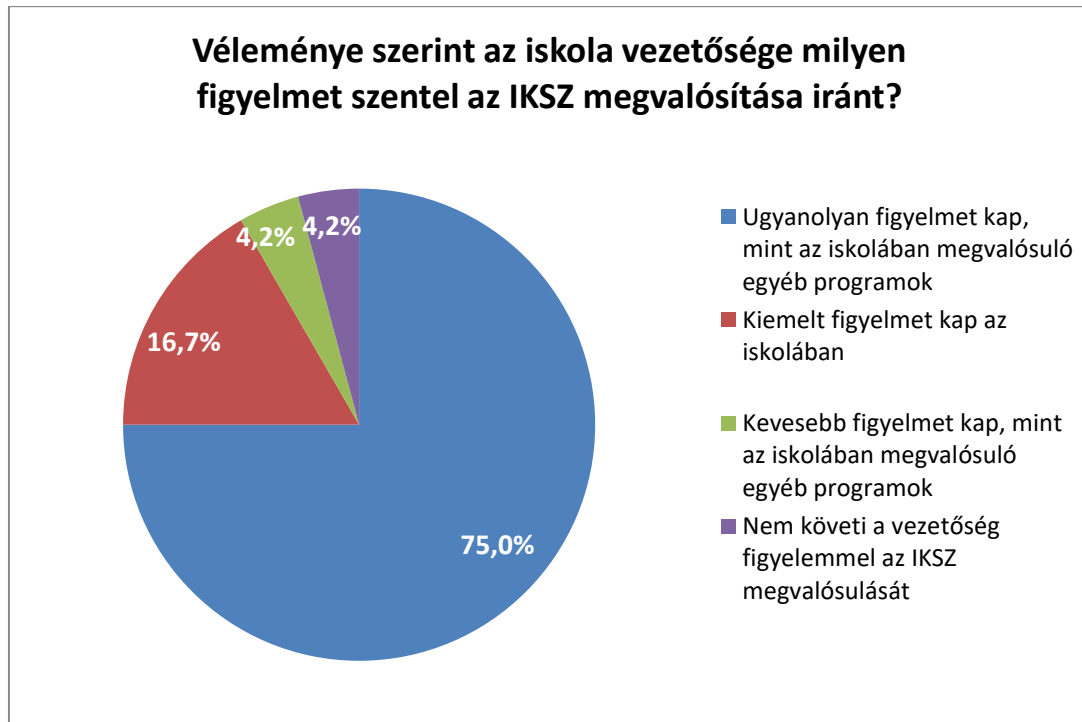
25. kérdés

A kérdőív erre irányuló kérdésében 5 lehetőség közül lehetett választani, vagy a „*Nem tudom*” kategóriával kikerülni a válaszadást, vagy egyszerűen válasz nélkül is lehetett hagyni ezt a kérdést.

A 24 kitöltő közül csupán 2 fő élt ezzel az utóbbi két lehetőséggel. 12 fő a felkínált kategóriák közül azt választotta, hogy „*Ez a feladat nem játszik szerepet az elismerés tekintetében*”, ami nem éppen az IKSZ koordinátori munka elismerését jelenti. Az „*Inkább megbecsülik*” csupán a válaszadók 16,7%-a (5 fő) szerint igaz kijelentés. A „*Nagyon megbecsülik*” kategóriát még ennél is kisebb arányban, csupán 12,5% (4 fő) választotta, csakúgy, mint az „*Inkább nem becsülik meg*” kijelentést. Az „*Egyáltalán nem becsülik meg*” kijelentést senki nem jelölte be.

Ha a két pozitív tartalmú „*Inkább megbecsülik*” és „*Nagyon megbecsülik*” válaszokat összegezzük, akkor is csak minden harmadik IKSZ koordinátor érzi úgy, hogy megbecsülik a munkáját, míg a negatív tartalommal bíró kategóriák összesítésével (50,0%+12,5%=62,5%) háromból kettő koordinátor nem kap elismerést a munkájáért.

Milyen figyelem irányul az iskolákban az IKSZ megvalósítására? - volt a következő kérdés lényege:

26. kérdés

A kérdésre mind a 24 kitöltő érdemben válaszolt. Az összesítésből az derül ki, hogy a válaszadók $\frac{3}{4}$ -e szerint az IKSZ megvalósítása „*Ugyanolyan figyelmet kap, mint az iskolában megvalósuló egyéb programok*”. 16,7%-uk (4 fő) mondta azt, hogy ez a program „*Kiemelt figyelmet kap az iskolában*”. (A 4 fő közül hárman ugyanabban az iskolában dolgoznak, tehát ez a kiemelt figyelem csak két intézményre jellemző.)

Csupán 1-1 fő választotta a „*Kevesebb figyelmet kap, mint az iskolában megvalósuló egyéb programok*” és a „*Nem követi a vezetőség figyelemmel az IKSZ megvalósulását*” kategóriákat.

Ez azt mutatja, hogy az IKSZ megvalósítása csak egy a sok iskolai feladat közül.

27. kérdés

A pedagógiai programmal kapcsolatos kérdésre 1 fő nem adott választ. Viszonylag magas a „Nem tudom” kategóriát választók aránya (20,8%). A válaszadók 33,3%-a úgy tudja, hogy külön szabályozás van az IKSZ-re vonatkozóan az iskola pedagógiai programjában. (A 8 válaszadó 6 iskolából került ki, vagyis az iskolákat tekintve ez az arány kisebb lenne.) 10 válaszadó mondta azt, hogy „Csak a jogszabály beemelésével van utalás a tevékenységre”.

A 25-27. kérdéseket összevetve van olyan intézmény, ahol az IKSZ kiemelt figyelmet kap, a pedagógiai programban külön szabályozás van az IKSZ-re és az IKSZ koordinátorokat is megbecsülik.

IKSZ szervezés – felkészítés, fogadóintézmények

Ebben a fejezetben egyetlen kötelező kérdés volt, rögtön az első:

„Hány órában szervezik a tanulóknak az IKSZ 50 órájának keretében a tevékenységekre való felkészítést?”

28. kérdés

Az IKSZ koordinátorok nagyon eltérő válaszokat adtak arra kérdésre, hogy hány órában szervezik meg a diákok felkészítését az IKSZ tevékenységeire. A beírt válaszok 0 órától 7 óra időtartamig fordultak elő. A leggyakoribb válasz a 2 óra volt. A válaszadók 25%-a (6 fő) írta ezt. További 20% (5 fő) az 5 órát adta meg. 4-4 fő (16,7%) írta még az 1 óra és a 4 óra időtartamot. Két válaszoló 0 órától számolt be, vagyis, hogy nem volt ilyen felkészítő foglalkozás.

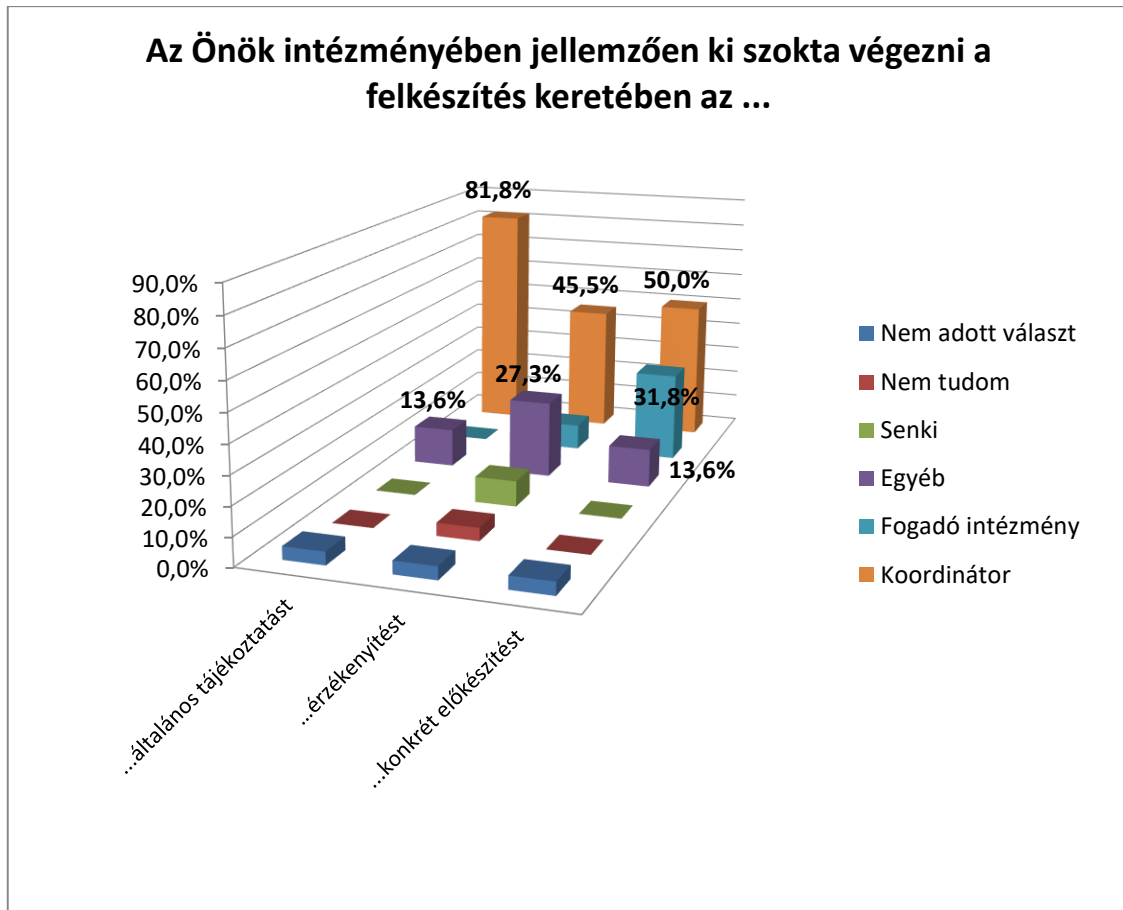
A felkészítés időtartamának ideje esetleges lehet, mert az azonos iskolából kitöltők is különböző időtartamokat adtak meg.

A diákok a felkészítés időtartamára a kérdőívükben a következőket válaszolták: (A két kérdőívben a választható kategóriák nem voltak azonosak, így az összehasonlítás csak hozzávetőleges!)

A leggyakoribb válasz az „Egy tanórát” volt (43,1%). „Több mint egy tanóra”-ra emlékszik a válaszadók 37,7%-a. Így megállapíthatjuk, hogy a válaszok 81%-a szerint az iskolákban legalább egy tanórát, de inkább még több időt is fordítottak az IKSZ-re való felkészítésre.

Ez összecseng a koordinátorok által adott válaszokkal, de a tanároknál túlsúlyban voltak a 2 tanóra, vagy a még annál is hosszabb idő. Ennek oka az lehet, hogy elő is kellett készíteniük ezt az alkalmat, így önkéntelenül ennek idejét is hozzákapcsolták a felkészítő alkalom időtartamához.

A következő néhány kérdést csak azok kapták, akiknél volt ilyen felkészítő, vagyis nem 0 órát írtak be az előző válaszként. Ezekre 22 fő válaszolhatott. Először arra kérdeztünk rá, hogy a felkészítést, annak egyes területeit jellemzően ki szokta elvégezni.

29. kérdés

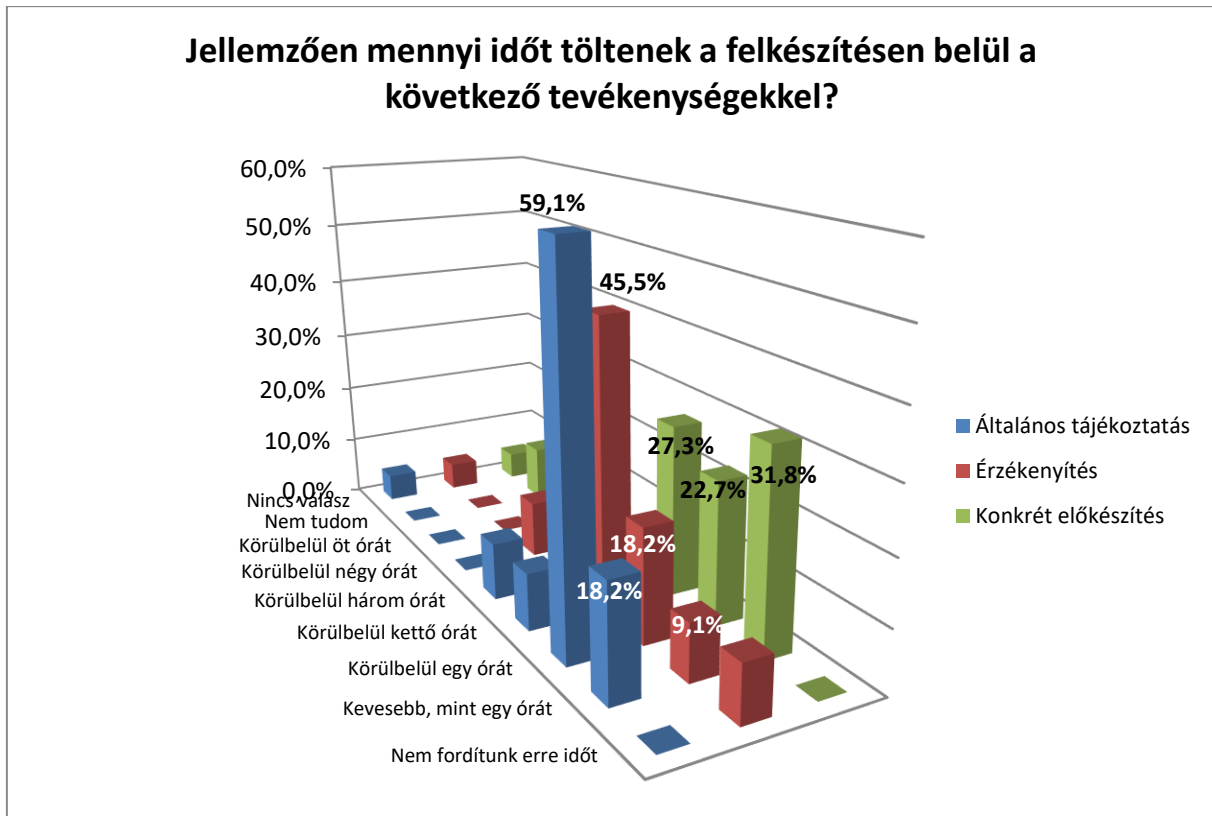
Az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos általános tájékoztatást (pl. jogszabályi keretek, követelmények stb.) a felkészítéseken a válaszadók 81,8%-a szerint az IKSZ koordinátor szokta elvégezni. A fogadó intézmény ebben nem vesz részt. Az „Egyéb” kategóriába 3 válasz érkezett. Ezek a válaszok a „koordinátor és osztályfőnökök”, „osztályfőnök” és az „igazgatóhelyettes”.

A diákok iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos érzékenyítését szintén a koordinátor végzi a válaszadók 45,5%-a szerint. Mellette magas arányban (27,3%) van jelen az „Egyéb” kategória, ahová egy fő a „tapasztalati szakemberek és őket támogató szakemberek” választ írta, míg 5 fő az osztályfőnököt nevezte meg, mint az érzékenyítést végző személyt.

A válaszok 9,1%-ában (2 válasz) megjelent a fogadóintézmény is, mint ezt a témát felvállaló, tájékoztató szerep ellátója..

A „...a konkrét, iskolai közösségi szolgálat keretében végzett tevékenységekhez kapcsolódó előkészítést-”, döntő mértékben megint csak az IKSZ koordinátor végzi (50,0%). Itt már nagyobb a fogadóintézmények részvétele, 31,8% (7 válasz). Az „Egyéb” kategóriába 3 válasz érkezett. Ezek a következők: „osztályfőnök”, „Osztályfőnök, könyvtáros, testnevelő” és „a rendezvényért felelős tanár/kolléga”.

1 személy egyetlen alkérdésre sem adott választ, így feltételezhető, hogy neki nincs személyes tapasztalata a felkészítő megbeszélést illetően.

30. kérdés

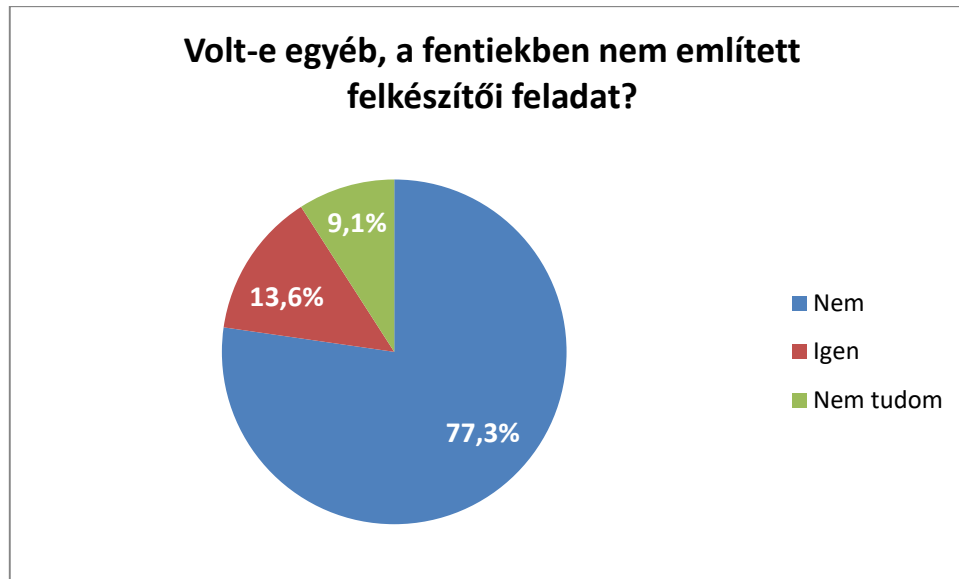
A leggyakoribb időtartamok a „Kevesebb, mint egy órát”, a „Körülbelül egy órát” és a „Körülbelül kettő órát” voltak.

Az általános tájékoztatónál az egy óra, az érzékenyítés témában a két óra, a konkrét előkészítésre pedig kevesebb, mint egy óra volt a leggyakoribb válasz.

Az általános tájékoztatóra kevesebb, mint egy órát szántak a megkérdezettek 18,2%-ánál (4 kitöltő) és körülbelül egy órát a megkérdezettek 59,1%-ánál (13 válasz). Néhány esetben előfordultak még a „Körülbelül három órát” és a „Körülbelül kettő órát” kategóriák is.

Az érzékenyítésnél a leggyakoribb válasz a „Körülbelül kettő órát” volt (45,5%). Ezt követte a „Körülbelül egy órát” 18,2%-ban, de előfordult a „Körülbelül három órát” (4,5% - 1 válasz) és a „Körülbelül négy órát” (9,1% - 2 válasz) is. A „Kevesebb, mint egy órát”, és ahol az érzékenyítésre egyáltalán nem fordítottak időt, szintén 9,1% - 9,1%-ban fordult elő.

A konkrét előkészítésre szánt idők közül a „Kevesebb, mint egy órát” vezette a sort 31,8%-kal. A „Körülbelül két órát” 27,3%-kal követte. A harmadik legnépesebb kategória alig lemaradva a „Körülbelül egy órát” volt 22,7%-kal.

31. kérdés

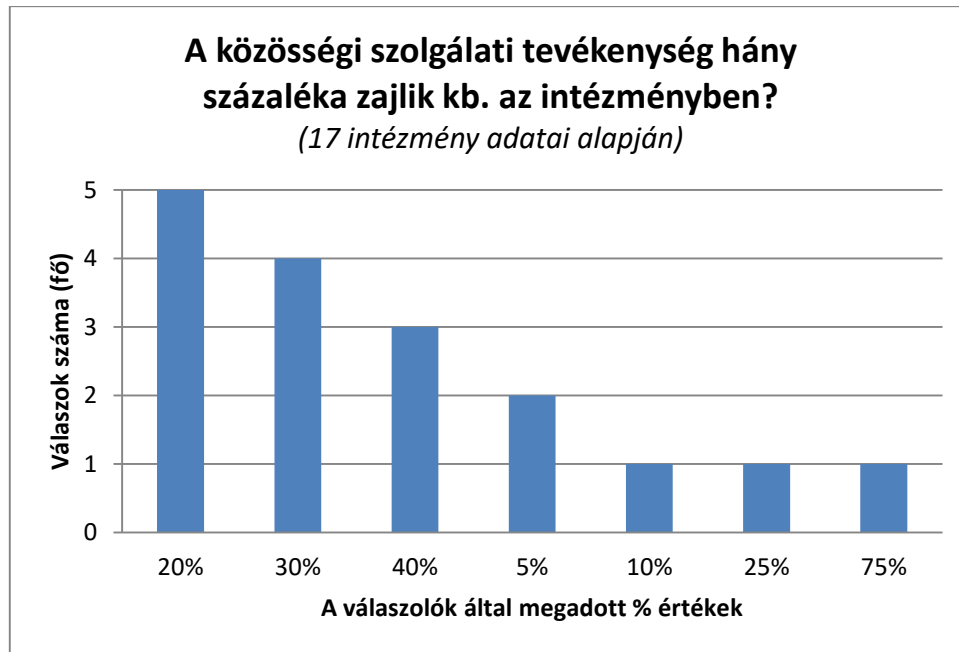
A felkészítő alkalom során az előzőekben felsorolt három kategórián kívül más felkészítői feladattal nem találkozott a kitöltők 77,3%-a. 13,6% (3 fő) mondta azt, hogy volt még egyéb felkészítői feladat is. Ezeket két válaszban a „Fogadó intézmény” és egy válaszban a „Koordinátor” végezte. A feladattal kapcsolatban nincsenek részletesebb információink. 2 fő a „Nem tudom” kategóriát jelölte be.

Ezt az „Egyéb” feladatot a válaszok szerint a három különböző intézményben 1, 4, illetve 1 órában végezték el.

A 34. kérdés újra mindenkinek szólt. A kérdés arról érdeklődött, hogy Van-e lehetőség az intézményben az iskolán belül szervezett IKSZ tevékenységre?

A 24-ből 23 fő azt válaszolta, hogy igen, erre van lehetőség. Egy fő nem adott választ.

A 23 fő további kérdést kapott arra nézve, hogy a közösségi szolgálat hány %-a zajlik az intézményben. (Mivel volt egy olyan intézmény, ahonnan 6 kitöltő is volt – és válaszaik nagymértékben megegyeztek - így az intézményre vonatkoztatott elemzéseknél őket, mint 1 intézményt vesszük figyelembe.)

35. kérdés

Az előzőekben részletezettek szerint 19 intézmény vonatkozásában tudjuk vizsgálni a közösségi szolgálat jellemzőit. Mivel két iskolából a kitöltők nem adtak erre a kérdésre választ, így végül 17 intézmény adatai állnak rendelkezésünkre.

A válaszadók szabadon beírhatták az általuk becsült arányt. 5 iskolából az a válasz érkezett, hogy a közösségi szolgálat kb. 20%-a zajlik náluk intézményi keretek között. Ez a vizsgált intézmények 29,4%-a. Az intézményi keretek között megvalósuló IKSZ arányát 30%-ra becsülte 4 fő (23,5%). Ez a két kategória az összes válasz 52,9%-át teszik ki, vagyis elmondható, hogy a 20-30% a leggyakrabban előforduló arány. További 1-3 fő volt, akik ettől eltérő arányokról számoltak be. A maximum a 75%-os iskolai arány volt.

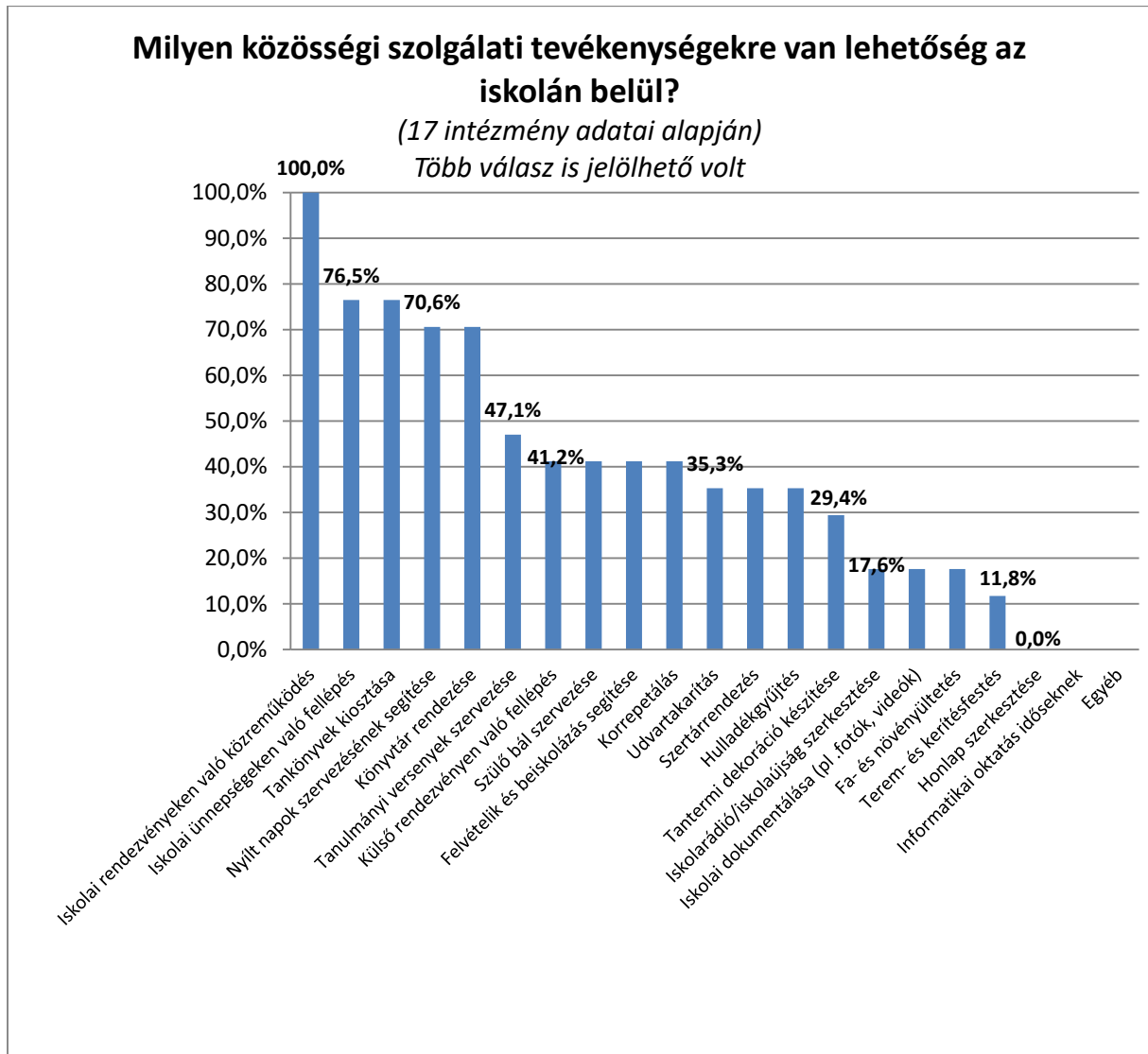
A diákok kérdőívében a hasonló tárgyú kérdésben az az eredmény született, hogy a válaszadók 55%-a részben az iskolában teljesítette a közösségi szolgálatot és csak 2,7%-uk volt az, aki mind az 50 órát az iskolában teljesítette.

A kérdőívben felsorolt, a diákok által bejelölt konkrét tevékenységeket összesítve az iskolán belüli tevékenységek aránya 35,8%-nak adódott, vagyis a diákok kicsit magasabbra teszik az intézményen belüli megvalósulás arányát.

Annak a 23 kitöltőnek, akiknek az iskolájában van arra lehetősége a diákoknak, hogy az iskolában is teljesítsenek közösségi szolgálatot, egy további kérdés is szólt.

Be kellett jelölni, hogy milyen tevékenységek azok, melyeket az iskolában lehet elvégezni. 21 tevékenység volt felsorolva és az „Egyéb” kategóriába még írható volt szabad szöveges válasz is.

A 23 kitöltő összesen 153 választ adott, így átlagosan 6,6 területet jelölt be egy-egy kitöltő. Egy-egy kitöltőtől érkezett legkevesebb választás a 2 volt, míg a legtöbb a 14 terület bejelölése volt. Az „Egyéb” kategóriába nem érkezett válasz.

36. kérdés

Ennél a kérdésnél is 17 különböző iskola adatait tudjuk elemezni.

Kivételem nélkül minden iskolában lehetőség van iskolai rendezvényeken való közreműködésre. Az iskolák több mint háromnegyedében van lehetőség az IKSZ keretében az „Iskolai ünnepségeken való fellépés”-re és a „Tankönyvek kiosztása”-ban való segédkezésre (76,5%). A „Nyílt napok szervezésének segítése” és a „Könyvtár rendezése” bevett gyakorlat az iskolák nagy részében (70,6%). A gyakoriság szempontjából a következő a „Tanulmányi versenyek szervezése” (47,1%), mint iskolán belüli IKSZ tevékenység.

A „Külső rendezvényen való fellépés”, a „Szülő bál szervezése” a „Felvételik és beiskolázás segítése” és a „Korrepetálás” tíz iskolából négyben bevett IKSZ tevékenység.

Az „Udvartakarítás”, a „Szertárrendezés” és a „Hulladékgyűjtés” tevékenységek minden harmadik iskolában végezhetők az IKSZ keretében.

A „Tantermi dekoráció készítése” csupán az iskolák harmadánál lehetséges IKSZ tevékenység.

Újfent azonos arányban (17,6%-3 kitöltő) szerepelt a „*Iskolarádió/iskolaújság szerkesztése*”, az „*Iskolai dokumentálása (pl .fotók, videók)*” és a „*Fa- és növényültetés*”.

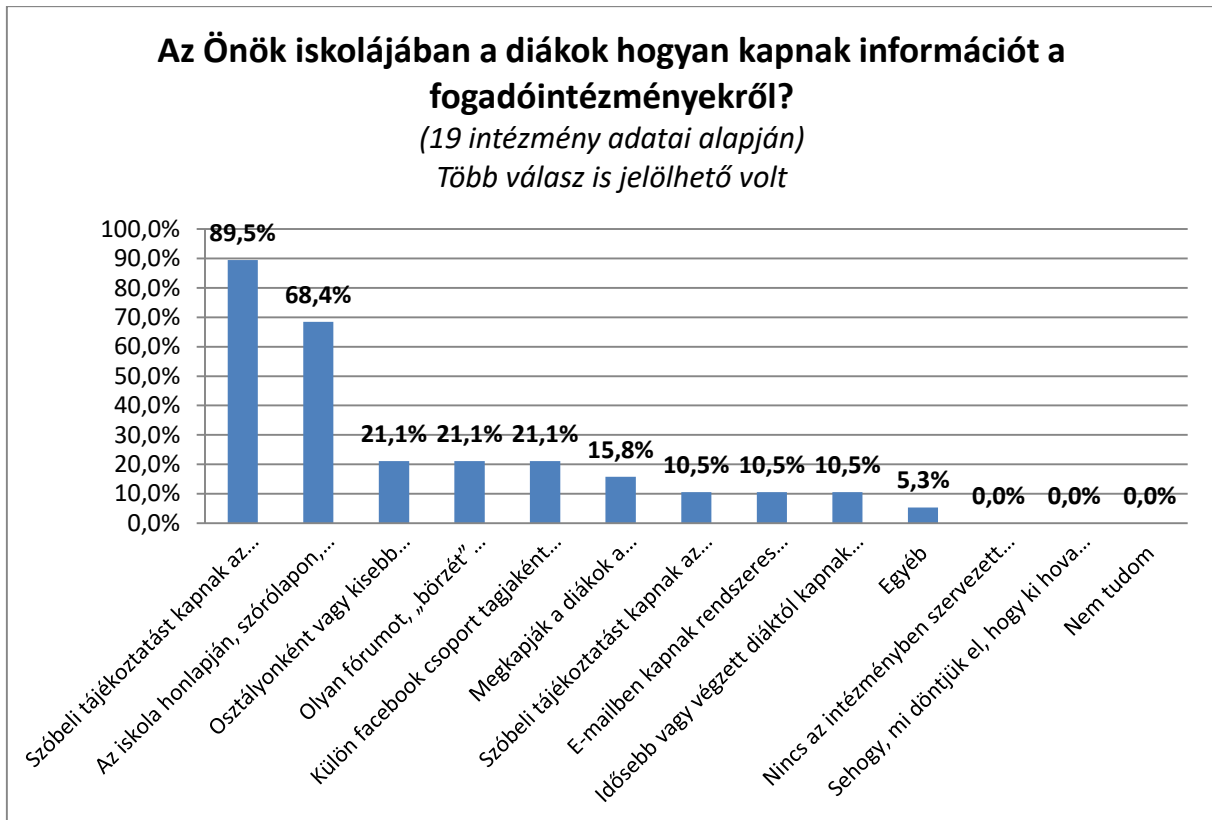
A „*Terem- és kerítésfestés*”-t csak 2 válaszadó jelölte - két iskolában van/volt már ilyen jellegű IKSZ tevékenység, míg a „*Honlap szerkesztése*” és az „*Informatikai oktatás időseknek*”-re tevékenység egyik intézményben sem jelenik meg, mint intézményen belül választható IKSZ tevékenység.

A diákok kérdőívében a leggyakrabban végzett iskolai tevékenységekként minden évfolyamon az iskolai rendezvényeken való segítséget, a könyvtár és szertárrendezést, az udvartakarítást, és a hulladékgyűjtést jelölték be a tanulók.

Ez összhangban van a koordinátorok által felsorolt választható tevékenységekkel, ugyanis az iskolai rendezvényen való közreműködés az iskolák 100%-ában, iskolai ünnepeken való fellépés 76,5%-ában, könyvtárrendezés 70,6%-ában lehetséges, valamint az iskolák harmadában van lehetőség szertárrendezésre, udvartakarításra is. Feltételezhető, hogy a „kereslet” alakítja a „kínálatot” és viszont.

A következő kérdés újra mindenkinek szólt. Arra volt kíváncsi, hogy a tanulók milyen módon kapnak információkat a fogadóintézményekről. 11 kategória közül lehetett többet is kiválasztani. Lehetőség volt a „*Nem tudom*” választ is adni, illetve az „*Egyéb*” kategóriához szabad szöveges választ beírni.

A 24 kitöltő összesen 60 választ adott. Így átlagosan 2,5 válasz érkezett egy-egy kitöltőtől. A legkevesebb választás az 1 volt, míg a legtöbb 5 terület bejelölése volt. Az „*Egyéb*” kategóriába egy válasz érkezett.

37. kérdés

A beérkezett válaszok alapján a tanulók tájékoztatásának két fő formája van. Az iskolák 89,5%-ban szóbeli tájékoztatást kapnak a tanulók az osztályfőnöktől és/vagy a koordinátortól. Az iskolák kétharmadában az iskola honlapján, szórólapon, falújságon elérhető a fogadóintézmények listája, és innen is tájékozódhatnak a tanulók.

A további válaszlehetőségek kevésbé gyakoriak. Ezek az „Osztályonként vagy kisebb csoportban szóbeli tájékoztatást kapnak egy-egy fogadóintézménytől, aki meglátogatja őket az iskolában”, „Olyan fórumot, „börzét” szerveznek, ahol a fogadóintézmények bemutatkozhatnak a diákoknak” és „Külön facebook csoport tagjaként kapják a tájékoztatást.” minden ötödik iskolában.

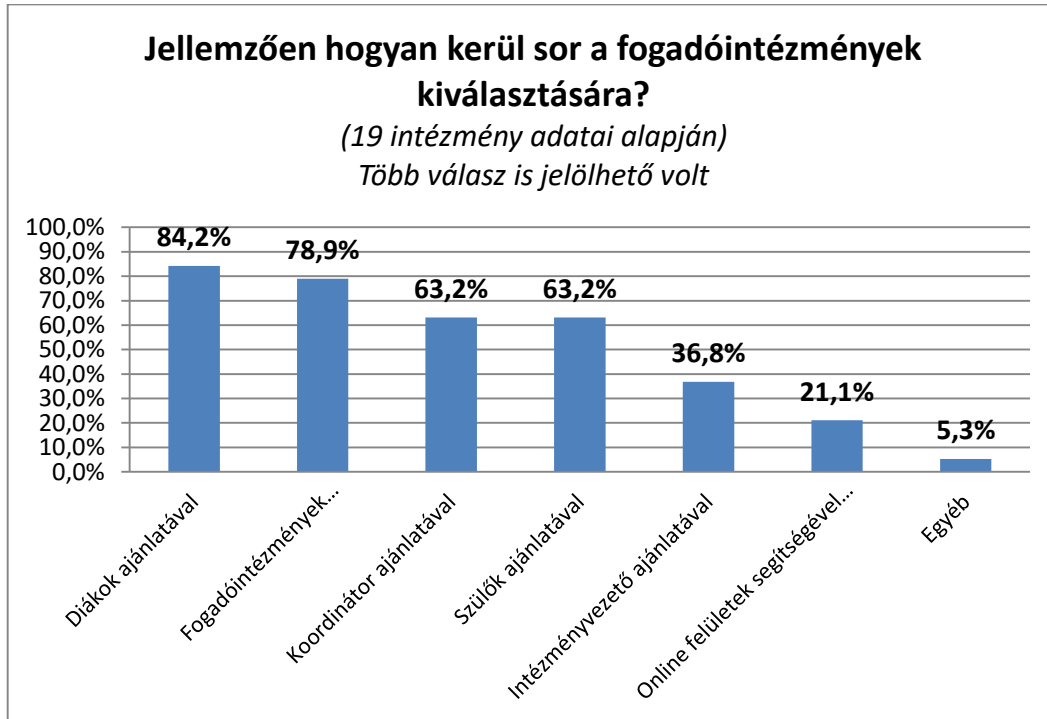
„Megkapják a diákok a fogadóintézmények szórólapjait” minden hatodik iskolában bevett szokás a tájékoztatásra.

Az iskolák tizedében fordul elő a „Szóbeli tájékoztatást kapnak az ezzel a feladattal megbízott diákoktól”, az „E-mailben kapnak rendszeres tájékoztatást a diákok a tevékenységi lehetőségekről” és az „Idősebb vagy végzett diáktól kapnak – szervezett módon – tájékoztatást” – tájékoztatási módok.

Az „Egyéb” kategóriába egy válasz érkezett, amely arról számol be, hogy a diákok szeptemberben megjelölnek 3-3 fogadóintézményt, amelybe ellátogathatnak és ott a helyszínen gyűjthetnek információt a döntésükhöz.

Egyik intézményre sem jellemző, hogy ne lenne valamilyen szervezett tájékoztatás, és azt az utat sem választják egyik iskolában sem, hogy „Sehogy, mi döntjük el, hogy ki hova megy”.

A fogadóintézmények kiválasztása többféle módon történik. A 6 felkínált lehetőség mellett az „Egyéb” válaszhoz helyi sajátosságokat is beírhattak a válaszadók. A 24 kitöltő 83 választ adott. Így minden kitöltő átlagosan 3,5 módot jelölt be arra, hogy intézményükben hogyan történik a fogadóintézmények kiválasztása. A legkevesebb választás az 1 terület jelölése volt, a legtöbb a 6 (2 fő).

38. kérdés

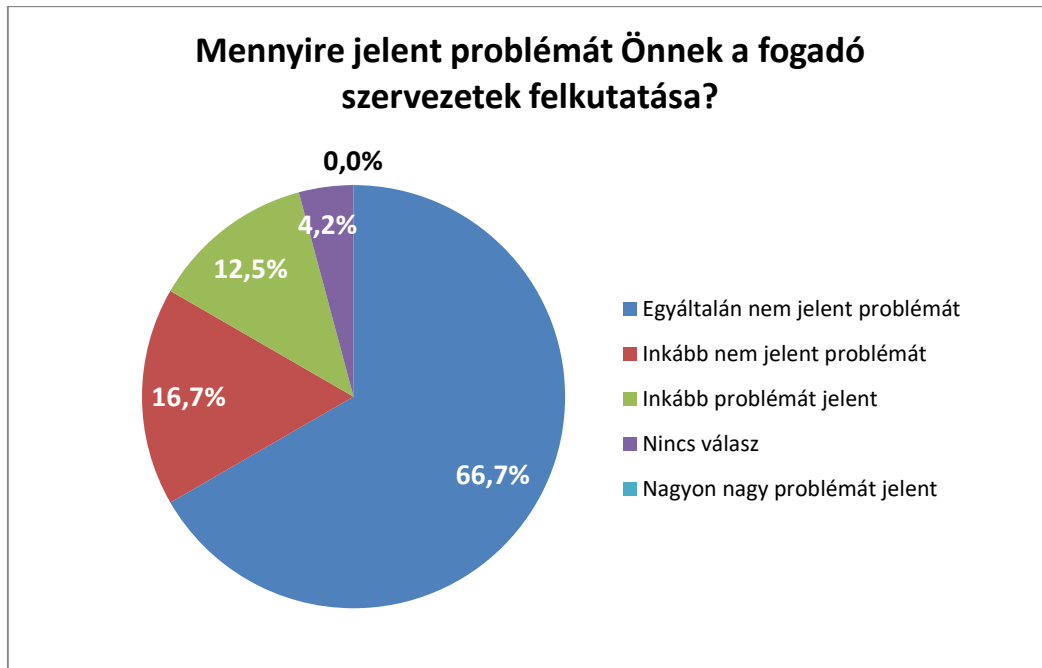
Az iskolák több mint háromnegyedében két fő módszer működik a fogadóintézmények „felkutatására”. Az egyik (az iskolák 84,2%-ában), hogy a diákok ajánlják a fogadóintézményeket. Ennél némileg kisebb arányban (78,9%) a potenciális fogadóintézmények jelentkeznek az iskoláknál.

Az iskolák kétharmadában jelentős szerepe van a fogadóintézmények felkutatásában a koordinátoroknak is és ugyanígy, a megkérdezett intézmények 63,2%-nál jellemző, hogy a szülők javasolnak fogadóintézményeket.

Kisebb mértékben vesznek részt ebben az intézményvezetők, mert csak az iskolák harmadában volt arra példa, hogy az intézményvezető javasolt az IKSZ feladatok teljesítésére fogadóintézményt.

Az „Online felületek segítségével (IKSZ portál, POK felületei stb.)” lehetőséget csak 4 iskolában aknázzák ki. Az „Egyéb” kategóriába egy válasz érkezett, mely arról számol be, hogy a tanulók saját gyülekezeteikben is végezhetnek IKSZ szolgálatot (vagyis hogy a gyülekezet felől jön az információ).

A következő kérdés arra kereste a választ, hogy mennyire jelent problémát az IKSZ koordinátorok számára a fogadószervezetek felkutatása?

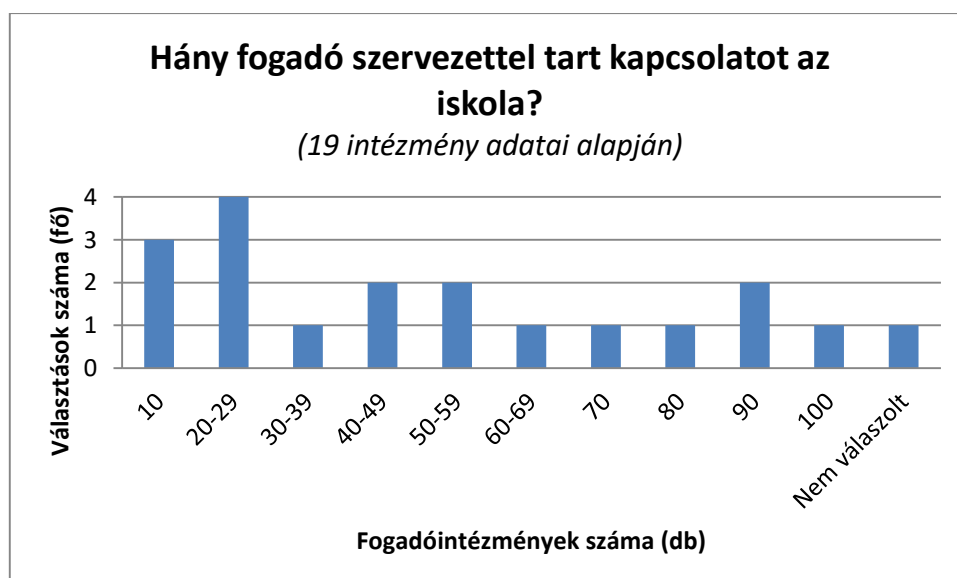

39. kérdés

Nem meglepő módon a válaszok döntő többségében egyáltalán (66,7%), vagy inkább nem jelent problémát (16,7%) az IKSZ fogadószervezetek felkutatása. Ennek oka lehet az előző kérdésre érkezett válaszok tanúsága szerint az, hogy az IKSZ fogadóhelyek felkutatásában az IKSZ koordinátor segítségével vannak a szülők, a fogadóintézmények és a diákok is – vagyis ez mindenki közös ügye.

Az „*Inkább problémát jelent*” kategóriát 3 fő jelölte be, az ország különböző részein lévő három különböző iskolából.

A „*Nagyon nagy problémát jelent*” kategóriát senki nem választotta, 1 fő pedig nem adott választ.

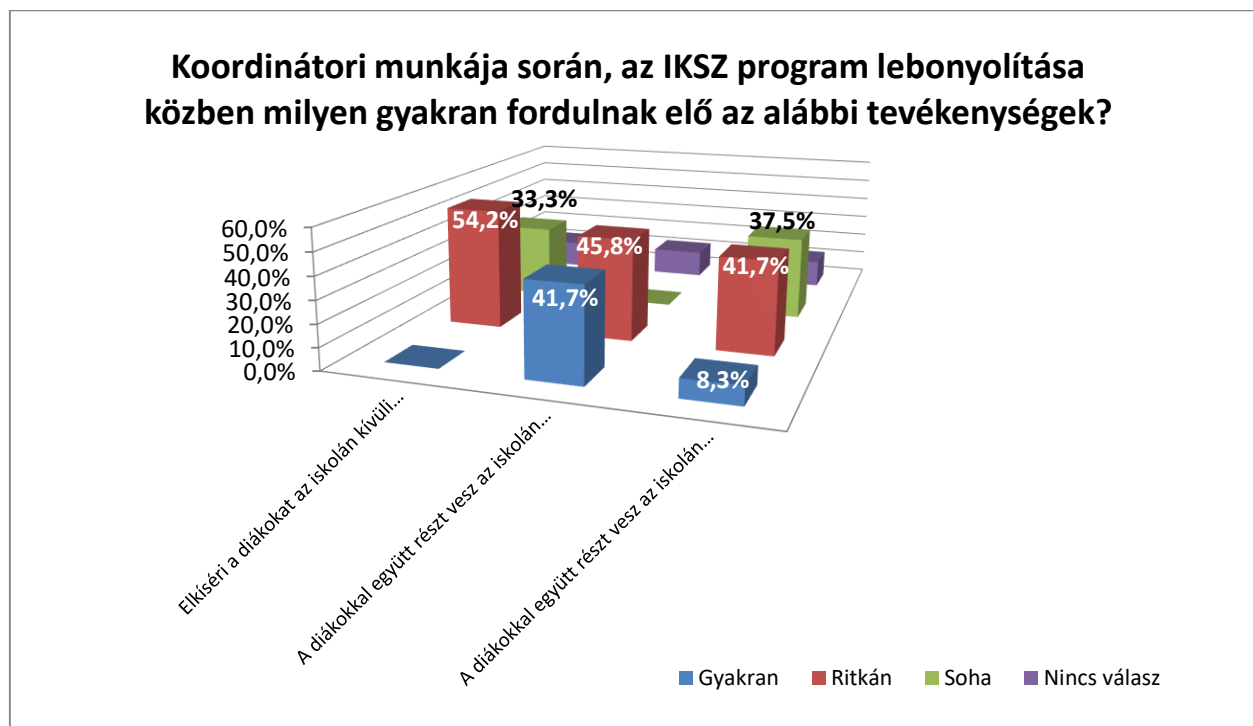

40. kérdés

Az iskolákban változatos a kép arra nézve, hogy hány fogadóintézménnyel tartanak kapcsolatot. A válaszadók szabadon írhatták be az intézményszámot. (Minden válaszban egy konkrét szám szerepelt, de az összesítéshez ezeket tartományokba csoportosítottuk. Mivel volt egy olyan intézmény, ahonnan 6 kitöltő is volt – és válaszaik megegyeztek - így az elemzésnél őket, mint 1 intézményt vesszük figyelembe.)

A leggyakoribb az volt, hogy az intézményszám 20-29 közé esett, vagyis az iskola ennyi fogadóintézménnyel tart fenn kapcsolatot (4 iskolában). 3 iskolában kerekén 10 IKSZ fogadóintézményt tartanak számon. Két-két iskolában 40-49, 50-59 közötti számban vannak a partner fogadóintézmények. Szintén két iskolából jelezték azt, hogy 90 fogadóintézménnyel is van kapcsolatuk. A maximum a 100 fogadóintézmény volt.

A 41. kérdés arra volt kíváncsi, hogy a koordinátori munka során milyen gyakran fordul elő a felsorolt három tevékenység.

41. kérdés

A kérdőívet kitöltő 24 fő közül 3 fő (12,5%) nem válaszolt erre a kérdésre.

Az egyes alkérdések esetében különbözőképpen alakult a további három kategória a „Gyakran”, a „Ritkán” és a „Soha” válaszok megoszlása. Az „Elkíséri a diákokat az iskolán kívüli fogadóintézménybe (a tevékenységben való részvétel nélkül, csak kíséret)” jellemzően inkább ritkán fordul elő (54,2%), vagy soha, a válaszadók 33,3%-a szerint.

„A diákokkal együtt részt vesz az iskolán belül szervezett IKSZ tevékenységben” kijelentés esetén a „Gyakran” kategória 41,7%-os arányban jelent meg és mellette a „Ritkán” még jelentősebb arányt kapott (45,8%). Úgy tűnik, hogy ez a tevékenység jellemző a koordinátori munkára.

„A diákokkal együtt részt vesz az iskolán kívüli fogadóintézménynél végzett IKSZ tevékenységben” megint csak kevésbé tartozik az IKSZ koordinátori tevékenységek közé. Csupán 8,3% (2 fő) írta, hogy ez gyakran előfordul. A válaszok túlnyomó többsége a „Ritkán” (41,7%) és a „Soha” (37,5%) kategóriába tartozik.

A válaszokat összegezve, az IKSZ koordinátorok jelentős része munkáját az iskolán belül végzi.

A következő kérdés csak azoknak az IKSZ koordinátoroknak szólt, akik az iskolán kívüli tevékenységekben is részt vesznek.

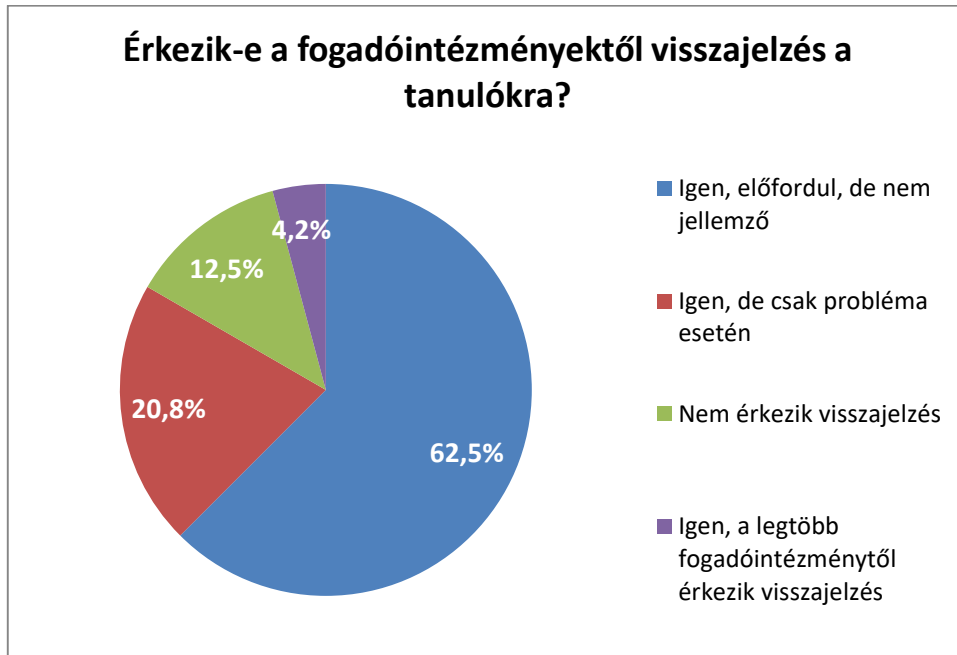
42. kérdés

Erre a kérdésre 15 fő válaszolhatott, de 1 fő nem élt ezzel a lehetőséggel, így 14 IKSZ koordinátortól érkeztek a válaszok. Átlagosan 1,8 választ adtak. A felkínált 8 kategóriából a legkevesebb választás az 1 volt, a legtöbb a 4. (Itt is lehetőség volt ezeken túl még szabad szöveges válasz beírására is az „Egyéb” kategóriába.)

A leggyakoribb válasz a „Személyes indíttatás” volt (8 fő). Ezt követte „A diákok tevékenységének ellenőrzése” (6 válasz), majd „A projekt része” (5 válasz). Előfordult még három esetben, hogy a látogatás oka „A fogadó intézmény ellenőrzése” volt, kétszer pedig a diákok kifejezett kérésére látogatott a fogadóintézménybe az IKSZ koordinátor. Egy intézményben pedig ez „Kötelező elem az IKSZ koordinátori munka során”.

„A szülők kérése” és a „Nem tudom” és az „Egyéb” kategóriákba nem érkezett válasz.

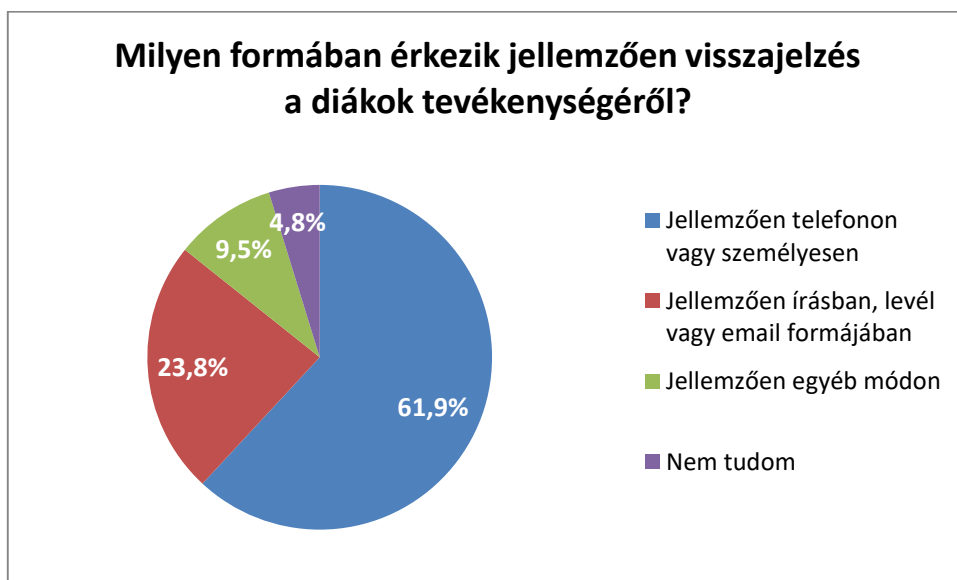
A következő kérdés a fogadóintézményektől érkező visszajelzésekről érdeklődött.

43. kérdés

Csupán a kitöltők 4,2%-a jelölte meg az „Igen, a legtöbb fogadóintézménytől érkezik visszajelzés” válaszlehetőséget. A többi kitöltő 62,5%-ban „Igen, előfordul, de nem jellemző”, 20,8%-ban „Igen, de csak probléma esetén” és a 12,5%-ban „Nem érkezik visszajelzés” választ jelölte be.

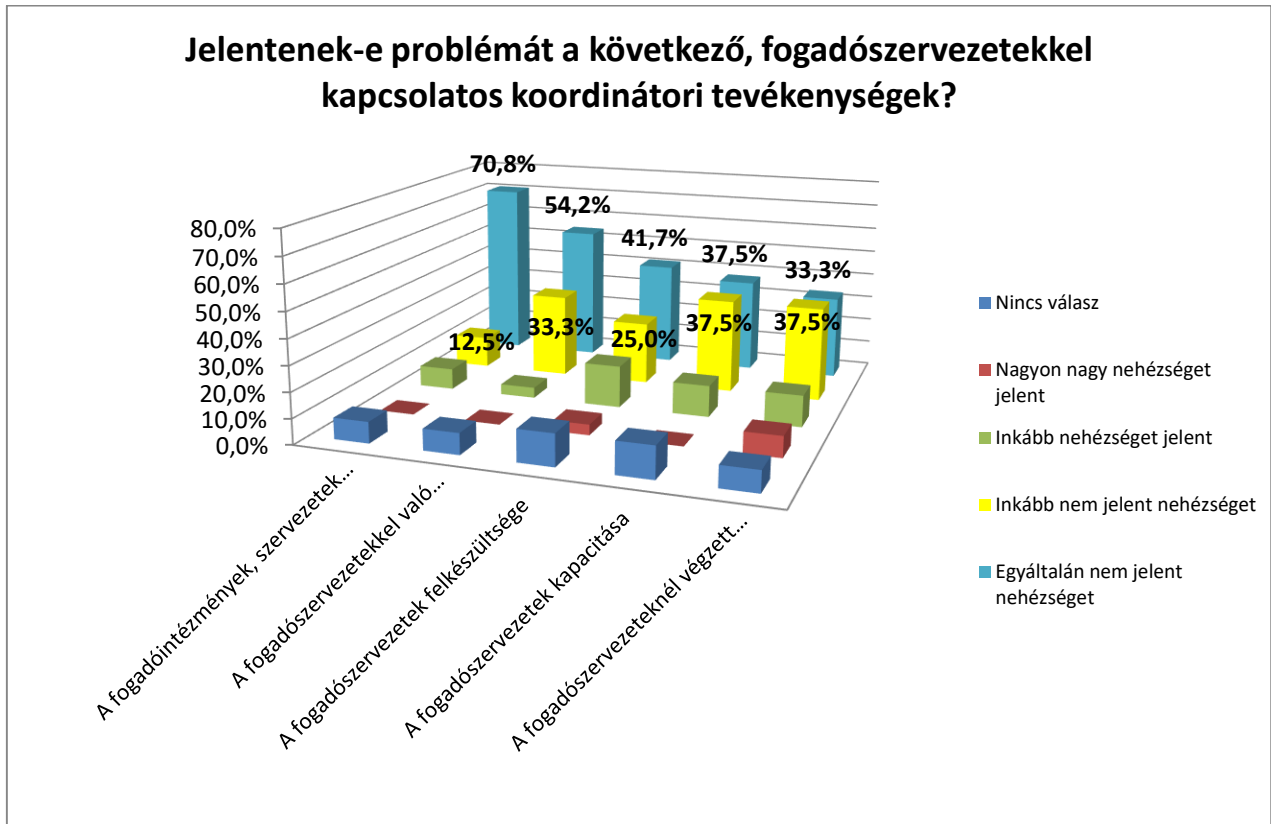
A kérdőívet kitöltő 24 koordinátor közül 21 fő kapta a további kérdést, hogy ha mégis érkezik visszajelzés, akkor az milyen formában történik?

44. kérdés

A visszajelzés leggyakrabban telefonon vagy személyesen történik (61,9%). A válaszadók negyed részének tapasztalatai szerint ez írásban érkezik, levél vagy email formájában. Az egyéb módot 2 fő jelölte. Ez a két válasz a szóbeliséget hangsúlyozta.

A következő kérdés arról érdeklődött, hogy a koordinátori tevékenységek melyik részterülete mennyire okoz gondot a kitöltőknek.

45. kérdés

Erre a kérdésre csak néhány fő nem adott választ. A kérdőívben felsorolt négy terület közül „A fogadóintézmények, szervezetek megtalálása” esetében voltak leginkább egységesek és a legkedvezőbbek a válaszok. A kitöltők 70,8%-a szerint ez egyáltalán nem okoz nehézséget és további 12,5% szerint inkább nem jelent nehézséget.

„A fogadószervezetekkel való kapcsolattartás” megvalósítása szintén gördülékenyen megy, hiszen a kitöltők több mint fele (54,2%) szerint ez egyáltalán nem okoz nehézséget, és további 33,3% szerint inkább nem okoz nehézséget.

„A fogadószervezetek felkészültsége” terület került a harmadik helyre. Itt 41,7% és 25,0% az „Egyáltalán nem okoz nehézséget” és az „Inkább nem okoz nehézséget” kategóriák aránya.

A „Fogadószervezetek kapacitása” tekintetében már egyenlő arányban érzik a kitöltők az egyáltalán és az inkább nem okoz nehézséget kategóriákat, de még itt is ezek összessége 75%.

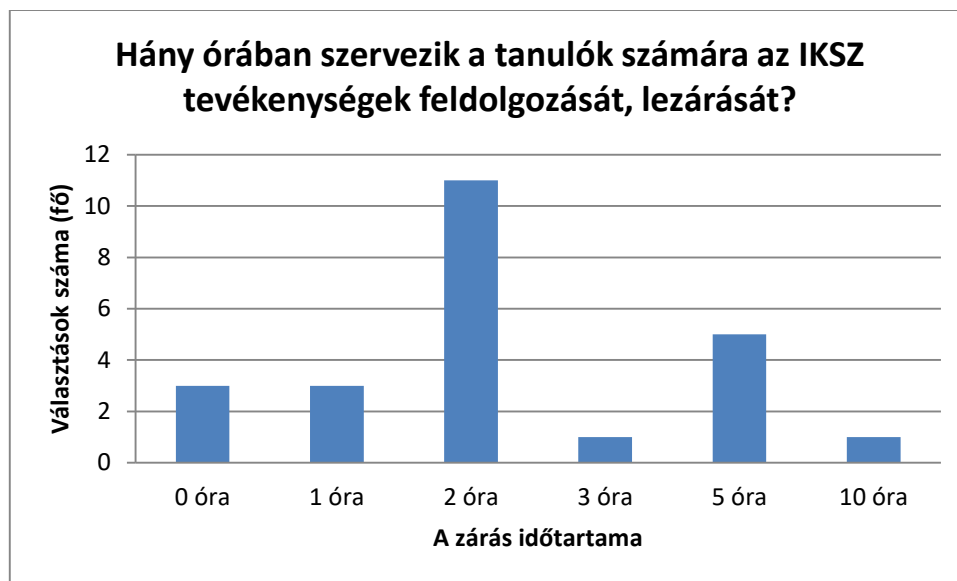
„A fogadószervezeteknél végzett tevékenységek nyomon követése” tevékenység szintén jó arányban, a két kedvező kategóriát összesítve (70,8%-ban) nem okoz nehézséget.

Az „Inkább nehézséget jelent” megállapítás legnagyobb arányban „A fogadószervezetek felkészültsége” kategóriánál jelent meg (16,7%), míg a „Nagyon nagy nehézséget jelent” „A fogadószervezeteknél végzett tevékenységek nyomon követése” kategóriánál volt a legmagasabb, 8,3%.

Az „Egyéb” problémás területekhez beírható szabad szöveges mezőbe csak néhány válasz érkezett. Az egyik azt jelzi, hogy a személyiségvédelmi jogok miatt a jelentkezések jelenthetnek problémát.

Az IKSZ szervezése, lezárása

A kérdőív következő egysége az IKSZ szervezésére és lezárására kérdezett rá. Az első kérdés kötelező volt. Azt kérdeztük a kitöltőktől, hogy hány órában szervezik a tanulók számára az IKSZ tevékenységek feldolgozását, lezárását?

48. kérdés

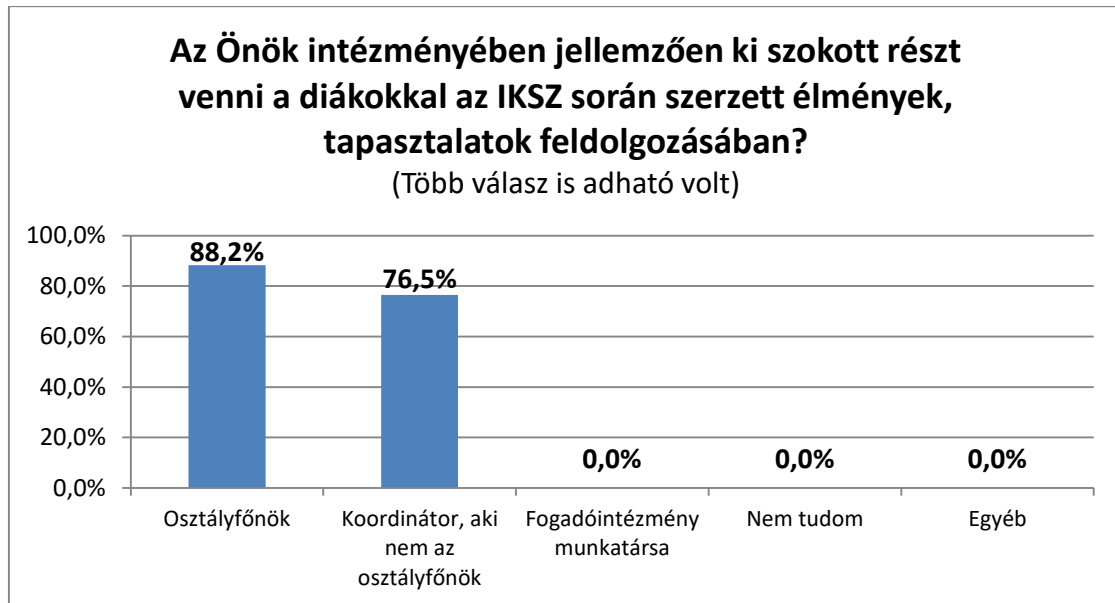
A 24 kitöltő közül 11 fő 2 órás időtartamot írt be. Ez a válaszolók 45,8%-a. Ezt követte az 5 órás időtartam 5 kitöltő esetében (20,8%). 3-3 válaszban szerepelt a 0, illetve az 1 óra. (A 0 válasszal azt fejezték ki a kitöltők, hogy nem volt náluk ilyen alkalom, de mivel kötelező kérdés volt, ezért kénytelenek voltak valamilyen értéket beírni.)

1 fő írta be az IKSZ záró alkalmának időtartamaként a 3 órát. 1 fő 10 órát írt, ami kissé valószínűtlennek tűnik.

A diákok kérdőívében szintén szerepelt ez a kérdés. Ott a válaszadók fele azt jelölte, hogy intézményükben a zárás egy tanórát vett igénybe, míg a koordinátoroknál a 2 óra volt a leggyakoribb válasz. A diákok válaszaiban 35,8% jelölt meg egy tanóránál hosszabb időtartamot. Ezek alapján úgy tűnik, hogy mindkét oldalról nézve 1-2 tanóra a zárás átlagos időtartama.

Akik nem 0 órát írtak be az IKSZ zárásának időtartamaként, azok további három kérdést kaptak a záró alkalommal kapcsolatosan. Mivel a kérdések az intézményre vonatkoztak, így az elemzést is így végeztük el, 17 intézmény adatai alapján.

Az első kérdés arra volt kíváncsi, hogy kik vesznek részt ezen a záró alkalmon?

49. kérdés

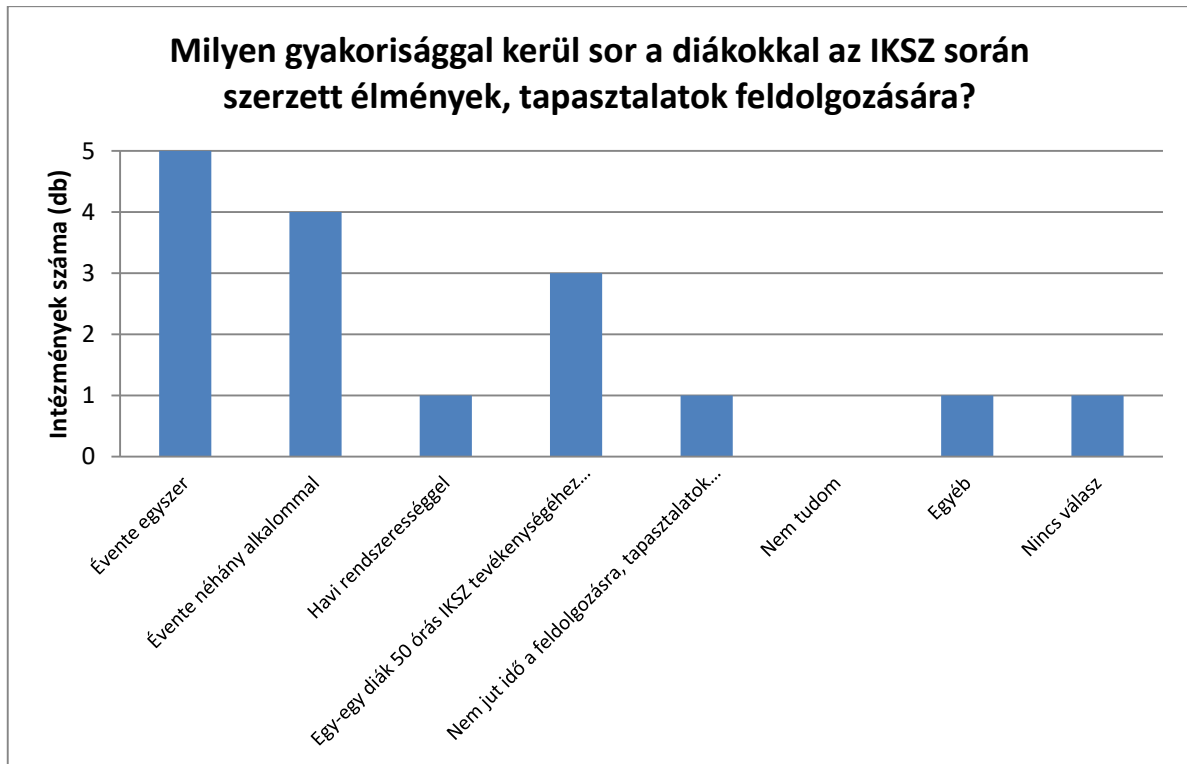
Az élmények, tapasztalatok feldolgozásában résztvevőként a kérdőív az osztályfőnököt, a koordinátort - aki nem osztályfőnök -, és a fogadó intézmény munkatársát sorolta fel, illetve lehetőség volt a „*Nem tudom*” válaszra, vagy egyéb lehetőség beírására is.

A tapasztalatok, élmények feldolgozásán az intézmények 88,2%-ában részt vesz az osztályfőnök, és mellette az intézmények háromnegyedében az IKSZ koordinátor, aki nem osztályfőnök.

Az intézmények 64,7%-ában az előbb felsorolt mindkét szereplő részt vesz ezen a záró alkalmon.

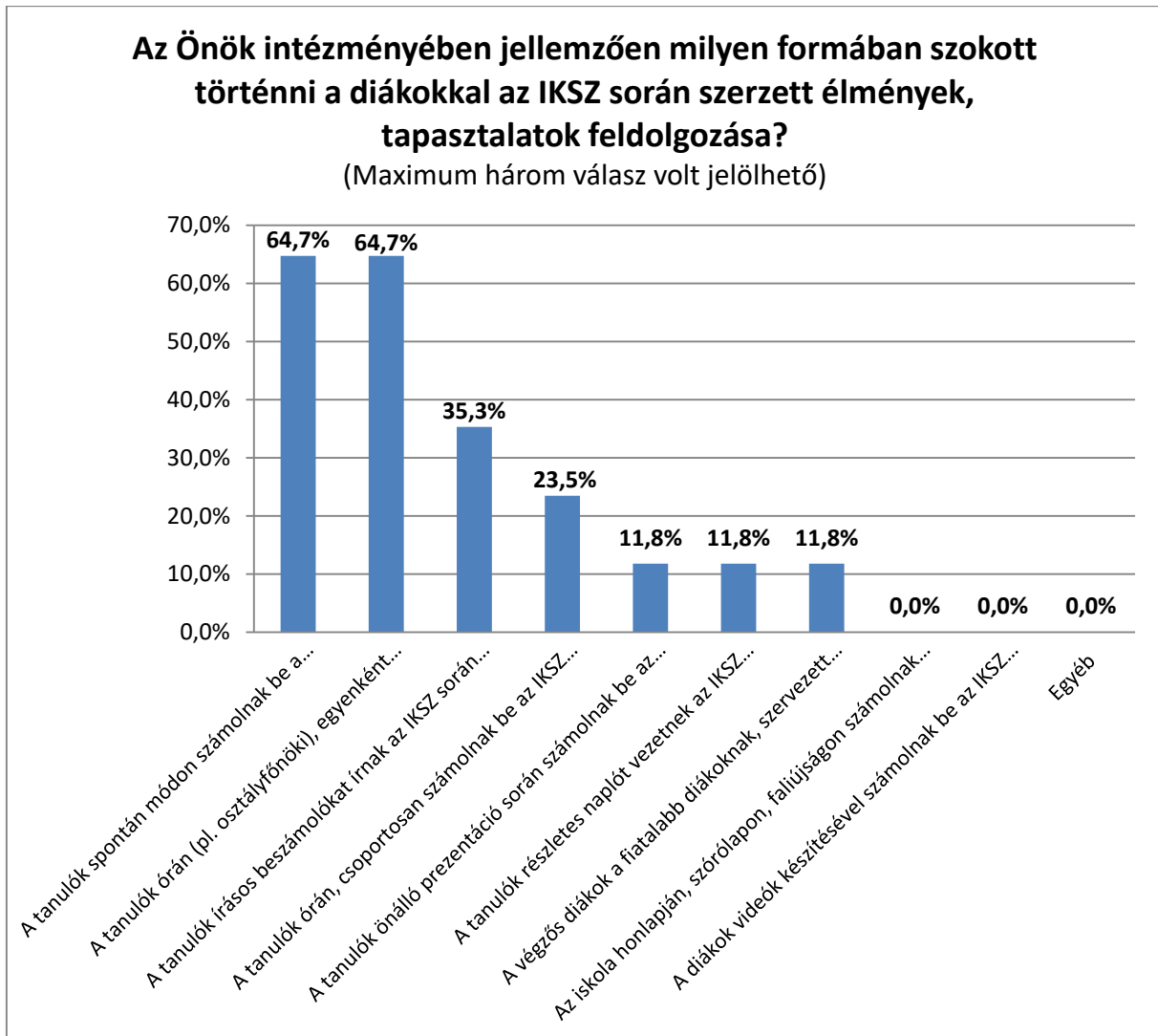
A fogadóintézmény munkatársai nem szoktak részt venni ezeken az alkalmakon, ahogy egyéb szereplőket sem írtak be a kitöltők.

Ezután ezen alkalmak gyakoriságára kérdeztünk rá. A felsorolt lehetőségek közül kellett egyet kiválasztani.

50. kérdés

16 intézmény adatait vizsgálva - mivel egy intézményből nem érkezett válasz erre a kérdésre - 5 helyen az a jellemző, hogy évente egyszer van ilyen megbeszélés (31,3%). Évente néhány alkalommal tartanak megbeszélést 4 intézményben (25,0%). A havi rendszeresség csupán egy intézményben fordul elő. „Egy-egy diák 50 órás IKSZ tevékenységéhez kapcsolódóan 1 alkalommal” 3 intézményben (18,8%) tartanak megbeszéléseket, míg egy intézményben erre egyáltalán nem jut idő. „Nem tudom” választ senki nem adott. az „Egyéb” válasza az évente kétszer tartott megbeszélés érkezett.

51. kérdés

Az élmények, tapasztalatok feldolgozásának módszereiről kérdezve 9 felsorolt lehetőség közül jelölhettek be a kitöltők maximum hármat, vagy szabad szöveges választ is írhattak be az „Egyéb” kategóriába. A kitöltők átlagosan két területet jelöltek be.

Az iskolák kétharmad részében két bevett módszer van. Ezek: „A tanulók spontán módon számolnak be a koordinátornak az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról” és „A tanulók órán (pl. osztályfőnöki), egyenként számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról” (64,7% - 11 intézmény).

Az iskolák harmadában szokás az, hogy „A tanulók írásos beszámolókat írnak az IKSZ során szerzett tapasztalatokról”.

Az intézmények negyedrésszére jellemző, hogy „A tanulók órán, csoportosan számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról”.

A következő három módszer csak minden tizedik iskolára jellemző. Ezek: „A tanulók önálló prezentáció során számolnak be az IKSZ során szerzett tapasztalatokról”, „A tanulók részletes naplót vezetnek az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalataikról” és „A végzős diákok a fiatalabb diákoknak, szervezett módon számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról”.

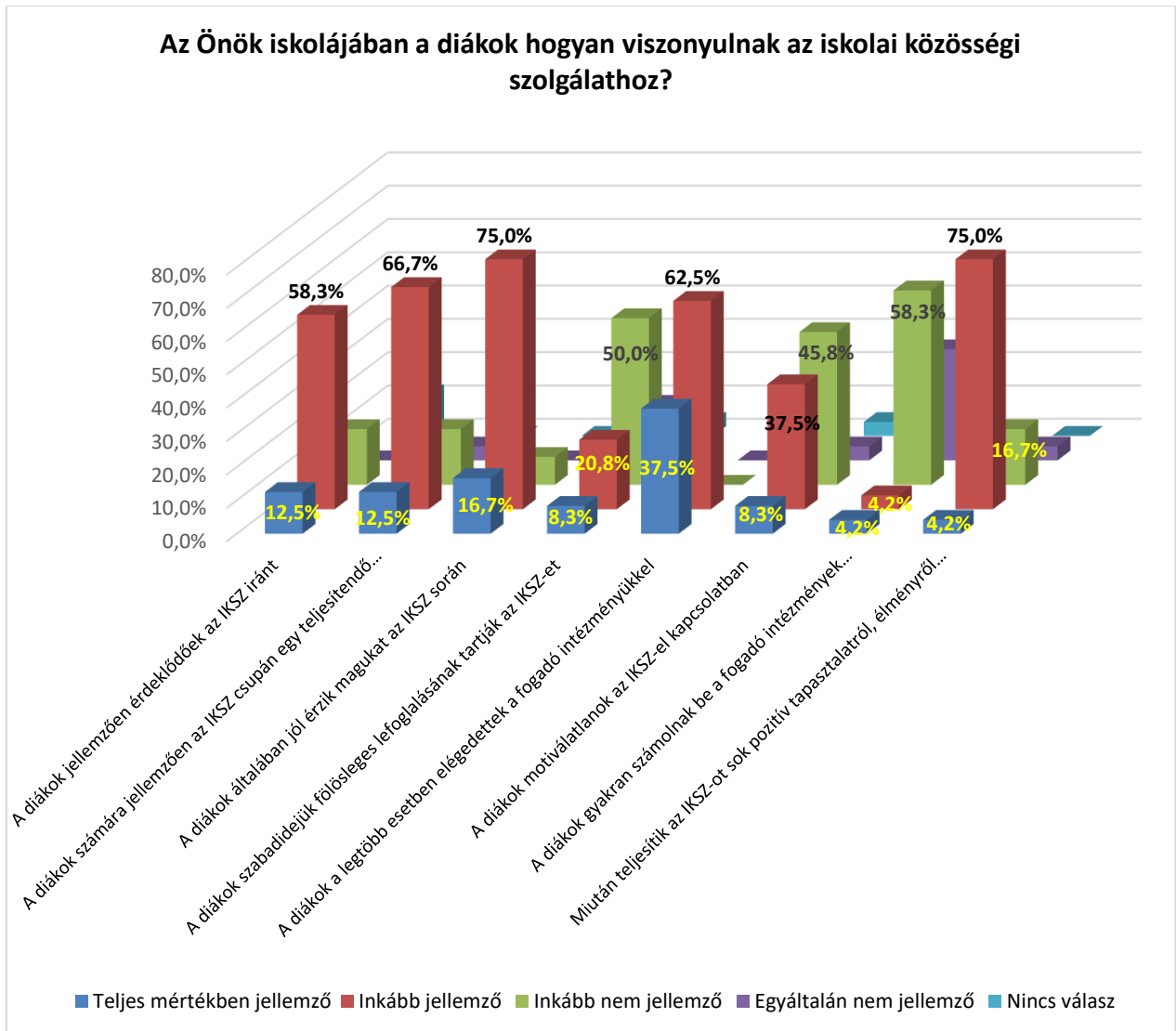
Egyik iskolában sem fordul elő, hogy „Az iskola honlapján, szórólapon, faliújságon számolnak be a diákok az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalataikról” vagy, hogy „A diákok videók készítésével számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról”. Az „Egyéb” kategóriába sem érkezett válasz.

A diákok és az IKSZ

A kérdőív további részében arról érdeklődtünk, hogy a koordinátorok tapasztalatai szerint a diákok hogyan viszonyulnak a közösségi szolgálathoz?

Nyolc állításról kellett eldönteni, hogy az milyen mértékben jellemző a diákokra. A nyolc kijelentés közül négy pozitív (1. 3. 5. 8.), és négy negatív (2. 4. 6. 7.) jelentés tartalmú volt.

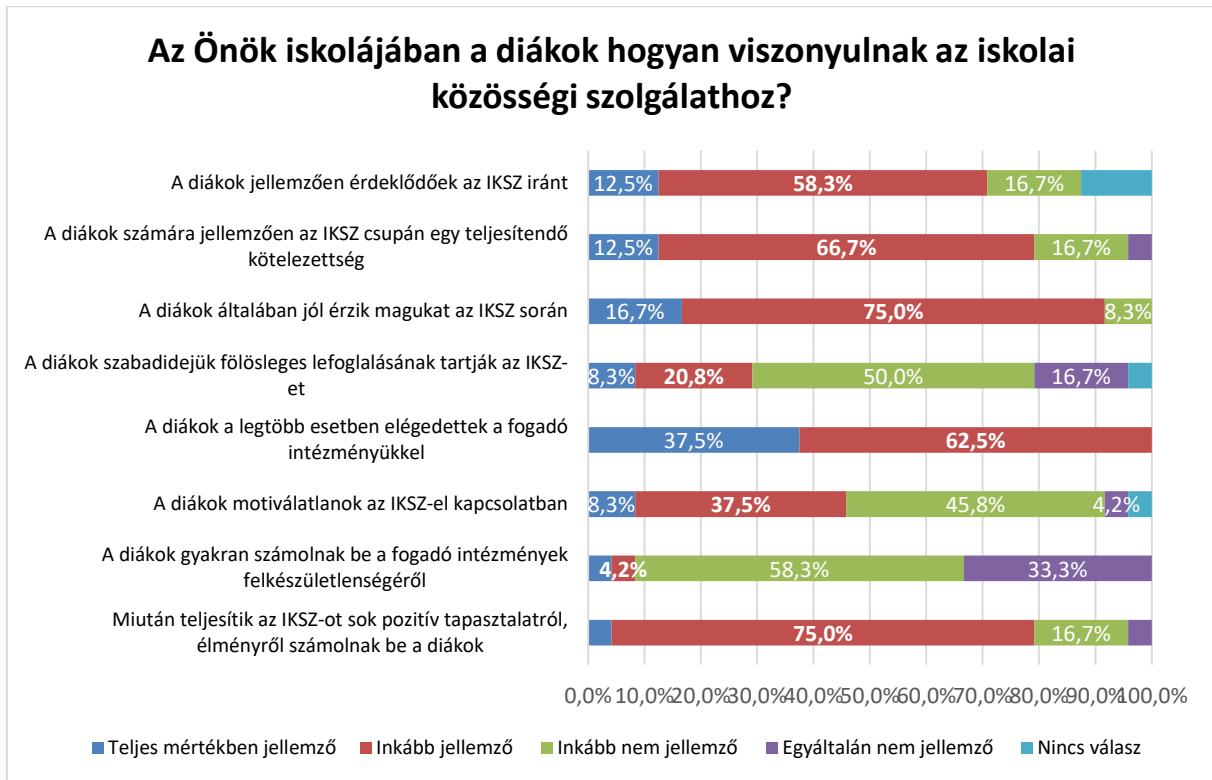
1. „A diákok jellemzően érdeklődőek az IKSZ iránt”
2. „A diákok számára jellemzően az IKSZ csupán egy teljesítendő kötelezettség.
3. „A diákok általában jól érzik magukat az IKSZ során”
4. „A diákok szabad idejük főleges lefoglalásának tartják az IKSZ-et”
5. „A diákok a legtöbb esetben elégedettek a fogadó intézményükkel”
6. „A diákok motiválatlanok az IKSZ-el kapcsolatban”
7. „A diákok gyakran számolnak be a fogadó intézmények felkészületlenségéről”
8. „Miután teljesítik az IKSZ-ot sok pozitív tapasztalatról, élményről számolnak be a diákok”

52. kérdés

A nyolc kijelentésre az ábrán látható módon oszlott meg a válaszok aránya. Az összehasonlítást nehezíti a nyolc kijelentés különböző jelentéstartalma.

A pozitív tartalmú kijelentésekre a megkérdezettek döntő többsége a válaszadás során „Inkább jellemző” (58,3%-75,0%) vagy a „Teljes mértékben jellemző” (4,2%-37,5%) lehetőségeket jelölte be, míg a negatív tartalmú kijelentések, mint „A diákok szabad idejük fölösleges lefoglalásának tartják az IKSZ-et”, „A diákok motiválatlanok az IKSZ-el kapcsolatban” és a „A diákok gyakran számolnak be a fogadó intézmények felkészületlenségéről” esetében az „Inkább nem jellemző” (45,8%- 58,3%) és az „Egyáltalán nem jellemző” (16,7%- 33,2%) válaszok kerültek túlsúlyba.

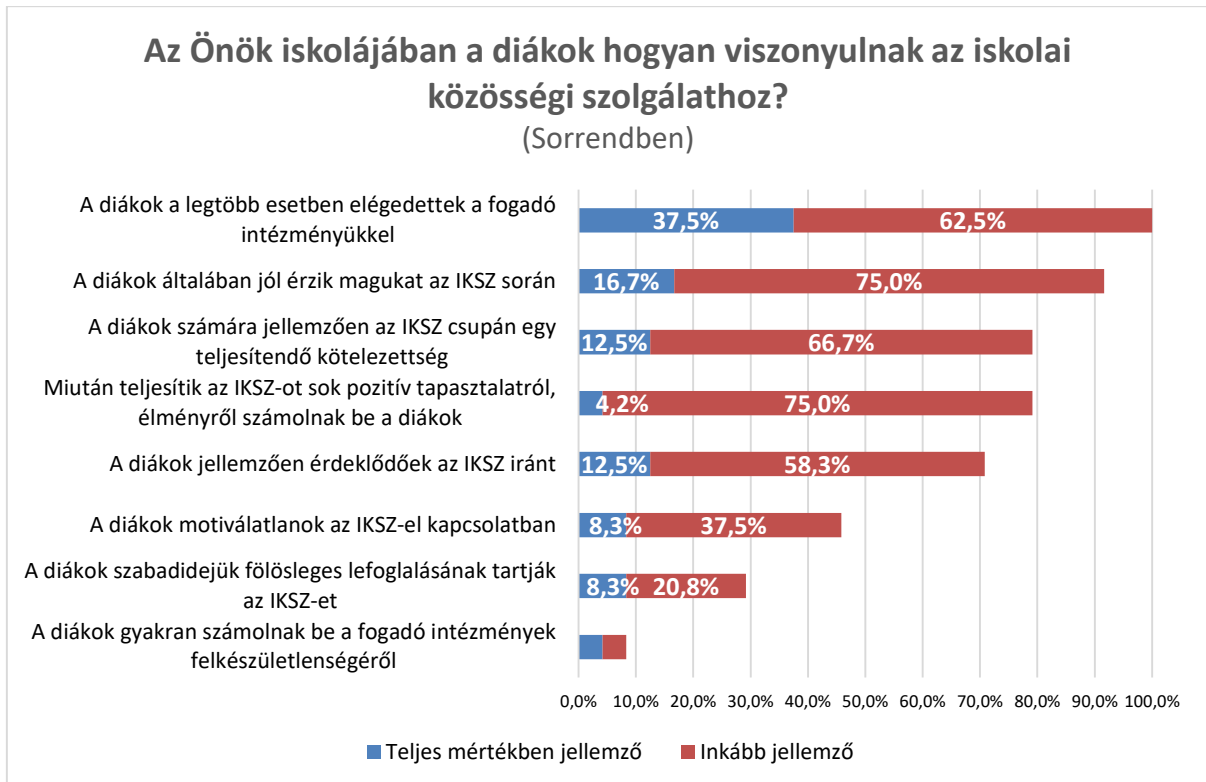

52. kérdés

A legegységesebben megítélt és a legkedvezőbb képet mutató állítás „A diákok a legtöbb esetben elégedettek a fogadó intézményükkel” volt, ahol a „Teljes mértékben jellemző” (37,5%) és az „Inkább jellemző” (62,5%) kategóriák adták ki a 100%-ot.

Szintén egységes és pozitív kicsengésű volt „A diákok gyakran számolnak be a fogadó intézmények felkészületlenségéről” állítás. Itt az „Inkább nem jellemző” (58,3%) és az „Egyáltalán nem jellemző” (33,3%) kategóriák együttesen 91,6%-ot adtak.

Ez a diákok kérdőívében is hasonló képet mutatott, hiszen a fogadó intézményekkel kapcsolatos negatív állítások csak 3-7%-os arányban voltak jellemzőek.

52. kérdés

Ha az egyes állításokat az alapján állítjuk sorba, hogy milyen mértékben tartják azokat jellemzőnek (a „Teljes mértékben jellemző” és az „Inkább jellemző” válaszok aránya alapján) a kitöltők, akkor az élen a „A diákok a legtöbb esetben elégedettek a fogadó intézményükkel” kijelentés áll, „Teljes mértékben jellemző” (37,5%) és „Inkább jellemző” (62,5%) válasszal. Ezt követi „A diákok általában jól érzik magukat az IKSZ során”, mely állítással is nagymértékben egyetértettek a válaszadók (16,7% és 75,0%).

„A diákok számára jellemzően az IKSZ csupán egy teljesítendő kötelezettség” állítást nagy arányban tartották jellemzőnek a kitöltők (12,5% és 66,7%) viszont „Miután teljesítik az IKSZ-t sok pozitív tapasztalatról, élményről számolnak be a diákok” kijelentés szintén nagy támogatottságot kapott, hiszen teljes mértékben egyetértett vele a válaszadók 4,2%, és nagymértékben a 75,0%-uk.

„A diákok jellemzően érdeklődőek az IKSZ iránt” 12,5% szerint teljes mértékben jellemző, míg 58,3% szerint inkább jellemző a diákjaikra.

A kitöltők kevesebb, mint fele gondolja azt, hogy a tanulók motiválatlanok lennének az IKSZ-szel kapcsolatban (8,3%+37,5%).

A koordinátorok megítélése szerint a diákoknak csak kis hányada tartja szabadidejük főlegesen lefoglalásának az IKSZ-t.

„A diákok gyakran számolnak be a fogadó intézmények felkészületlenségéről” csupán 4,2%-4,2%-ban jellemző.

A következő kérdés egy hiányos mondat kiegészítésre kérte a kitöltőket. A mondat a következő volt:

„A közösségi szolgálat olyan, mint a _____, azért , mert_____.”

A 24 kitöltő közül 12-en válaszoltak erre a kérdésre.

A válaszok a következők voltak:

„A közösségi szolgálat olyan, mint a terepgyakorlat azért, mert sokat lehet belőle tanulni.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint a tanulás azért, mert kötelező.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint az érme azért, mert két oldala van.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint az olvasás azért, mert nehezen kezdjük el, később viszont, amikor belejövünk és ráérünk az ízére, akár életre szólóan elköteleződhetünk mellette.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint a jövőre nyitott ablak azért, mert megtapasztalhatják, miben ügyesek, hasznos szolgálattevők vagy mi az, amivel nem szeretnének foglalkozni.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint a boldogság maga azért, mert az öncélú élet értelmetlen.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint az ablak azért, kinyílik a szem a valóságra.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint a társadalmi munka azért, mert közösség érdekét szolgálja.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint egy látcső azért, mert új távlatokat nyit.”

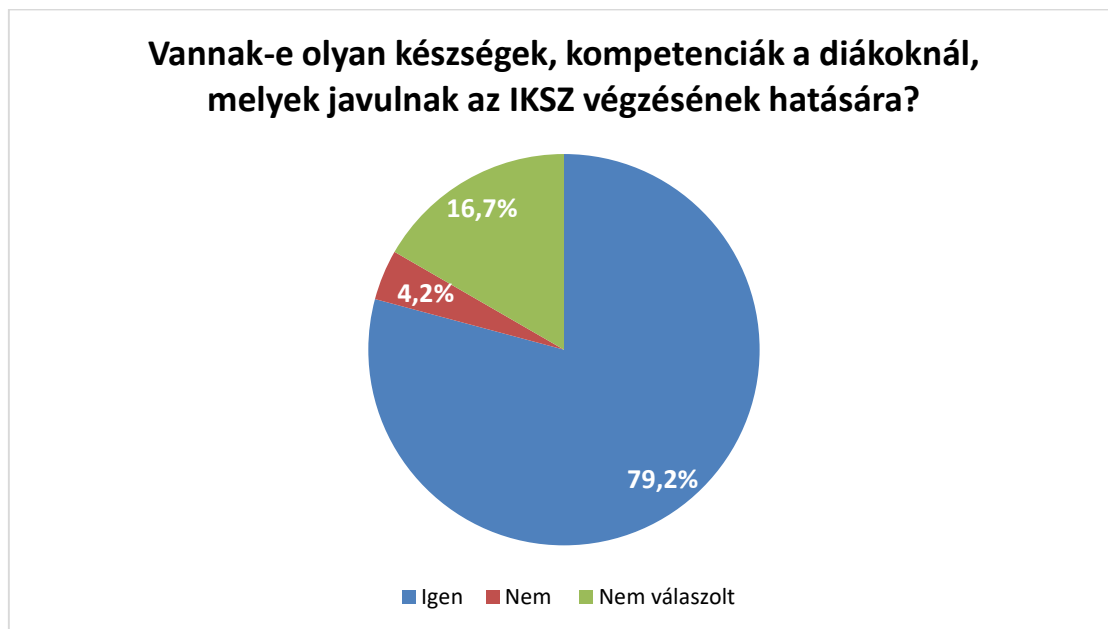
„A közösségi szolgálat olyan, mint a szivárvány azért, mert sokszínű.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint a szeretethíd azért, mert nehezen kezdik el és a végén örömmel zárul.”

„A közösségi szolgálat olyan, mint az élet azért, mert tele van lehetőségekkel.”

A 12-ből 10 válasz a közösségi szolgálat pozitív oldalát emelte ki. Kettő válasz semleges hangulatú volt. (A tanuláshoz és az érméhez hasonlítás esetében.)

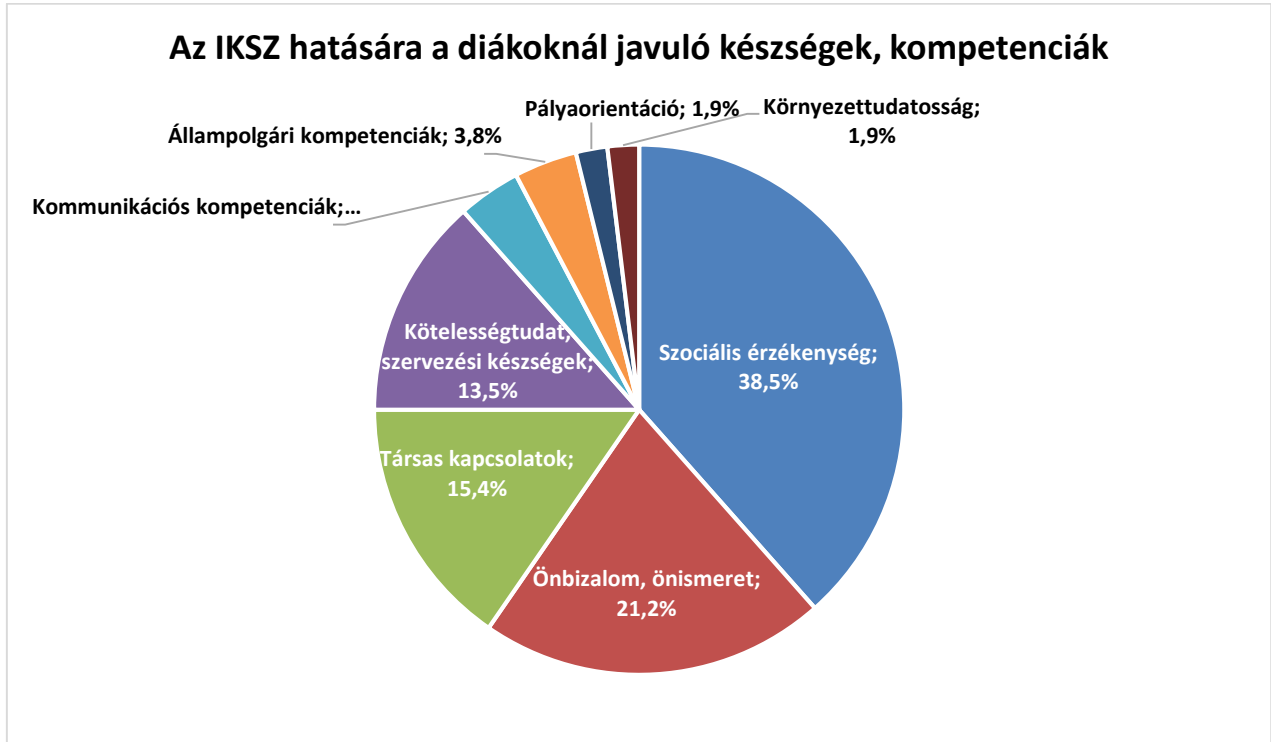
A következő kérdés azt kérdezte, hogy vannak-e olyan készségek, kompetenciák a diákoknál, melyek javulnak az IKSZ végzésének hatására?

54. kérdés

A kérdésre 20 fő válaszolt. 19 fő válaszolta azt, hogy voltak ilyen kompetenciák, 1 fő pedig azt, hogy nem tapasztalt ilyet. Százalékos eloszlásban vizsgálva a megkérdezettek 79,2%-a számolt be a kompetenciák változásáról, míg 16,7% (4 fő) nem adott választ.

A 19 igennel válaszoló IKSZ koordinátor közül kettő fő nem kívánta részletezni a kompetenciákat. A 17 fő összesen 52 jellemzőt sorolt fel, melyeket tartalmuk alapján 8 kategóriába soroltunk.

55. kérdés

A válaszok több mint harmada a szociális érzékenység fejlődését emelte ki. Ezek a válaszok az empátiát, az együttérzést, a szolidaritást, az önzetlenséget, az elfogadást és az önkéntességet nevesítették, mint az IKSZ hatására fejlődő készséget, kompetenciát.

A válaszok ötödében az önbizalom és az önismeret fejlődése jelent meg. Minden hatodik válaszban a társas kapcsolatok fejlődésére is kitértek a válaszadók (Pl.: társas kultúra fejlődése, csoportban való dolgozás, közösséghez tartozás, együttműködés)

15,4%-ban a Társas kapcsolatok jelentek meg.

13,5%-ban a szervezési készségek fejlődését, a kötelességtudat kialakulását jelezték (Megbízhatóság, pontosság, munkához való viszony, kötelességtudat) a válaszadók.

Volt néhány válasz, ami a kommunikációs készségek, illetve az állampolgári kompetenciák fejlődéséről számolt be.

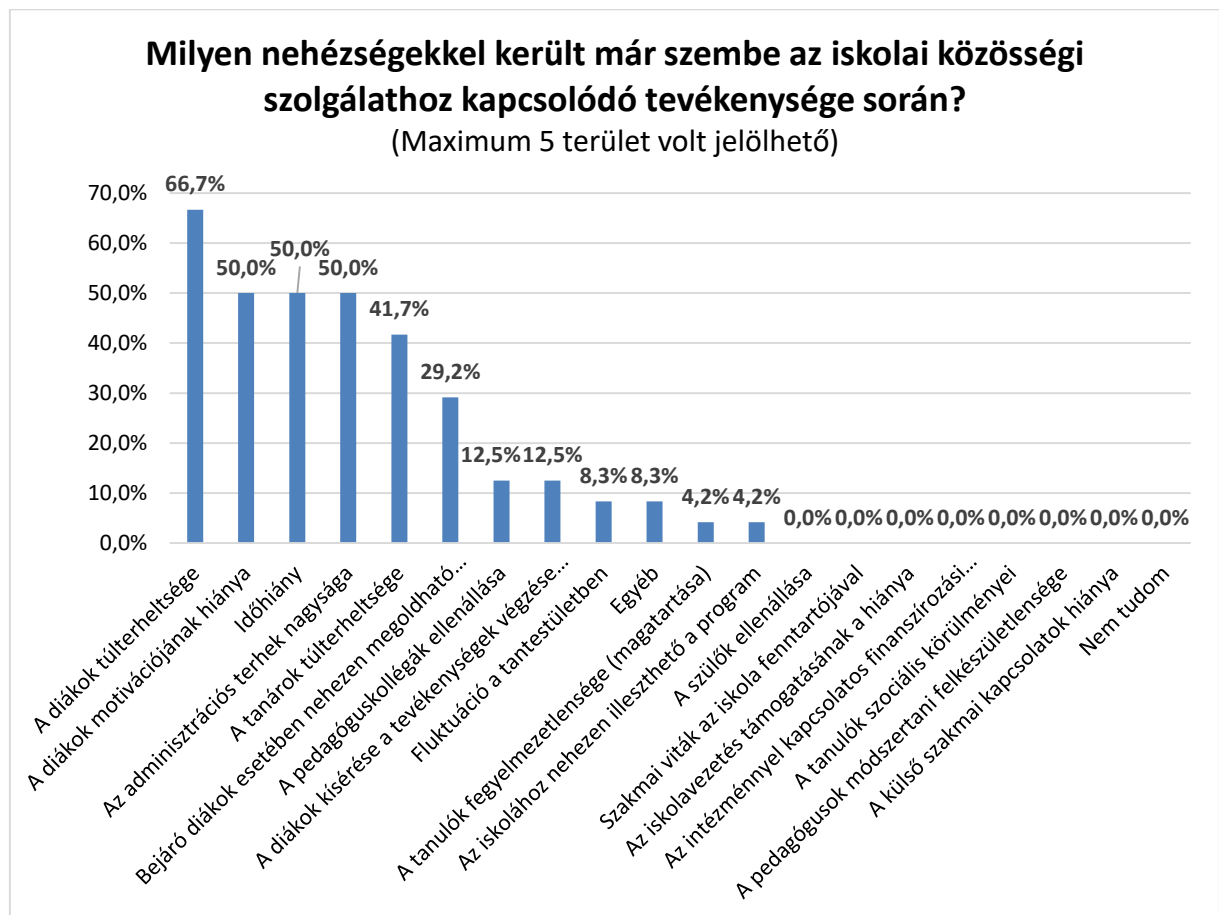
Egy-egy válaszban megjelent a pályaorientáció kialakulása, illetve a környezettudatosság fejlődése is.

A diákok is kaptak hasonló kérdést a nekik szóló kérdőívben, az is a kompetenciák fejlődésére kérdezett rá. Ott megadott különböző kompetencia területek fejlődésének mértékéről kellett véleményt alkotni.

A diákok az alábbi készségek, területek esetében tapasztaltak pozitív irányú változást. „Együttműködő (együttműködési) készség” (A kitöltők 56,8%-a) az „Alkalmazkodóképesség” (56,3%), „Másokra való odafigyelés” (54,4%) és a „Kommunikációs készség” (54,3%).

Nehézségek, problémák

A kérdőív záró blokkjában az IKSZ megvalósítása, koordinálása során felmerülő problémákra kérdeztünk rá. 18 vélelmezett nehézség volt felsorolva, illetve lehetett a „Nem tudom” kategóriát is választani, vagy az „Egyéb”-hez további területeket beírni. Egy kitöltő összesen 5 területet jelölhetett be, azokat, melyeket a legjellemzőbbnek tartott.

56. kérdés

A 24 kitöltő összesen 81 jelölést tett. A legkevesebb választás az 1 volt, és 7 fő használta ki a maximális 5 válaszlehetőséget. Átlagosan 3,40 olyan területet jelöltek be a kitöltők, amely nehézséget jelent nekik.

A kitöltők kétharmadának a diákok túlterheltsége jelent gondot. A kitöltők felének a diákok motivációjának hiánya, az időhiány és az adminisztrációs terhek nagysága a fő probléma.

A tanárok túlterheltségére a kitöltők majdnem fele (41,7%) panaszkodott. Minden harmadik kitöltő szerint a bejáró diákok esetében nehezen megoldható az IKSZ teljesítése.

Minden nyolcadik kitöltő találkozik a pedagógus kollégák ellenállásával és ugyanilyen arányban okoz gondot a diákok kísérése a tevékenységek végzése során. A tantestületekben előforduló fluktuáció csak két kitöltő szerint okozott eddig problémát az IKSZ koordinálása során.

Az „Egyéb” kategóriába is két válasz érkezett. Ezek a fogadószervezett tájékoztatatlanságáról és arról számoltak be, hogy a szabályok változása során sok kérdés merül fel, amire azonnali választ kellene kapniuk.

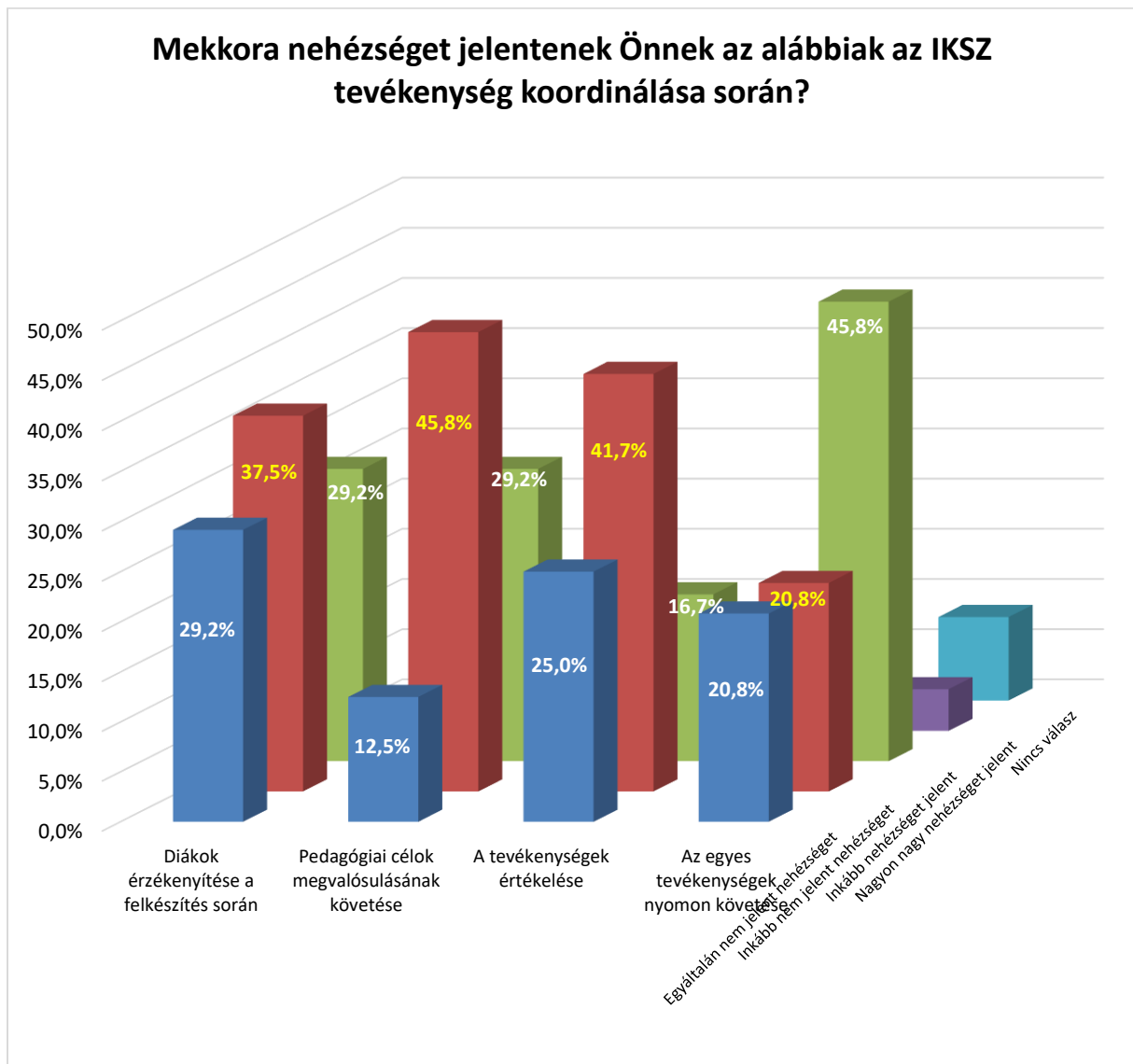
„A tanulók fegyelmezetlensége (magatartása)” és „Az iskolához nehezen illeszthető a program” kategóriák csak egy-egy esetben kerültek bejelölésre.

Egyik kitöltőnél sem jelentett eddig nehézséget a szülők ellenállása az IKSZ-szel kapcsolatban, ahogy a tanulók szociális körülményei sem akadályozták az IKSZ megvalósítását.

Szintén nem tapasztaltak nehézséget az alábbi területekhez kapcsolódóan sem: „Szakmai viták az iskola fenntartójával”, „Az iskolavezetés támogatásának a hiánya”, „Az intézménnyel kapcsolatos finanszírozási gondok”, „A pedagógusok módszertani felkészületlensége” és „A külső szakmai kapcsolatok hiánya”.

A következő kérdés szintén a nehézségekről érdeklődött. Nevesített négy vélelmezett nehézséget és ezekről kellett véleményt mondani, hogy azok milyen mértékben jelentenek nehézséget.

A lehetséges kategóriák az „Egyáltalán nem jelent nehézséget”, az „Inkább nem jelent nehézséget”, „Inkább nehézséget jelent” és a „Nagyon nagy nehézséget jelent”, illetve lehetőség volt válaszadás nélkül hagyni ezt a kérdést. (Ez utóbbival csak néhányan éltek.)

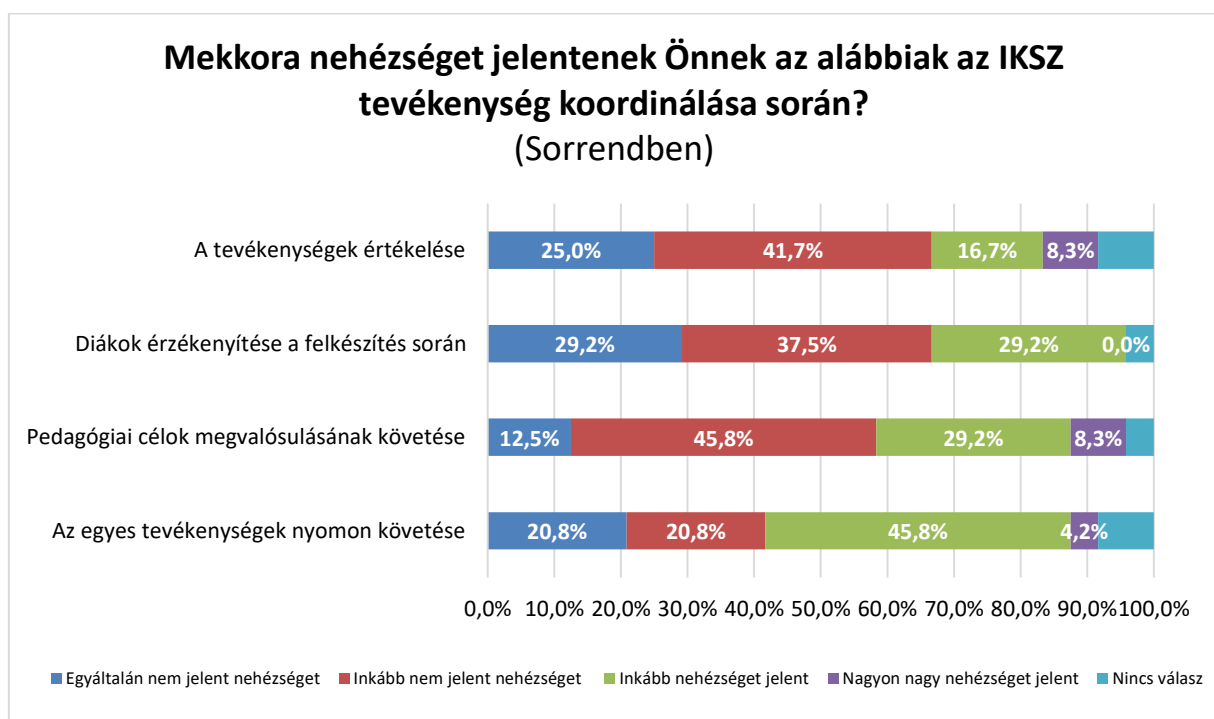
57. kérdés

A négy kijelentésre az ábrán látható módon oszlott meg az értékelések aránya.

Az „Egyáltalán nem jelent nehézséget” elsősorban a diákok érzékenyítése (29,2%) és a tevékenységek értékelése (25,0%) esetében igaz. Jelentős az „Inkább nem jelent nehézséget” kategória aránya a „Pedagógiai célok megvalósulásának követése” (45,8%) és a „Tevékenységek értékelése” területeken (41,7%).

„Az egyes tevékenységek nyomon követése” kijelentésnél az „Inkább nehézséget jelent” kategória kapta a legtöbb választást (45,8%).

A legkedvezőbb válaszkategóriák („Egyáltalán nem jelent nehézséget”, és „Inkább nem jelent nehézséget”) szerint rangsorolva a kijelentéseket, az alábbi sorrendet kaptuk:

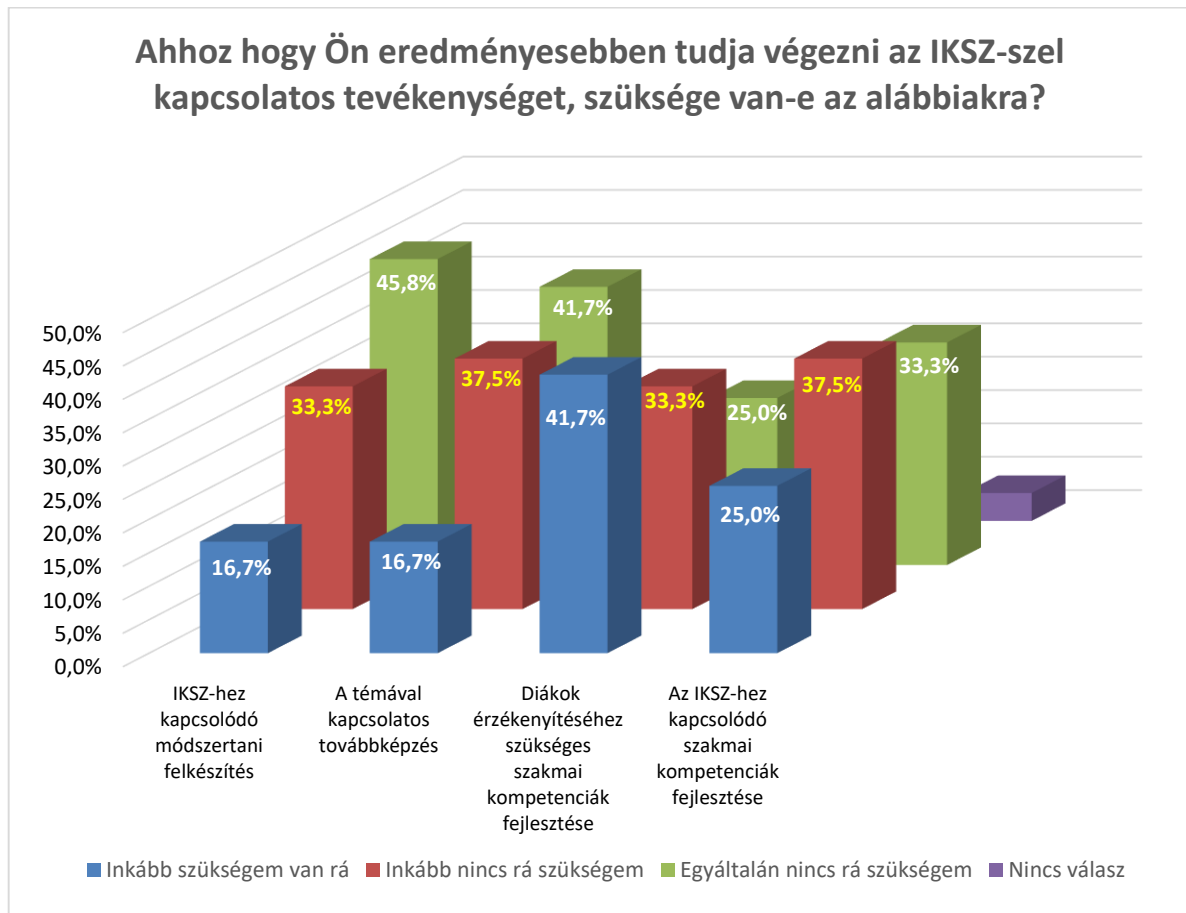
57. kérdés

A tevékenységek értékelése és a diákok érzékenyítése a válaszadók kétharmad részénél (66,7%) egyáltalán vagy csak kis mértékben jelent nehézséget. Ezeket követi a pedagógiai célok megvalósulásának követése és az egyes tevékenységek nyomon követése. Ez utóbbi kijelentésnél már megfordul a trend, és a válaszadók fele (45,8%+4,25%) úgy véli, hogy inkább, vagy nagymértékben jelent nehézséget ezen feladat megvalósítása.

A következő kérdés arra várt választ, hogy a felsorolt lehetőségek közül melyikre lenne szüksége az IKSZ koordinátoroknak ahhoz, hogy eredményesebben tudják végezni az IKSZ-szel kapcsolatos tevékenységüket.

Ezek az „IKSZ-hez kapcsolódó módszertani felkészítés”, „A témával kapcsolatos továbbképzés”, a „Diákok érzékenyítéséhez szükséges szakmai kompetenciák fejlesztése” és „Az IKSZ-hez kapcsolódó szakmai kompetenciák fejlesztése” voltak. A válaszadás során az „Egyáltalán nincs rá szükségem”, „Inkább nincs rá szükségem” és az „Inkább szükségem

van rá" kategóriák közül lehetett választani, illetve válaszadás nélkül tovább lehetett haladni a kérdőív kitöltésében. Ezzel a lehetőséggel csak nagyon kevesen éltek.

Az „Inkább szükségem van rá” kategóriát a „Diákok érzékenyítéséhez szükséges szakmai kompetenciák fejlesztése” területen jelezték a kitöltő IKSZ koordinátorok. Ezt jelölte be a válaszadók 41,4%-a. A másik terület - ahol minden negyedik kitöltő szívesen venné a segítséget – „Az IKSZ-hez kapcsolódó szakmai kompetenciák fejlesztése”. Az „IKSZ-hez kapcsolódó módszertani felkészítésre” és a „Témával kapcsolatos továbbképzésre” 16,7%-uk (4-4 fő) nyitott. Ugyanakkor ezeken a területeken érzik a legtöbbet úgy, hogy egyáltalán nincs szükségük segítségre (45,8% és 41,7%).

Az „Inkább nincs szükségem rá” kategóriát mind a négy felkínált lehetőségnél a válaszadók kb. harmada választotta. Mivel három kategóriából lehetett választani, ezt a „tartózkodó” kategóriaként is lehetett értelmezni.

Megkérdeztük az IKSZ koordinátorokat arról is, hogy milyen további nehézséget tapasztaltak, amelyekről a kérdőívben még nem esett szó?

A 24 főből négyen soroltak fel további nehézségeket. Ezeket szó szerint idézzük:

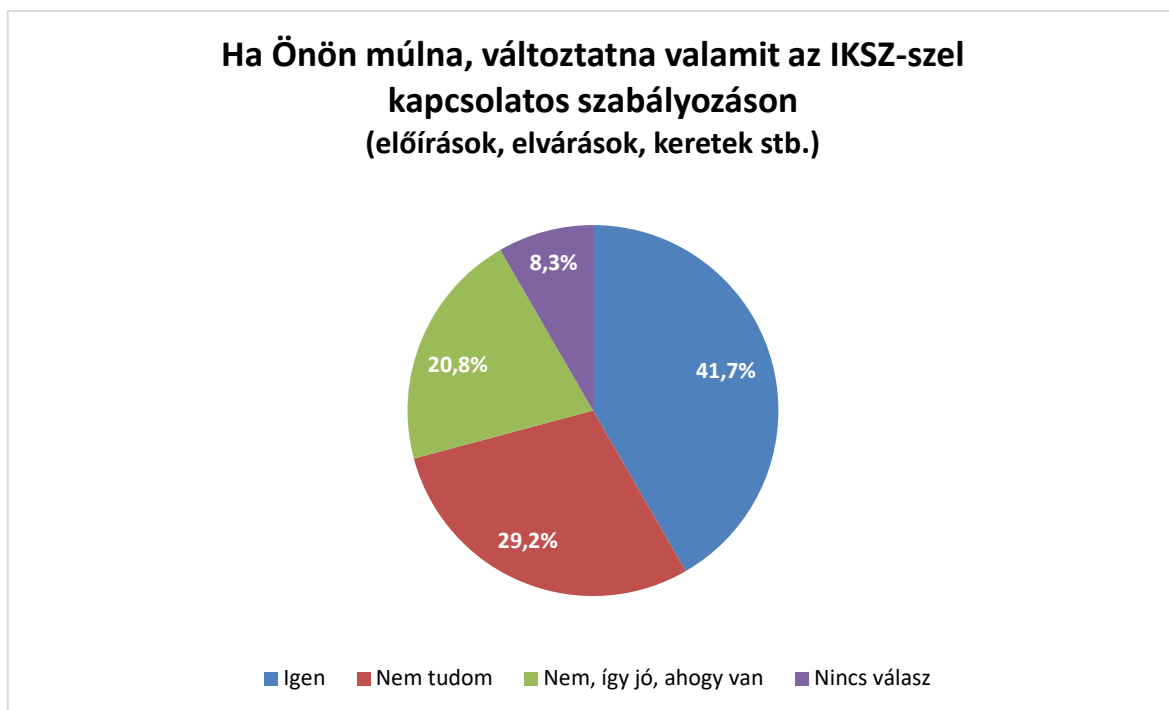
- „A koordinátorok megbecsülése, óra kedvezmény, jutalmazás”
- „Feleslegesnek tartom, csak teher gyereknek és tanárnak egyaránt.”
- „Egészen mást jelent vidéken közösségi munkát végezni, mint a fővárosban. A fővárosban rengeteg lehetőség várja a diákokat, de ezeket nehezebb nyomon

követni. Vidéken talán kevesebb fogadószervezet van, de éppen ezért a kapcsolattartás is egyszerűbb. Budapesten a Jelentkezési lap - bár ez a dokumentáció fontos tartozéka - kisebb jelentőséggel bír, mert a diákokat évközben is bombázzák érdekesebbnél érdekesebb ajánlatokkal, amit nyilván a Jelentkezési lapon nem tudtak rögzíteni a tanév kezdetén."

- „Az iskoláknak minden évben év elején kiküldeni egy tájékoztatót a változásokról és alap információkról. Mivel a KÖSZ ügyintéző személye változó, így központi e-mail címre.”

Javaslatok az IKSZ-szel kapcsolatban

A kérdőív záró részében ötleteket, javaslatokat vártunk azzal kapcsolatban, hogy a kitöltők változtatnának-e valamit az IKSZ-szel kapcsolatos szabályozáson (előírások, elvárások, keretek stb.)?

A 24 főből 2 fő (8,3%) nem adott választ. Majdnem minden második kitöltő (41,7%) azt mondta, hogy igen, változtatna. Minden harmadik kitöltő „tartózkodott” a kérdés megválaszolásától, mert a „*Nem tudom*” kategóriát jelölte be. 20,8% határozottan így tartja jónak az IKSZ szabályozást, ahogy van.

Az „Igen” vagy a „Nem tudom” választ bejelölő 17 fő további kérdést kapott, melyben részletesen kifejthették, hogy milyen változtatást tartanának célszerűnek. Itt 12 lehetőség volt felsorolva, illetve választhatták a „*Nem tudom*” választ, vagy az „*Egyéb*”-be saját választ is írhattak.

61. kérdés

A 17 fő kitöltő 37 db választ adott, így egy főtől átlagosan 2,2 válasz érkezett.

A kitöltők közel fele *kötelezően bevezetné az IKSZ-koordinátori órakedvezményt*. 41,6%-uk, tehát majdnem minden második kitöltő *rugalmasabbá tenné a teljesítési kereteket*. Minden harmadik kitöltő *csökkentené az IKSZ-szel kapcsolatos adminisztrációt*.

Minden negyedik kitöltő *választhatóvá tenné az IKSZ-t* és *egyértelműbbé tenné a szabályozását*.

A kitöltők hatoda (17,6%) *csökkentené az 50 óra óraszámát*.

Minden tizedik kitöltő egyszerűen *eltörölné az IKSZ-t*, és szintén 11,8% azok aránya, akik *növelnék a tevékenységi területek körét*.

Csupán 1 fő volt, aki módosítási javaslatként azt választotta, hogy növelni kellene az *erre fordítandó 50 órás időkeretet*.

A „*Kiterjeszteném minden iskolatípusra önkéntesen*”, a „*Csökkenteném a tevékenységi területek körét*”, „*Kiterjeszteném a szakiskolákra is a programot*” és a „*Nem tudom*” és az „*Egyéb*” kategóriákra nem érkezett egyetlen válasz sem.

Az utolsó három kérdés újra mindenkinek szólt.

Ezek az IKSZ koordinátorok véleményét, javaslatait kérték az IKSZ problémás területeivel kapcsolatban. A véleményeket szó szerint idézzük.

„*Véleménye szerint hogyan lehetne az IKSZ működését, hatékonyságát javítani? Kérem, írja le az IKSZ bármely részéhez kapcsolódóan a fejlesztési elképzeléseit, módosítási javaslatait!*” - kérdésre 10 válasz érkezett.

- „A mi tanulói létszámunk alacsony, így nincsenek problémák.”
- „Több lehetőségre lenne szükség, amelyben a diákok valóban megérezhetik azt, hogy tenni tudtak valakiért, hasznosak lehetnek, szükség volt a tevékenységükre. A

fogadóintézményeket, bár egyre inkább nyitottak diákjaink felé, még jobban motiválnám, pl. pályázatokat írnék ki számukra. Tervezzük, hogy olyan komplex program lehetőségeket teremtsünk, amelyben sok diák rendszeresen és folyamatosan tudna részt venni. Projekt vagy témaheteket terveznék a tanév rendjébe, hogy közös tevékenységeken vehessenek részt, osztályonként, osztályfőnökkel. A megvalósítás kereteit biztosítanám az iskolák számára."

- „Református iskolaként több, egyház által támogatott programra lennének nyitottak”
- „A non-profit szervezetek érdekeltté tételét kitalálnám. Városi szinten szeptember elején civil börzét szerveznék.”
- „Választhatóvá tenném.”
- „A legnehezebb a diákok túlterheltsége - a sok délutáni tanóra, ami miatt egyre ritkább, hogy valaki heti rendszerességgel szolgálatot vállalna. Lehet, hogy ha a közösségi szolgálat beépülne a tanítási napok rendjébe - félévenként egy-egy napos osztályprojektként - tanítási időben nagyobb motivációval és hatékonyabban lehetne megvalósítani. Kötelezővé tenném, hogy az 50 óra keretében mindenki látogasson el egy-egy szociális intézménybe is.”
- „Szerintem intézményünkben elég rugalmasan működik.”
- „A jelentkezési lapot nem tartom szükségesnek.”
- „Nem tenném kötelezővé, hanem továbbtanulásnál plusz pontot adnék érte.”
- „Kevesebb adminisztrációval. A gyerekek belebonyolódnak a szabályokba, nem is értik sokszor.”
- „Jó lenne, ha a jogszabály meghatározná, hogy 11. osztályig el kell végezni, mert sajnos vannak, akik az utolsó pillanatra hagyják.”

„Véleménye szerint hogyan lehetne a diákok IKSZ- szel kapcsolatos motivációját, hozzáállását javítani? Kérem, írja le néhány mondatban!”

A kérdésre 11 válasz érkezett. Ezek közül egy „Nem tudom”, egy pedig az előző kérdésre adott válaszra utalt a „Lásd fent.” kifejezéssel.

- „A szülők és a társadalom példamutatása által. Ne csak beszéljünk róla, hanem cselekvő részesei is legyünk a fiatalok segítésében, vonjuk be őket az önkéntesség feladataiban!!! (megszólítás, bevonás, beszélgetések és az érzékenyítést komolyan venni!)”
- „A mai diákok nagyon túlterheltek. Egy átlagos szakgimnáziumi diáknak heti 37-38 tanórája van egy héten. E mellett nehezen oldható meg a hétköznapokon végzett közösségi szolgálat. Az 50 órából néhányat projekt vagy témahét keretében (a tanév rendjébe illesztve) lehetne teljesíteni. Ezekben az alkalmakon osztályok, közösségek együtt felnőtt vezetőjükkel (osztályfőnök, pótosztályfőnök) tapasztalhatnák meg az önzetlen segítségnyújtás érzését. Az önkénteskedés során mutatott felnőtt példa motiváló hatású lehetne. Szívesen mutatnánk be a program kezdetén rövid filmeket, melyeknek segítségével érzékenyíthetnénk a diákokat. Úgy gondolom, hiteles és elkötelezett személyek (tapasztalt idősebb diákok, fogadóintézmények képviselői, esetleg maguk a rászorultak) beszámolóit sokat segíthetnek az érzékenyítésben.”
- „Választott területeiken komolyabb érzékenyítés, több kolléga bevonásával játékos előkészítés. A fogadó intézmények felelőseinek megjelenése az iskolában és személyes kapcsolat kiépítése. Az elismerés változatos formáinak alkalmazása.”
- „Ha nem lennének ennyire túlterhelve, akkor előfordulhat, hogy javulna a hozzáállásuk.”

- „Személyes élményekkel, tapasztalati szakemberek meghívásával, ahol biztonságos keretek közt történhet az ismerkedés, a pedagógusok nagyobb részvételével, személyes jelenlétével egy-egy közös munka során”
- „Szülői háttér pozitív hozzáállásával.”
- „Például olyan tevékenységekkel, amelyeket többen, közösen tudnak teljesíteni - így a közösségnek lesz motiváló ereje. Úgy érzem, a diákok nagy része egyáltalán nem motiválatlan.”
- „Színesíteni a lehetőségeket. Több területre kiterjeszteni.”
- „Szerintem a személyiségében vagy benne van valakinek, vagy nem, de bárkinek felkelthető az érdeklődése, ha olyan területen végezheti a KÖSZ-t, ami neki megfelel. De többet kellene róla beszélni, nincs benne a köztudatban eléggé.”

A kérdőív utolsó kérdése *„Véleménye szerint hogyan lehetne az Ön IKSZ-szel kapcsolatos motivációját javítani? Kérem, írja le néhány mondatban!”* volt.

Erre 10 IKSZ koordinátor válaszolt. A válaszok, szó szerint idézve:

- „A segítség és az önkéntesség legyen természetes velejárója az emberek, a közösségek mindennapi életében. Ne várjunk el anyagi vagy más ellenszolgáltatást, azért mert tudunk másokon is segíteni!!! Örüljünk, hogy megtehetjük, emberbaráti szeretetből és azért, hogy örömet szerezhessünk másoknak, csak időt szánjunk rá! A feltétel nélküli szeretet nem ismer határokat és nem személyi válogató! Közös szolgálat, példaadás!!!”
- „Nem kell, 100%-on motivált vagyok!”
- „Talán nem a belső motiváció a probléma. Sajnos kevés időm jut a koordinálási feladatokra. Folyamatosan keresem az önzetlen segíteni akaró kollégákat is magam mellé, de ez a tevékenység nagyon időigényes, így nehéz az elköteleződés. Szorosabbra fűzném a kapcsolatot a fogadóintézményekkel is, több meghívásnak kellene eleget tennem, igénylik a szervezetek, hogy megmutathassák magukat, és a tanulók is örülnek, ha láthatjuk őket a szolgálat teljesítése közben.”
- „Ha csapatban tudnék dolgozni és rendszeres műhelymunkák lennének.”
- „Szívesen fordítok időt az IKSZ-re, az érzékenyítő napok kitalálása, a különböző programok, látogatások, beszélgetések szervezése, a közben átélt tapasztalatok számomra is nagy élményt jelentenek. Az adminisztrációt, egy-egy ilyen kérdőív kitöltését viszont időpocsékolásnak érzem és nehezen szánom rá magam, mert inkább gyakorlati ember vagyok.”
- „Órakedvezmény biztosításával, azaz a heti óraszámba 1-2 órával való beszámítással.
- „Ha a munkahelyem pontosan meghatározná, mit vár tőlem, milyen feltételekkel.”
- „Órakedvezménnyel, a költségek teljes megtérítésével (telefon, benzin, munkaidő).”
- „Ha kevesebbet kellene dokumentálnom.”
- „Kevesebb adminisztráció. Mivel a diák érdekeit és egyben fejlődését is szolgálja, legyen szabadabb a KÖSZ ügyintéző "jogköre", azaz ha felelős döntést hoz, akkor ne legyen vitatható. A munkáltatót nem terhelő egyéb juttatások (pl.: Erzsébet-utalvány).”

Az utolsó három kérdésre érkezett válaszok száma (10-10-11) nem érte el a kitöltői létszám felét és mindhárom kérdésre csupán a kitöltők harmada (8 fő) válaszolt.

Összegzés

A kérdőív adatbázisát az Egri Eszterházy Egyetem és az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet 2018 tavaszán végzett online felméréséből kaptuk meg a református kitöltőkre vonatkozóan. A 35 református középiskola közül 19 iskolából kerültek ki a kitöltő tanárok, összesen 24 fő.

A kérdőív 64 kérdésből állt. Ezek közül 12 kérdés volt kötelező. A nem kötelező kérdések kitöltési aránya változó, de általában jó volt a kitöltési hajlandóság (0-15% nem adott választ, kivéve a szabad szöveges beírások, ahol ez ennél magasabb arány volt). (Az alternatív kérdések természetesen kevesebb kitöltőt érintettek.)

Az egyes kérdésekre adott válaszok között elhanyagolhatóan kis számú volt a nem releváns válasz.

A kérdőív elemzését és a különböző kérdésekre adott válaszok összevetését nehezítette a sokszínű kérdéstípus és a sokszor kérdésenként változó kitöltői létszám.

A kérdőív tapasztalatainak összegzésénél főleg a kötelező kérdések eredményeire fókuszálunk.

Ezek kapcsán a felmérés eredménye azt mutatja, hogy a koordinátorok 80%-a heti 0-5 órát fordít a koordinátori feladatainak ellátására. (Ezt az időintervallumot nem tudjuk tovább finomítani, mert a kérdőív ilyen beosztásban tartalmazott időintervallumokat.) A feladatai elvégzéséhez a kitöltők 90%-a nem kap órakedvezményt. Mivel egy előző kérdésből kiderült, hogy a kérdőívet kitöltők 70%-a „hivatalosan” kijelölt koordinátor, és a kitöltők 65%-át a vezetőség jelölte ki erre a feladatra - vagyis csupán 5% kezdeményezte, kérte, hogy akarja vállalni ezt a feladatot – méltányos lenne az intézmény részéről ezt valahogyan honorálni.

Az IKSZ koordinátorok egyik feladata az IKSZ tevékenységre felkészítő alkalom megszervezése, megtartása. Erre a válaszadók 40%-ának iskolájában többnyire egy tanórát, 37%-ában több mint egy tanórát szánnak.

Az IKSZ tevékenységek feldolgozása, lezárása az intézmények felében 2 órás, 20%-ukban 5 órás időtartamban valósul meg.

A kérdőív eredményei alapján az ideális IKSZ koordinátor olyan személy, aki széles kapcsolati hálóval rendelkezik, jó szervező és a tennivalókat precízen adminisztrálja, illetve egy olyan személyiség, aki mindent a diákok érdekében tesz. A diákok véleménye alapján ehhez még hozzáadódik az is, hogy megérti a diákok problémáit (Ezt minden negyedik diák elvárja.).

A koordinátorok a tanulókat motiválnak tartják, és tapasztalják az önkéntes munka személyiség- és kompetenciafejlesztő hatásait. Az IKSZ-szel kapcsolatos módosítási javaslatok között a kitöltők 50%-a *kötelezően bevezetné az IKSZ-koordinátori órakedvezményt*, majdnem minden második kitöltő *rugalmasabbá tenné a teljesítési kereteket*, valamint minden harmadik kitöltő *csökkentené az IKSZ-szel kapcsolatos adminisztrációt*.

1. sz. melléklet

IKSZ koordinátori kérdőív

Kötelező kérdések sárgával kiemelve

Háttérinformációk

1. **Az intézmény OM azonosítója:** _____

2. **Az intézmény pontos neve:** _____

3. **Melyik településen található az intézmény?** _____

4. **Az Ön neme:**

1. férfi
2. nő

5. **Melyik évben született?**

6. **Mi az Ön legmagasabb végzettsége?** Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

Főiskolai diploma

Egyetemi diploma

Doktori fokozat (PhD stb.)

Egyéb, éspedig: _____

7. **Milyen tantárgyat/tantárgyakat tanít az iskolában?** Többet is megjelölhet!

Magyar nyelv és irodalom

Matematika

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek

Biológia és egészségügy

Földrajz

Kémia

Fizika

Ének-zene

Vizuális kultúra, művészetek

Testnevelés

Idegen nyelv, éspedig:

Másik idegen nyelv, éspedig:

Informatika

Technika, életvitel és gyakorlat

Etika

Dráma és tánc

Mozgóképkultúra és médiaismeret

Filozófia

Szakmai elméleti tantárgyak

Szakmai gyakorlati tantárgyak
Egyéb, és pedig: _____

8. Milyen egyéb feladato(ka)t lát el Ön ebben az iskolában az IKSZ koordinátori tevékenysége mellett? Több választ is jelölhet!

Intézményvezető
Intézményvezető-helyettes
Osztályfőnök
Szaktanár
Kollégiumban csoportvezető / Tanulócsoporthoz vezető
Munkaközösség vezető
Iskolatitkár
Pedagógiai szakmai ellenőrzési és minősítési szakértő
Diákönkormányzat-segítő
Szabadidő-szervező
Ifjúságvédelmi felelős, szociálpedagógus
Gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus
Egyéb, és pedig: _____

Ha osztályfőnök:

9. Hányadikos diákok osztályfőnöke?

10. Eddigi életpályája során hány évet dolgozott aktívan pedagógusként? (Kérem, csak az iskolában tanítással töltött éveket számolja, a részmunkaidős tevékenységet is beleértve! Kérem, a tartós távollétet - pl. gyermekgondozás, tartós betegség stb. - ne számolja bele!)

11. Mióta dolgozik Ön jelenlegi intézményében?

0-2 év
3-5 év
6-10 év
11-15 év
16-20 év
20 évnél több
Nincs válasz

12. Az életpályamodell mely szakaszában tart Ön jelenleg?

Gyakornok
Pedagógus 1.
Pedagógus 2.
Mesterpedagógus
Kutatótanár
Nincs válasz

13. A 2017/2018-as tanév második félévében mennyi a tanítással töltött óráinak száma hetente?

Kérem, írja be!

_____ óra / hét

14. Szokott-e az iskolán kívüli önkéntes tevékenységet folytatni?

- igen
- nem
- nem tudom
- Nincs válasz

15. Ha igen, milyen gyakran szokott iskolán kívüli önkéntes tevékenységet végezni?

- hetente
- havonta többször
- havonta
- évente többször
- évente egy-két alkalommal
- ritkábban
- nem szoktam
- Nincs válasz

16. Ha igen, segíti-e ez a tapasztalat a koordinátori munkáját?

- igen
- nem
- nem tudom
- Nincs válasz

17. Ha igen, miben segíti a koordinátori munkáját? Kérem, fejtse ki egy-két mondatban!

Az IKSZ megbízatás körülményei, feladatok, az IKSZ megbecsültsége

18. Melyik állítás igaz Önre az IKSZ feladatok szempontjából? Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

Kijelölt IKSZ koordinátor vagyok, feladataim közé tartozik az iskolában zajló IKSZ tevékenységek összefogása

Nem vagyok kijelölt IKSZ koordinátor, de végzek az IKSZ-szel kapcsolatos feladatokat

Egyéb, éspedig: _____

Ha „Kijelölt IKSZ koordinátor vagyok, feladataim közé tartozik az iskolában zajló IKSZ tevékenységek összefogása”

19. Milyen módon, illetve milyen körülmények között lett Ön az iskolai közösségi szolgálat koordinátora? Kérem, válassza ki a három legfontosabb tényezőt!

Személyes indíttatásból jelentkeztem erre a feladatra

A vezetőség döntött róla

Érintett tanulócsoporthoz osztályfőnöke voltam / vagyok

Osztályfőnöki munkaközösség vezetője voltam/vagyok

Érintett tanulócsoporthoz tanára voltam / vagyok

Volt már tapasztalatom önkéntes tevékenységben

DÖK támogató tanár vagyok

A kötelező óraszám elérése miatt kaptam feladatként

Nekem volt korábbról kapcsolatrendszerem a potenciális fogadószervezetekkel

Iskolán kívül aktív szerepet vállalok helyi társadalmi eseményekben

A diákok kértek fel erre a szerepre

Egyéb, éspedig: _____

Nem tudom

20. Ön szerint az alábbi tulajdonságok közül melyik a két legfontosabb ahhoz, hogy valaki jó IKSZ koordinátor legyen? Kérem, jelölje! Két válasz lehetséges!

Empátia a diákok felé

Hitelesség a közösségért végzett feladatokban

Jó szervező készség

Széles kapcsolati háló

Precizitás

Jól ismerje a diákokat

Jó viszonyban legyen a diákokkal

Jó adminisztrátor

Nem tudom

Egyéb, éspedig: _____

21. Ön szerint mi jellemzi a leginkább a koordinátori munkát a gyakorlatban? Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

Elsősorban adminisztratív feladat

Elsősorban szervezői feladat

Elsősorban pedagógiai feladat

Nem tudom

Egyéb, éspedig: _____

Nincs válasz

22. Mennyi időt vesz igénybe az Ön koordinátori tevékenysége hetente átlagosan a tanév során?

Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

0-5 óra

6-10 óra

11-15 óra

Nem tudom

Egyéb, éspedig: _____

23. Kap-e a közösségi szolgálat tevékenysége miatt órakedvezményt?

Igen

Nem

Nem tudom

Ha igen:

24. Mennyi órakedvezményt kap?

_____ óra/hét

25. Hogy érzi, mennyire becsülik meg az iskolában az IKSZ koordinátori feladatok ellátása miatt?

Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

Nagyon megbecsülik

Inkább megbecsülik

Inkább nem becsülik meg

Egyáltalán nem becsülik meg

Ez a feladat nem játszik szerepet az elismerés tekintetében

Nem tudom

Nincs válasz

26. Véleménye szerint az iskola vezetősége milyen figyelmet szentel az IKSZ megvalósítása iránt?

Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

Kiemelt figyelmet kap az iskolában

Ugyanolyan figyelmet kap, mint az iskolában megvalósuló egyéb programok

Kevesebb figyelmet kap, mint az iskolában megvalósuló egyéb programok

Nem követi a vezetőség figyelemmel az IKSZ megvalósulását

Nem tudom

Nincs válasz

27. Hogyan szerepel az IKSZ az iskola pedagógiai programjában? Kérem, jelölje! Egy válasz

lehetséges!

Csak a jogszabály beemelésével van utalás a tevékenységre

Külön intézményi szabályozás van az IKSZ-re vonatkozóan

Nem tudom

Nincs válasz

IKSZ szervezés – felkészítés, fogadóintézmények

28. Hány órában szervezik a tanulóknak az IKSZ 50 órájának keretében a tevékenységekre való felkészítést?

_____ óra

Ha az óraszám nem 0:

29. Az Önök intézményében jellemzően ki szokta végezni a felkészítés keretében...

Kérem, soronként írja be!

... az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos általános tájékoztatást (pl. jogszabályi keretek, követelmények stb.)?	1. Nincs válasz 2. Koordinátor 3. Fogadóintézmény 4. Senki 5. Nem tudom 6. Egyéb, éspedig: _____
... a diákok iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos érzékenyítését?	1. Nincs válasz 2. Koordinátor 3. Fogadóintézmény 4. Senki 5. Nem tudom 6. Egyéb, éspedig: _____
... a konkrét, iskolai közösségi szolgálat keretében végzett tevékenységekhez kapcsolódó előkészítést?	1. Nincs válasz 2. Koordinátor 3. Fogadóintézmény 4. Senki 5. Nem tudom 6. Egyéb, éspedig: _____

30. Jellemzően mennyi időt töltenek a felkészítésen belül a következő tevékenységekkel? Kérem, soronként jelölje!

... az iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos általános tájékoztatást (pl. jogszabályi keretek, követelmények stb.)?	1. Nincs válasz 2. Nem fordítunk erre időt 3. Kevesebb, mint egy órát 4. Körülbelül egy órát

	5. Körülbelül kettő órát 6. Körülbelül három órát 7. Körülbelül négy órát 8. Körülbelül öt órát 9. Nem tudom
... a diákok iskolai közösségi szolgálattal kapcsolatos érzékenyítését?	1. Nincs válasz 2. Nem fordítunk erre időt 3. Kevesebb, mint egy órát 4. Körülbelül egy órát 5. Körülbelül kettő órát 6. Körülbelül három órát 7. Körülbelül négy órát 8. Körülbelül öt órát 9. Nem tudom
... a konkrét, iskolai közösségi szolgálat keretében végzett tevékenységekhez kapcsolódó előkészítést?	1. Nincs válasz 2. Nem fordítunk erre időt 3. Kevesebb, mint egy órát 4. Körülbelül egy órát 5. Körülbelül kettő órát 6. Körülbelül három órát 7. Körülbelül négy órát 8. Körülbelül öt órát 9. Nem tudom

31. Volt-e egyéb, a fentiekben nem említett felkészítői feladat?

- igen
nem
Nincs válasz

Ha igen:

32. Ha igen, ki végezte?

- Koordinátor
Fogadó intézmény
Nem tudom
Egyéb, éspedig: _____
Nincs válasz

33. Ha igen, mennyi időt fordítottak rá?

_____ óra

34. Van-e lehetőség az intézményben az iskolán belül szervezett IKSZ tevékenységre?

- igen
nem
nem tudom
Nincs válasz

Ha igen:

35. A közösségi szolgálati tevékenység hány százaléka zajlik kb. az intézményben?

_____ %

36. Milyen közösségi szolgálati tevékenységekre van lehetőség az iskolán belül? Több választ is jelölhet!

Iskolai rendezvényeken való közreműködés

Külső rendezvényen való fellépés
Iskolai ünnepeken való fellépés
Tanulmányi versenyek szervezése
Könyvtár rendezése
Tankönyvek kiosztása
Udvartakarítás
Honlap szerkesztése
Iskolarádió/iskolaújság szerkesztése
Tantermi dekoráció készítése
Iskolai dokumentálása (pl .fotók, videók)
Nyílt napok szervezésének segítése
Szülő bál szervezése
Szertárrendezés
Felvételik és beiskolázás segítése
Terem- és kerítésfestés
Korrepetálás
Informatikai oktatás időseknek
Hulladékgyűjtés
Fa- és növényültetés
Egyéb, éspedig: _____

37. Az Önök iskolájában a diákok hogyan kapnak információt a fogadóintézményekről? Több választ is jelölhet!

Szóbeli tájékoztatást kapnak az osztályfőnöktől és / vagy a koordinátortól
Szóbeli tájékoztatást kapnak az ezzel a feladattal megbízott diákoktól
Osztályonként vagy kisebb csoportban szóbeli tájékoztatást kapnak egy-egy fogadóintézménytől, aki meglátogatja őket az iskolában
Olyan fórumot, „börzét” szerveznek, ahol a fogadóintézmények bemutatkozhatnak a diákoknak
Az iskola honlapján, szórólapon, faliújságon elérhető a fogadóintézmények listája
Megkapják a diákok a fogadóintézmények szórólapjait
E-mailben kapnak rendszeres tájékoztatást a diákok a tevékenységi lehetőségekről
Külön facebook csoport tagjaként kapják a tájékoztatást.
Idősebb vagy végzett diáktól kapnak – szervezett módon – tájékoztatást
Nincs az intézményben szervezett tájékoztatás
Sehogy, mi döntjük el, hogy ki hova megy
Nem tudom
Egyéb, éspedig: _____

38. Jellemzően hogyan kerül sor a fogadóintézmények kiválasztására? Több választ is jelölhet!

Szülők ajánlatával
Diákok ajánlatával
Koordinátor ajánlatával
Intézményvezető ajánlatával
Fogadóintézmények jelentkezésével
Online felületek segítségével (IKSZ portál, POK felületei stb.)
Egyéb, éspedig: _____

39. Mennyire jelent problémát Önnek a fogadó szervezetek felkutatása? Kérem, jelölje! Egy válasz lehetséges!

- Egyáltalán nem jelent problémát
- Inkább nem jelent problémát
- Inkább problémát jelent
- Nagyon nagy problémát jelent
- Nincs válasz

40. Hány fogadó szervezettel tart kapcsolatot az iskola?

_____ db

41. Koordinátori munkája során, az IKSZ program lebonyolítása közben milyen gyakran fordulnak elő az alábbi tevékenységek? Kérem, jelölje be! Soronként egy válasz lehetséges!

Elkíséri a diákokat az iskolán kívüli fogadóintézménybe (a tevékenységben való részvétel nélkül, csak kíséret)	1. Nincs válasz 2. Soha 3. Ritkán 4. Gyakran
A diákokkal együtt részt vesz az iskolán belül szervezett IKSZ tevékenységben	1. Nincs válasz 2. Soha 3. Ritkán 4. Gyakran
A diákokkal együtt részt vesz az iskolán kívüli fogadóintézménynél végzett IKSZ tevékenységben	1. Nincs válasz 2. Soha 3. Ritkán 4. Gyakran

Ha Ritkán vagy Gyakran-t jelölt:

42. Amennyiben előfordult már, hogy személyesen, a diákokkal együtt részt vett az iskolán kívüli fogadóintézménynél végzett IKSZ tevékenységben, mi az oka ennek?

Kérem, jelölje be! Több választ is jelölhet!

- Személyes indíttatás
- Kötelező elem az IKSZ koordinátori munka során
- A diákok tevékenységének ellenőrzése
- A fogadó intézmény ellenőrzése
- A szülők kérése
- A diákok kérése
- A projekt része
- Nem tudom
- Egyéb, éspedig: _____

43. Érkezik-e a fogadóintézményektől visszajelzés a tanulókra? Kérem, jelölje be! Egy válasz lehetséges!

- Igen, a legtöbb fogadóintézménytől érkezik visszajelzés
- Igen, előfordul, de nem jellemző
- Igen, de csak probléma esetén
- Nem érkezik visszajelzés
- Nem tudom
- Nincs válasz

Ha igen:

44. Milyen formában érkezik jellemzően visszajelzés a diákok tevékenységéről? Kérem, jelölje be! Egy válasz lehetséges!

Jellemzően írásban, levél vagy email formájában

Jellemzően telefonon vagy személyesen

Jellemzően egyéb módon, éspedig: _____

Nincs válasz

45. Jelentenek-e problémát a következő, fogadószervezetekkel kapcsolatos koordinátori tevékenységek? Kérem, jelölje be! Soronként egy válasz lehetséges!

A fogadóintézmények, szervezetek megtalálása	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
A fogadószervezetekenél végzett tevékenységek nyomon követése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
A fogadószervezetek felkészültsége	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
A fogadószervezetek kapacitása	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
A fogadószervezetekkel való kapcsolattartás	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent

46. Jelentenek-e problémát a következő, fogadószervezetekkel kapcsolatos koordinátori tevékenységek? - Egyéb, éspedig: _____

47. Jelentenek-e problémát a következő, fogadószervezetekkel kapcsolatos koordinátori tevékenységek? – Egyéb esetén: Kérem, válasszon!

Egyáltalán nem jelent nehézséget

Inkább nem jelent nehézséget

Inkább nehézséget jelent

Nagyon nagy nehézséget jelent

Az IKSZ szervezése, lezárása

48. Hány órában szervezik a tanulók számára az IKSZ tevékenységek feldolgozását, lezárását?

_____ óra

Ha nem 0 a válasz:

49. Az Önök intézményében jellemzően ki szokott részt venni a diákokkal az IKSZ során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozásában? Kérem, jelölje be! Több válasz lehetséges!

Osztályfőnök

Koordinátor, aki nem az osztályfőnök

Fogadóintézmény munkatársa

Nem tudom

Egyéb, éspedig: _____

50. Az Önök intézményében jellemzően milyen gyakorisággal kerül sor a diákokkal az IKSZ során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozására? Kérem, jelölje be! Egy válasz lehetséges!

Évente egyszer

Évente néhány alkalommal

Havi rendszerességgel

Egy-egy diák 50 órás IKSZ tevékenységéhez kapcsolódóan 1 alkalommal

Nem jut idő a feldolgozásra, tapasztalatok megbeszélésére

Nem tudom

Egyéb, éspedig: _____

Nincs válasz

51. Az Önök intézményében jellemzően milyen formában szokott történni a diákokkal az IKSZ során szerzett élmények, tapasztalatok feldolgozása? Kérem, jelölje be a három legjellemzőbbet!

A tanulók spontán módon számolnak be a koordinátornak az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról

A tanulók órán (pl. osztályfőnöki), egyenként számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról

A tanulók órán, csoportosan számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról

A tanulók önálló prezentáció során számolnak be az IKSZ során szerzett tapasztalatokról

A tanulók írásos beszámolókat írnak az IKSZ során szerzett tapasztalatokról

A tanulók részletes naplót vezetnek az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalataikról

A végzős diákok a fiatalabb diákoknak, szervezett módon számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról

Az iskola honlapján, szórólapon, faliújságon számolnak be a diákok az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalataikról

A diákok videók készítésével számolnak be az IKSZ tevékenységük során szerzett tapasztalatokról

Egyéb módon, éspedig: _____

A diákok és az IKSZ

52. Az Önök iskolájában a diákok hogyan viszonyulnak az iskolai közösségi szolgálathoz? Kérem, jelölje be! Soronként egy válasz lehetséges!

A diákok jellemzően érdeklődőek az IKSZ iránt	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok számára jellemzően az IKSZ csupán egy teljesítendő kötelezettség.	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok általában jól érzik magukat az IKSZ során	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok szabadidejűk főlegesen lefoglalásának tartják az IKSZ-et	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok a legtöbb esetben elégedettek a fogadó intézményükkel	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok motiválatlanok az IKSZ-el kapcsolatban	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
A diákok gyakran számolnak be a fogadó intézmények felkészületlenségéről	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző
Miután teljesítik az IKSZ-ot sok pozitív tapasztalatról, élményről számolnak be a diákok	1. Nincs válasz 2. Teljes mértékben jellemző 3. Inkább jellemző 4. Inkább nem jellemző 5. Egyáltalán nem jellemző

53. Egészítse ki a hasonlatot! „A közösségi szolgálat olyan, mint a _____1_____, azért, mert _____2_____.”

54. **Vannak-e olyan készségek, kompetenciák a diákoknál, melyek javulnak az IKSZ végzésének hatására?**

55. Ha igen, melyek ezek?

Nehézségek, problémák

56. Ön, koordinátorként, milyen nehézségekkel került már szembe az iskolai közösségi szolgálathoz kapcsolódó tevékenysége során? Kérem, az öt legjellemzőbbet válassza ki!

- A diákok motivációjának hiánya
- A tanulók fegyelmezetlensége (magatartása)
- A szülők ellenállása
- Szakmai viták az iskola fenntartójával
- Az iskolavezetés támogatásának a hiánya
- A pedagóguskollégák ellenállása
- Fluktuáció a tantestületben
- A tanárok túlterheltsége
- Időhiány
- A diákok kísérése a tevékenységek végzése során
- A diákok túlterheltsége
- Az adminisztrációs terhek nagysága
- Bejáró diákok esetében nehezen megoldható az IKSZ teljesítése
- Az intézménnyel kapcsolatos finanszírozási gondok
- A tanulók szociális körülményei
- A pedagógusok módszertani felkészületlensége
- A külső szakmai kapcsolatok hiánya
- Az iskolához nehezen illeszthető a program
- Nem tudom
- Egyéb, éspedig: _____

57. Mekkora nehézséget jelentenek Önnek az alábbiak az IKSZ tevékenység koordinálása során?
Kérem, jelölje be! Soronként egy válasz lehetséges!

Diákok érzékenyítése a felkészítés során	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
Pedagógiai célok megvalósulásának követése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
A tevékenységek értékelése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent
Az egyes tevékenységek nyomon követése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nem jelent nehézséget 3. Inkább nem jelent nehézséget 4. Inkább nehézséget jelent 5. Nagyon nagy nehézséget jelent

58. Ahhoz, hogy Ön eredményesebben tudja végezni az IKSZ-szel kapcsolatos tevékenységet, szüksége van-e az alábbiakra? Kérem, jelölje be! Soronként egy válasz lehetséges!

IKSZ-hez kapcsolódó módszertani felkészítés	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nincs rá szükségem 3. Inkább szükségem van rá 4. Inkább nincs rá szükségem 5. Egyáltalán nincs rá szükségem
A témával kapcsolatos továbbképzés	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nincs rá szükségem 3. Inkább szükségem van rá 4. Inkább nincs rá szükségem 5. Egyáltalán nincs rá szükségem
Diákok érzékenyítéséhez szükséges szakmai kompetenciák fejlesztése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nincs rá szükségem 3. Inkább szükségem van rá 4. Inkább nincs rá szükségem 5. Egyáltalán nincs rá szükségem
Az IKSZ-hez kapcsolódó szakmai kompetenciák fejlesztése	1. Nincs válasz 2. Egyáltalán nincs rá szükségem 3. Inkább szükségem van rá 4. Inkább nincs rá szükségem 5. Egyáltalán nincs rá szükségem

59. Milyen nehézségeket tapasztal még, melyekről korábban nem esett szó? Kérem, fejtse ki egy-két mondatban!

Javaslatok az IKSZ-szel kapcsolatban

60. Ha Önön múlna, változtatna valamit az IKSZ-szel kapcsolatos szabályozáson (előírások, elvárások, keretek stb.)?

Igen

Nem, így jó, ahogy van

Nem tudom

Nincs válasz

Ha Igent vagy Nem tudom-ot választott:

61. Milyen módosításokat vezetne be az IKSZ-szel kapcsolatban? Több választ is jelölhet!

Csökkenteném az 50 óra óraszámát

Kiterjeszteném minden iskolatípusra önkéntesen

Eltörölném az IKSZ-et

Csökkenteném az IKSZ-szel kapcsolatos adminisztrációt

Kötelezően bevezetném az IKSZ-koordinátori órakedvezményt

Választhatóvá tenném

Csökkenteném a tevékenységi területek körét

Növelném a tevékenységi területek körét

Növelném az erre fordítandó 50 órás időkeretet

A szabályozást egyértelműbbé tenném

Rugalmasabbá tenném a teljesítési kereteket
Kiterjeszteném a szakiskolákra is a programot
Nem tudom
Egyéb, éspedig: _____

62. Véleménye szerint hogyan lehetne az IKSZ működését, hatékonyságát javítani? Kérem írja le az IKSZ bármely részéhez kapcsolódóan a fejlesztési elképzeléseit, módosítási javaslatait!

63. Véleménye szerint hogyan lehetne a diákok IKSZ- szel kapcsolatos motivációját, hozzáállását javítani? Kérem, írja le néhány mondatban!

64. Véleménye szerint hogyan lehetne az Ön IKSZ-szel kapcsolatos motivációját javítani? Kérem, írja le néhány mondatban!
